

MEMÒRIA D'ACTIVITAT 2019

cedat

CENTRE D'ESTUDIS
DE DRET AMBIENTAL
DE TARRAGONA

UNIVERSITAT
ROVIRA I VIRGILI

Memòria d'activitat 2019

cedat | CENTRE D'ESTUDIS
DE DRET AMBIENTAL
DE TARRAGONA

Universitat Rovira i Virgili

Campus Catalunya
Av. Catalunya, 35
43002 Tarragona

Tel. +34 977 55 83 94
cedat@urv.cat
www.cedat.cat

I. ÒRGANS DE GOVERN.....	5	IV. ÀMBITS D'ACTUACIÓ DEL CEDAT	30
1. Director	5	1. Formació	30
2. Consell de Direcció	5	1.1. Màster Universitari en Dret Ambiental	30
3. Consell Assessor	7	1.1.1. Nous Alumnes	32
4. Comissió de Seguiment	7	1.1.2. Ajuts, beques i premis.....	32
II. ORGANITZACIÓ	7	1.1.3. Activitats del Màster.....	32
1. Personal.....	7	1.1.3.1. Actes públics.....	32
1.1. Investigadors del CEDAT.....	7	1.1.3.2. Activitat acadèmica	32
1.1.1. Personal investigador de la Universitat Rovira i Virgili	7	1.1.3.2.1. Assignatures impartides.....	32
1.1.2. Investigadors externs a la URV	9	1.1.3.2.2. Pràctiques externes	34
1.1.3. Investigadors Associats	10	1.1.3.2.3. Clínica Jurídica Ambiental	35
1.2. Equip Tècnic del CEDAT	10	1.1.3.2.4. Acció tutorial i de coordinació	36
1.3. Becaris.....	11	1.1.3.3. Treballs finals i publicacions del Màster	38
1.4. Passanties i estades de recerca	12	1.1.4. Activitats dels alumnes	39
1.5. Investigadors convidats	12	1.1.5. Seguiment de la qualitat del Màster	41
2. Seu i adreces de contacte	13	1.2. Altres Titulacions	41
3. Comunicació	13	1.3. Seminaris de formació i conferències	41
3.1. Registre de la Marca CEDAT.....	13	1.4. Projectes d'innovació docent	42
3.2. Pàgina Web	13	2. Recerca	43
3.3. Butlletí electrònic	13	2.1. Projectes.....	43
3.4. Impacte en els mitjans de comunicació	14	2.1.1. Projecte finançats	43
4. Fons bibliogràfic.....	26	2.1.2. Altres projectes de recerca sol·licitats, pendents de resolució	47
III. RELACIONS INSTITUCIONALS	26	2.2. Participació en Jornades i Congressos.....	47
1. Trobades institucionals	26	2.3. Seminaris de recerca - congressos.....	69
2. Convenis de la URV impulsats pel CEDAT.....	28	2.4. Publicacions de recerca.....	72
3. Altres.....	29	2.4.1. Llibres dirigits, coordinats o editats	72
		2.4.2. Capítols de llibre	74
		2.4.3. Monografies	79
		2.4.4. Articles en revistes científiques	80
		2.4.5. Altres publicacions	86

2.5. Tesis doctorals.....	87
2.6. Quaderns de Dret Ambiental	88
2.7. Revista Catalana de Dret Ambiental.....	89
2.8. Estadets de recerca.....	91
3. Transferència.....	92
3.1. Projectes o contractes finançats de transferència en l'àmbit del dret ambiental o en temes afins.....	92
3.2. Clínica Jurídica Ambiental	93
4. Cooperació	93
ANNEX I	95
REGLAMENT DEL CENTRE D'ESTUDIS DE DRET AMBIENTAL DE TARRAGONA ALCALDE PERE LLORET, DE LA UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI	95
Capítol I. Disposicions generals.....	96
Article 1 - Denominació i règim jurídic	96
Article 2 - Objectius i activitats	96
Article 3 – Recursos humans, materials i de gestió	97
Capítol II. Organització	99
Article 4 – Estructura del CEDAT.....	99
Article 5 - El director o directora i el subdirector o subdirectora.....	99
Article 6 - El Consell de Direcció.....	100
Article 7 - Gestió econòmica	101
Article 8. Drets de propietat intel·lectual i industrial	101
Disposició final.....	102

I. ÒRGANS DE GOVERN

1. Director

El Dr. Antoni Pigrau Solé és director del CEDAT des de l'1 de desembre de 2007. Amb data 1 de maig de 2012, el Rector renovà de nou el Dr. Antoni Pigrau com a director del CEDAT. Amb data 21 d'abril de 2015, el Dr. Antoni Pigrau va estar novament renovat en aquest càrrec. En la reunió del Consell de Direcció del CEDAT del dia 9 de desembre de 2015 s'acordà activar la figura de subdirector/a del CEDAT, prevista al Reglament del CEDAT, i es va escollir com a subdirectora la Dra. Lucía Casado Casado, nomenada pel Rector amb data 9 de desembre de 2015.

En 2017, un cop signat el nou conveni marc de coordinació, col·laboració i cooperació entre la URV i l'Ajuntament de Tarragona relatiu a la Càtedra d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona Alcalde Pere Lloret, es van nomenar el Dr. Antoni Pigrau Solé i la Dra. Lucía Casado Casado com a director i subdirectora, respectivament, d'aquesta Càtedra, amb efectes del 27 de juny de 2017 fins al 26 de juny de 2021.

A la reunió del Consell de Direcció del CEDAT del 26 de setembre de 2019 es va acordar proposar a la Dra. Anna Pallarès com a Subdirectora del CEDAT (Centre de Recerca), nomenada per la Rectora amb efectes a 1 d'octubre 2019.

2. Consell de Direcció

El Consell de Direcció del CEDAT el formen les següents persones, amb les responsabilitats que s'esmenten:

- Director: Dr. Antoni Pigrau Solé (actual Degà de la Facultat de Ciències Jurídiques)
- Subdirectora: Dra. Anna Pallarès Serrano
- Responsable de recerca: Dra. Lucía Casado Casado
- Responsable del Màster de Dret Ambiental: Dra. Susana Borràs Pentinat
- Directora de la Clínica Jurídica Ambiental: Dra. Maria Marquès Banqué
- Responsable del Doctorat: Dra. Àngels Galiana Saura
- Responsable del Projecte de la Revista Catalana de Dret Ambiental: Dr. Victor Merino Sancho
- Responsable de Relacions Externes: Dr. Josep Ramon Fuentes i Gasó
- Responsable de Cooperació: Dr. Alfonso González Bondia

- Responsable del fons bibliogràfic: Dra. Aitana de la Varga Pastor (actual responsable de l'Ensenyament de Dret de la FCJ)
- Dr. Santiago José Castellà Surribas
- Dr. Endrius Cocciolo
- Dr. Jordi Jaria Manzano
- Secretària: Sra. Mercè Figueras Saludes

Des de 2013, han participat com a convidats a les reunions del Consell de Direcció del CEDAT el Dr. Santiago Castellà Sorribas, el Dr. Víctor Merino Sancho, el Dr. Endrius Cocciolo i el Dr. Antonio Cardesa. Des de març de 2014 també hi ha participat com a convidat el Dr. Mario Ruiz.

Durant l'any 2019, el Consell de Direcció del CEDAT s'ha reunit en cinc ocasions, en les següents dates: 23/01/2019, 13/03/2019, 22/05/2019, 26/09/2019 i 09/12/2019.

3. Consell Assessor

El Conveni de creació del CEDAT i el seu Reglament preveuen la creació d'un Consell Assessor. El seu desplegament no s'ha materialitzat, ateses les dificultats pressupostàries per fer front a les seves despeses.

4. Comissió de Seguiment

El Conveni de creació del CEDAT preveu la constitució d'una Comissió de seguiment. La Comissió de seguiment es va constituir el 9 de febrer de 2010. La seva composició va ser modificada per l'Addenda al Conveni de creació, signada el 15 de novembre de 2011.

II. ORGANITZACIÓ

1. Personal

1.1. Investigadors del CEDAT

1.1.1. Personal investigador de la Universitat Rovira i Virgili

Àrea de Dret internacional públic i Relacions Internacionals, Departament de Dret Públic:

- Dr. Antoni Pigrau Solé, Catedràtic d'Universitat
- Dr. Santiago José Castellà Surribas, Titular d'Universitat
- Dr. Alfons González Bondia, Titular d'Universitat
- Dra. Susana Borràs Pentinat, Professora Agregada

Àrea de Dret Penal, Departament de Dret Públic:

- Dr. Gonzalo Quintero Olivares, Catedràtic Ad honorem
- Dra. Maria Marquès Banqué, Professora Col·laboradora Permanent
- Dra. Núria Torres Rosell, Professora Agregada Serra Hunter

Àrea de Dret Constitucional, Departament de Dret Públic:

- Dr. Jaume Vernet Llobet, Catedràtic d'Universitat (Serveis Especials), Associat
- Dr. Jordi Barrat Esteve, Titular d'Universitat
- Dr. Jordi Jaria Manzano, Professor Agregat Serra Hunter
- Dra. Laura Roman Martín, Titular d'Universitat
- Dra. Neus Oliveras Jané, Titular d'Escola Universitària

Àrea de Dret Administratiu, Departament de Dret Públic:

- Dr. Josep Ramon Fuentes Gasó, Titular d'Universitat
- Dra. Lucía Casado Casado, Titular d'Universitat
- Dr. Endrius Cociolo, Professor Agregat
- Dra. Anna Pallarès Serrano, Professora Agregada
- Dr. Josep Maria Sabaté Vidal, Professor Associat
- Dr. Adolf Barceló Barceló, Professor Ad Honorem
- Dra. Aitana de la Varga Pastor, Professora Agregada
- Dra. Marina Rodríguez Beas, Professora Visitant

Àrea de Filosofia del Dret, Departament de Dret Públic:

- Dra. Àngels Galiana Saura, Professora Agregada
- Dr. Víctor Merino, Professor Agregat
- Dr. Juan Ramon Fallada García-Valle, PI-SECTI

Àrea d'Història del Dret i de les Institucions, Departament de Dret Públic:

- Dr. Antoni Maria Jordà Fernández, Catedràtic d'Universitat

1.1.2. Investigadors externs a la URV

Universitat de Barcelona

- Dra. Mar Campins Eritja, Catedràtica d'Universitat de Dret internacional públic i relacions internacionals
- Dr. Xavier Fernández Pons, Titular d'Universitat de Dret internacional públic i relacions internacionals

Universitat Autònoma de Barcelona

- Dra. Judith Gifreu Font, Titular d'Universitat de Dret Administratiu
- Dra. Isabel Pont Castejón, Titular d'Universitat de Dret Administratiu

Universitat Jaume I de Castelló

- Dr. José Luís Blasco Díaz, Catedràtic d'Universitat de Dret Administratiu

Universidad de Granada

- Dra. Teresa Fajardo del Castillo, Titular d'Universitat de Dret Internacional Públic

Universidad de Murcia

- Dr. Santiago Manuel Álvarez Carreño, Profesor Titular de Dret Administratiu

Universidad de Navarra

- Dr. Ángel Ruíz de Apodaca Espinosa, Titular d'Universitat de Dret Administratiu

Universidade de Santiago de Compostela

- Dra. Alba Nogueira López, Catedràtica d'Universitat de Dret Administratiu

Universitat de València

- Dr. Albert Noguera Fernández, Titular d'Universitat de Dret Constitucional

Universidad Rey Juan Carlos de Madrid

- Dr. Fernando Garcia Rubio, Titular d'Universitat de Dret Administratiu

University of Strathclyde

- Dr. Antonio Cardesa Salzman, Lecturer in EU Environmental Law (des del 19 d'octubre de 2016)

1.1.3. Investigadors Associats

- Dra. Stephanie Ascencio Serrato, Investigadora associada del CEDAT
- Dr. Daniel Donati. Professor associat de Dret Administratiu Università di Bologna
- Dra. Gabriela Fauth. Investigador/a associat/da del CEDAT
- Dra. Beatriz Felipe Pérez. Investigador/a associat/da del CEDAT
- Dr. Daniel Iglesias Márquez. Investigador postdoctoral "Juan de la Cierva" de Derecho Internacional Público y Relaciones Internacionales, Universidad de Sevilla
- Dra. Thays Ricarte Lopes. Investigador/a associat/da del CEDAT
- Dra. Malka San Lucas Ceballos. Investigador/a associat/da del CEDAT
- Dr. Ulisses Terto Neto. Investigador associat del CEDAT, Universidad Estadual de Goiás (UEG), Uruaçu/GO, Brasil
- Dra. Paola Villavicencio Calzadilla. Investigador/a associat/da del CEDAT

1.2. Equip Tècnic del CEDAT

- Sra. Mercè Figueras Saludes, Tècnica de Suport a la Recerca, Grup III.
- Sra. Natàlia Riesenbeck Centellas, Tècnica de Suport a la Docència Informatitzada, Grup III.

- Sra. Stephanie Ascencio Serrato. Tècnica de Suport a la Recerca, Grup II. Data d'incorporació: 01/12/2019

1.3. Becaris

Becaris d'investigació URV

a) *Becaris postdoctorals*

- Dra. Marina Rodríguez Beas. Personal Investigador d'Accés al SECTI. Fins 01/09/2019.
- Dra. Paola Villaviceno Calzadilla. Beca Postdoctoral Martí Franquès. Data d'incorporació: 03/12/2018.

b) *Becaris predoctorals*

- Jeronimo Basilio Sao Mateus (Beca FPI Ministerio de Ciencia e Innovación). Data d'incorporació: 01/09/2015. Data de finalització: 31/08/2019.
- Itzel Ramos Olivares (Beca Predoctoral del Consejo Nacional de Ciencia y Tecnología, CONACYT. Gobierno de México). Data d'incorporació: 01/09/2015. Data de finalització: 30/04/2019.
- Marcos de Armenteras Cabot (Beca Programa Martí Franquès d'Ajuts a la Investigació). Data incorporació: 01/03/2017. Data de finalització: 28/02/2020.
- Gastón Alejandro Médici Colombo (Beca Programa Martí Franquès d'Ajuts a la Investigació COFUND 2017). Data d'incorporació: 10/11/2017. Data Finalització: 09/11/2020.
- Patricia Melissa Sangama Suazo (Beca AGAUR Ajuts per a la contractació de personal investigador novell FI-2018). Data incorporació: 01/03/2018. Data finalització: 28/02/2019.
- Laura Presicce (Investigadora Predoctoral FI). Data incorporació: 02/2018. Data de finalització: 02/2021.

c) *Becaris pràctiques externes al Cedat:*

Durant el curs 2018-19, al CEDAT li han estat assignats els següents alumnes del Grau de Dret per a la realització de pràctiques externes:

- Sr. Javier Montes Grasselini. Data d'incorporació: 01/02/2019. Data finalització: 30/05/2019 (durada 135 hores).

- Sr. Carles Martínez Mugüerza. Data d'incorporació: 01/02/2019. Data de finalització: 30/05/2018 (durada 135 hores).
- Sr. Alberto Armesto Ferrando. Data d'incorporació: 01/02/2019. Data finalització: 30/05/2019 (durada 135 hores).
- Aloia López Ferro. Data d'incorporació: 01/05/2019. Data de finalització: 29/06/2019 (durada 180 hores).
- Melissa Andrea Prieto García. Data d'incorporació: 01/05/2019. Data de finalització: 29/06/2019 (durada 180 hores).

1.4. Passanties i estades de recerca

- La Sra. Tônia Andrea Horbatiuk, de la Universidade Federal de Santa Catarina, UFSC, va realitzar una estada de recerca al nostre centre, del dia 25 de gener al 31 de juliol de 2019.
- La Sra. Camila Hyslop, de la University of California, Berkeley - USA, va realitzar una estada al nostre centre des del 1 de juny fins al 31 de juliol de 2019.
- La Sra. Luciana De Amorim Albuquerque de la Universidade Federal do Rio de Janeiro-Brasil, va realitzar una estada al nostre centre, del dia 14 d'octubre fins al 31 de març de 2020. L'estada estava relacionada amb la seva tesi doctoral: "La tutela de la Ciudad en la forma urbana: parámetros ambientales y construcciones normativas, casos de referencia Brasil y España".
- La Sra. Maria Chiara Alberton, Senior Researcher, Institute for Comparative Federalism, Eurac Research (Bolzano, Italia), va realitzar una estada al nostre centre, des del dia 2 de desembre de 2019 fins al dia 29 de febrer de 2020.

1.5. Investigadors convidats

- La Sra. Karen Izolda Taxilaga Durante, de Tezontepec de Aldama del Estat de Hidalgo, defensora dels Drets humans i dirigent camperola a Mèxic, va impartir el seminari titulat: "Tezontepec de Aldama. La defensa de la tierra y de la vida", celebrat el dia 28 de febrer de 2019 a la Facultat de Ciències Jurídiques. El seminari es va fer amb col·laboració del CEDAT, URV, URV Solidària, CEAR, l'Ajuntament de Tarragona, Generalitat de Catalunya i el programa català de protecció de defensors i defensores dels drets humans.
- El Sr. Gonçal Barrios, Cap de la secció d'Agricultura i Sanitat Vegetal a Tarragona de la Generalitat de Catalunya, i la Dra. Maria Chiara Marullo, professora ajudant doctora de la Universitat Jaume I de Castelló, van participar a l'espai de debat titulat: "L'acaparament de terres i territoris", celebrat el dia 11 de juliol, a la Sala de Graus del Campus Catalunya. El seminari es va fer amb la col·laboració de l'ICIP, CEDAT i la Facultat de Ciències Jurídiques de la URV.

2. Seu i adreces de contacte

La seu del CEDAT està ubicada a la Facultat de Ciències Jurídiques (Campus Catalunya), Av. Catalunya, 35, Tarragona, despatxos 104 i 19 bis.

L'adreça de correu electrònic del CEDAT és: cedat@urv.cat.

L'adreça comuna dels becaris del CEDAT és: becaris.cedat@urv.cat

El CEDAT manté perfils a Facebook i Twitter, amb els enllaços següents:

<https://www.facebook.com/CEDAT.URV>

<https://twitter.com/cedaturv>

3. Comunicació

3.1. Registre de la Marca CEDAT

El CEDAT disposa del certificat de registre i la protecció per a tota la Unió Europea de la marca CEDAT en les categories d'educació, serveis científics i tecnològics, i publicacions i papereria (Núm: 008758691). Al novembre de 2019 es va tramitar la renovació de la marca CEDAT de la Unió Europea per un període de 10 anys.

3.2. Pàgina Web

L'adreça del web del CEDAT, creat el 2008, és la següent: www.cedat.cat.

Durant l'any 2019 s'han rebut 8.113 visites des de 88 estats. D'altra banda, l'adreça del web de la Revista Catalana de Dret Ambiental, al servidor de Revistes URV, que gestiona el Servei de Publicacions de la Universitat, és la següent: <http://revistes.urv.cat/index.php/rcda>.

3.3. Butlletí electrònic

El butlletí del CEDAT és mensual i surt el dia 15 de cada mes, onze cops a l'any, perquè el mes d'agost no es publica. El butlletí inclou novetats normatives, notícies, jurisprudència, i una agenda amb convocatòries de Seminaris, Jornades, etc. S'edita en

llengua catalana i castellana. Es distribueix de manera gratuïta mitjançant subscripció. Durant l'any 2019 s'han publicat els butlletins n° 107 al n° 117. Els butlletins es poden consultar a <http://cedat.cat/butlleti/index.php>

3.4. Impacte en els mitjans de comunicació

El CEDAT ha aparegut en els següents mitjans de comunicació durant l'any 2019:

Pàgina web del CEDAT, 21 de gener de 2019

Ramon Nadal Fabra gana el Premio ADR Justicia 2018.

Ramon Nadal Fabra, ex estudiant de la Màster Universitari en Derecho Ambiental de la Universidad Rovira i Virgili y codirector de la Asesoría Jurídica Ambiental Nadal Navarro, gana el Premio ADR Justicia 2018 para trabajos de investigación e iniciativas prácticas en el ámbito de la mediación y otros medios de resolución de conflictos, con el Trabajo de investigación: "Mediación ambiental en l'àmbit estatal".

Diari digital URV, 13 de març de 2019

Aitana de la Varga destaca les il·legalitats del Projecte Castor davant la comissió d'investigació del Parlament.

Aitana de la Varga Pastor, professora del Departament de Dret Públic de la URV i investigadora del Cedat, va comparèixer l'11 de març davant la Comissió d'Investigació sobre el Projecte Castor del Parlament de Catalunya, per la seva condició de jurista.

De la Varga ja havia tingut l'oportunitat d'analitzar els aspectes relatius al procediment administratiu i ambiental en l'atorgament de les diferents autoritzacions dels projectes que engloben el cas Castor quan va participar com a perit al judici popular pel cas Castor, que va organitzar de manera simbòlica l'Observatori del Deute en la Globalització.

Durant la seva intervenció, de la Varga va destacar les il·legalitats del projecte, constatades pels tribunals, com és la partició del gasoducte amb la finalitat d'evitar el sotmetiment a avaluació d'impacte ambiental, o la declaració com a nul·la de la llicència d'obres de la planta terrestre.

També va deixar palesa l'opacitat amb la que es va actuar, constatada en les informacions públiques, contravenint el conveni d'Aarhus, i la possible mala fe en alguns aspectes, per exemple, en el canvi de la línia marítima mitjançant una correcció d'errors, fet que va suposar un canvi competencial autonòmic a l'hora d'atorgar l'autorització ambiental integrada. Per

últim, va destacar que es va fer cas omís de les al·legacions que reclamaven una avaluació del risc sísmic en la Declaració d'Impacte Ambiental de la plataforma marítima. La Comissió d'Investigació en la qual va comparèixer de la Varga es va constituir l'11 d'octubre de 2018. Té com objecte avaluar les causes, els antecedents, les incidències directes i indirectes, i les possibles negligències o actuacions doloses en relació al projecte Castor a Catalunya.

Diari digital URV, 29 de març de 2019

El Centre d'Estudis de Dret Ambiental impulsa un seminari a Mèxic sobre els defensors dels drets humans i ambientals.
El Centre d'Estudis de Dret Ambiental impulsa un seminari a Mèxic sobre els defensors dels drets humans i ambientals. La intensificació de la demanda mundial de recursos naturals i energia ha provocat la generalització d'agressions contra els defensors ambientals i de drets humans.

El director del CEDAT, Antoni Pigrau, l'Ambaixador d'Espanya a Mèxic, el President de la Comisión Nacional de Derechos Humanos de México, les representants de l'Institut Català Internacional per la Pau i l'Instituto de Estudios Jurídicos de la UNAM, van participar en la inauguració del Seminari internacional sobre la situació de les persones defensores de drets humans, de la terra i del medi ambient, a Mèxic.

El Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona (CEDAT) de la URV organitza i participa en el Seminari internacional "Defensar a Amèrica Llatina" sobre la situació de les persones defensores de drets humans, de la terra i del medi ambient, que se celebra del 27 al 29 de març a la Universitat Nacional Autònoma de Mèxic. L'objectiu del seminari és reflexionar sobre la intensitat i la diversitat de les amenaces i les agressions que pateixen les persones que defensen el medi ambient i els recursos naturals i dur a terme un debat sobre les experiències de les mesures passades i actuals de protecció i les millors estratègies per protegir-les en el futur. El Seminari acull la participació de persones i organitzacions de diferents països - Mèxic, Equador, Costa Rica, Argentina, Hondures, Brasil, Guatemala, Colòmbia i Nicaragua -, especialment adequades per fer aportacions valuoses a aquests objectius. El CEDAT ha impulsat aquest seminari internacional amb la col·laboració de l'Institut d'Investigacions Jurídiques de la Universitat Nacional Autònoma de Mèxic i l'Institut Català Internacional per la Pau, així com també amb el suport de la Comissió Nacional de Drets Humans, del Ministeri d'Afers Exteriors, Cooperació i Unió Europea, d'Espanya; la Direcció General de Cooperació al Desenvolupament, del Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i transparència de la Generalitat de Catalunya, i l'Ajuntament de Tarragona.

La intensificació de la demanda mundial de recursos naturals i d'energia ha incrementat enormement la pressió de les grans empreses per implantar projectes extractius o energètics de diversos tipus, amb especial incidència a Amèrica Llatina. Sovint,

aquests projectes tenen impactes negatius sobre el medi ambient i els drets humans i envaeixen o desplacen a les comunitats locals en els territoris on es volen desenvolupar. L'oposició de les poblacions afectades a aquestes pràctiques empresarials obté sovint respostes violentes, com la persecució, assetjament, amenaces, criminalització i fins i tot, en el pitjor dels casos, la desaparició forçada o l'assassinat dels que defensen el medi ambient i els drets humans. Aquest no és un problema limitat a una determinada activitat o a un país particular. Al contrari, hi ha un patró generalitzat d'agressions en contra dels defensors ambientals i de drets humans, de vegades recolzat per l'acció o per la inacció del mateix Estat.

Així, 201 persones van ser assassinades violentament només l'any 2017 en 24 països de tot el món, segons l'informe anual de l'organització Global Witness 2017 sobre "Negocis irresponsables i l'assassinat de persones defensores de la terra i el medi ambient".

Un cop més, Amèrica Llatina és l'escenari del major nombre d'assassinats, que representen gairebé el 60% del total. Segons les dades de Global Witness, Brasil va registrar la xifra més alta, amb 57 persones assassinades, un 80% a la regió amazònica; Colòmbia, 24 persones; Mèxic, 15 persones; Hondures, 5 persones o Nicaragua, que va registrar el major nombre d'homicidis per càpita, amb quatre persones defensores assassinades. Un 25% del total pertanyien a pobles indígenes, quan tot just representen un 5% de la població mundial. Segons l'informe del relator especial de les Nacions Unides sobre la situació dels defensors dels drets humans d'agost de 2016: "L'assassinat de defensors dels drets humans ambientals és només part de la violència generalitzada a la qual s'enfronten.

Les comunicacions rebudes pel relator especial mostren que els defensors dels Drets Humans Ambientals afronten nombroses amenaces i violacions, incloent atacs violents i amenaces a les seves famílies, desaparicions forçades, vigilància il·lícita, prohibicions de viatjar, el xantatge, l'assetjament sexual, l'assetjament judicial i l'ús de la força per dissipar protestes pacífiques". Precisament, aquest Seminari internacional es celebra amb motiu del 20è aniversari de l'adopció de la Declaració de les Nacions Unides sobre el dret i la responsabilitat de les persones, grups i òrgans de la societat per promoure i protegir els drets humans i les llibertats fonamentals reconegudes universalment, de 9 de desembre de 1998 (Resolució 53/144), i centra el debat en el context espacial d'Amèrica Llatina.

Pàgina web del CEDAT, 31 de maig de 2019

Anabel Cepas, estudiant del Màster en Dret Ambiental de la URV, publica un article sobre plans de conservació i protecció a Catalunya

Anabel Cepas, estudiant del Màster en Dret Ambiental de la URV, publica un article sobre plans de conservació i protecció a Catalunya titulat: "La Pérdida de biodiversidad mundial tambien afecta a Cataluña".

Diari digital URV, 28 de juny de 2019

El IV Col·loqui Internacional de Dret Ambiental tracta sobre les noves tendències en el litigi ambiental.

Acadèmics de 14 països participen de la trobada organitzada pel Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona i l'Associació d'Estudiants de Dret Ambiental de Tarragona.

El IV Col·loqui Internacional de Dret Ambiental de Tarragona (TIEC) es va celebrar a la Facultat de Ciències Jurídiques els dies 27 i 28 de juny.

Aquest any va tractar sobre les noves tendències i estratègies en el litigi ambiental. En el col·loqui hi van participar 48 acadèmics de catorze països diferents: Argentina, Brasil, Colòmbia, Perú, Xile, Estats Units, Mèxic, Sud-Àfrica, Bèlgica, Dinamarca, França, Itàlia, Regne Unit i Austràlia.

L'esdeveniment el va organitzar el Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona (CEDAT) i l'Associació d'Estudiants de Dret Ambiental de Tarragona (AAEDAT), que en aquesta edició van programat quatre panells amb catorze ponències centrades en el rol dels tribunals en la protecció del medi ambient, el litigi climàtic, el dret internacional del medi ambient i les noves estratègies en el litigi ambiental.

Com en edicions anteriors, hi han participat ponents amb una àmplia trajectòria com Joanna Setzer, professora de la London School of Economics; Randall S. Abate, professor de la Monmouth University, i el jutge australià Brian Preston, Chief Judge of the Land and Environment Court of New South Wales.

Pàgina web del CEDAT, 12 de setembre de 2019

Raquel Llop i el Projecte de cooperació internacional organitzat per la URV Solidària amb el recolzament de la Fundació L'Olivera

Raquel Llop és una estudiant del Màster de Dret Ambiental de la URV que durant els mesos d'agost i setembre va participar en un projecte de cooperació internacional organitzat per la URV Solidària amb el recolzament de la Fundació L'Olivera.

La seva tasca es desenvolupava a la seu de la Comissió Internacional de Juristes a Guatemala.

Allà va treballar en el tema de la justícia energètica, redactant la base jurídica per presentar una demanda de danys i perjudicis davant el tribunals de justícia de Guatemala pels diferents casos d'assassinats a representants de les comunitats que van veure's afectades pels talls de subministrament elèctric. Tanmateix, va redactar un informe sobre la desprotecció que pateixen els consumidors d'energia elèctrica a causa de la precària Llei General d'Electricitat del país, que només afavoreix als generadors i distribuïdors de l'energia.

La resistència contra les grans empreses d'energia a Guatemala és molt llarga i s'ha anat consolidant amb el temps.

Tant n'és així que les persones que s'oposen a aquestes multinacionals han vist com el govern ha criminalitzat la seva causa en favor de les grans empreses privades.

Des de la Comissió Internacional de Juristes s'està lluitant, des de fa gairebé una dècada, en contra de la impunitat dels empresaris i en favor del reconeixement dels drets indígenes i de les comunitats. Sota la direcció del llicenciat Ramón Cadena. Aquest despatx protegeix a les comunitats i representa la seva veu dins dels organismes de justícia.

Diari digital URV, 3 d'octubre de 2019 i Pàgina web del Departament de Dret Públic

El Consell social premia l'impacte social de cinc projectes de recerca de la URV.

Aquest dimecres s'han lliurat els premis del Consell Social URV a l'Impacte Social de la Recerca que enguany han arribat a la tercera edició.

En total s'han guardonat cinc propostes, algunes de les quals ja han pogut evidenciar el seu impacte social (modalitat ex post) i d'altres que preveuen quin impacte tindrà la seva recerca (ex ante) en tres àmbits de coneixement: Ciències socials i humanitats, Ciències de la salut i de la vida i Ciències experimentals, enginyeria i arquitectura.

Durant l'acte de lliurament dels reconeixements, presidit per la rectora de la URV, Maria José Figueras i el president del Consell Social Joan Peredrol, els i les investigadores que han encapçalat els projectes n'han explicat els trets principals. En l'àmbit de

les Ciències Socials i humanitats, el projecte guanyadores en la modalitat ex post ha estat "Earth defenders: les defensores de la Terra i els drets humans (Experiències de protecció des de la URV en el marc del Programa d'Acollida Temporal per a Defensors/es de Drets Humans i Ciutats Defensores de Drets Humans a Reus i a Tarragona)". Aitana de la Varga, Víctor Merino i Laura Román.

El projecte articula estratègies de protecció i defensa de les persones defensores dels drets humans ambientals, perseguides i criminalitzades per la seva activitat. La proposta involucra la societat civil, institucions governamentals i la mateixa universitat per contribuir al reconeixement jurídic i social.

Els investigadors responsables són Susana Borràs, Aitana De La Varga, Víctor Merino i Laura Román, del grup de recerca Territori, Ciutadania i sostenibilitat.

Pàgina web del Departament de Dret Públic, 28 d'octubre de 2019

El Dr. Endrius Cocciolo gana una plaça de professor / a agregado / a del Área de Derecho Administrativo

El Dr. Endrius Cocciolo, membre del CEDAT, ha guanyat el concurs d'accés a la plaça de professor/a agregat/da DL004344 del Departament de Dret Públic, amb perfil "Docència pròpia de l'àrea de Dret administratiu i recerca en Dret administratiu, Dret administratiu global i Dret de l'energia". L'acte ha tingut lloc al Campus Catalunya el dilluns 28 d'octubre. La Comissió ha estat formada pels següents membres: Dra. M. Alba Nogueira López (Universitat Santiago de Compostela), presidenta; Dr. Josep Ramon Fuentes i Gasó (URV), secretari i Dr. Jordi Jaria Manzano (URV), vocal.

Pàgina web del Departament de Dret Públic, 31 d'octubre de 2019

El Dr. Víctor Merino Sancho guanya una plaça de professor/a agregat/da de l'Àrea de Filosofia del Dret

El Dr. Víctor Merino Sancho, membre del CEDAT, ha guanyat el concurs d'accés a la plaça de professor/a agregat/da DL005113 del Departament de Dret Públic, amb perfil "Docència pròpia de l'àrea de Filosofia del Dret i recerca en Drets emergents, Violència de gènere i Ciutadania". L'acte ha tingut lloc al Campus Catalunya el dijous 31 d'octubre. La Comissió ha estat formada

pels següents membres: Dra. M. José Añón Roig (Universitat de València), presidenta, Dra. Ángeles Galiana Saura (URV), secretària, Dr. Antoni Pigrau Solé (URV), vocal.

Pàgina web del Departament de Dret Públic, 8 de novembre de 2019

La Dra. Aitana De La Varga Pastor guanya una plaça de professor/a agregat/da de l'Àrea de Dret Administratiu

La Dra. Aitana de La Varga Pastor, membre del CEDAT, ha guanyat el concurs d'accés a la plaça de professor/a agregat/da DL004345 del Departament de Dret Públic, amb perfil "docència pròpia de l'àrea de Dret administratiu i recerca en Dret administratiu, Dret ambiental i protecció del sòl i canvi climàtic". L'acte ha tingut lloc al Campus Catalunya el divendres 8 de novembre. La Comissió ha estat formada pels següents membres: Dr. Jesús Jordano Fraga (Universitat de Sevilla), president, Dra. Lucía Casado Casado (URV), secretària, Dra. Anna Pallarès Serrano (URV), vocal.

Diari digital, 21 de novembre de 2019

El Dr. Gonzalo Quintero Olivares, catedràtic Ad Honorem de Dret Penal del Departament de Dret Públic i, membre del CEDAT, ha estat reconegut amb la prestigiosa "Medaglia Marchese di Beccaria". El reconeixement li ha estat atorgat en el decurs del Congrés "Els pobles i les penes", organitzat, en homenatge al Dr. Quintero Olivares, per l'Associació italiana de Professors de Dret Penal, celebrat a la Universit  di Studi di Bologna el dimecres 20 de novembre de 2019.

Diari digital de la URV, 25 de novembre de 2019

El Dr. Antoni Pigrau participa en un seminari de Nacions Unides sobre persones defensores dels Drets Humans

El Dr. Antoni Pigrau, Catedràtic de Dret Internacional Públic i Relacions Internacionals del Departament de Dret Públic i director del CEDAT, ha participat, a Ginebra, en un seminari conjunt de l'Organització de les Nacions Unides i les organitzacions de la societat civil sobre les causes de la violència i la criminalització vinculades a les cadenes de subministrament mundials, que afecten els defensors del medi ambient.

El Seminari promourà el "Compromís de tolerància zero davant els assassinats, la violència i la criminalització a les cadenes de subministrament". El Compromís serà presentat als Estats, les empreses i les organitzacions de la societat civil en el Fòrum anual de les Nacions Unides sobre Empreses i Drets Humans, que té lloc a Ginebra del 25 al 27 de novembre.

El seminari el convoquen de manera conjunta un grup ampli d'organitzacions, incloent, entre altres, el Relator especial de les Nacions Unides sobre la situació de les i dels defensors de drets humans; el Programa de les Nacions Unides per al Medi Ambient (PNUMA); el Centre d'Informació sobre Empreses i Drets Humans (CIEDH); el Servei Internacional per als Drets Humans; la Coalició per als Drets Humans en el Desenvolupament, el Grup de Treball Internacional per a Assumptes Indígenes

(IWGIA), el Pacte dels Pobles Indígenes d'Àsia (AIPP per les seves sigles en anglès), i la Xarxa Internacional de Drets Humans (RIDH).

Diari digital de la URV, 4 de desembre de 2019

La URV, present a la Conferència de l'ONU sobre Canvi Climàtic.

Exposa a la cimera els avenços en la reducció dels gasos d'efecte hivernacle a la Universitat, el projecte de la xarxa Aurora per mesurar les contribucions científiques als reptes socials, la recerca sobre governança i dret ambiental i un projecte de dessalinització sostenible. Diferents programes, recerques i iniciatives que es duen a terme a la URV tenen per objectiu contribuir al coneixement del canvi climàtic i la reducció dels seus efectes. Així, tant per compartir l'experiència pròpia, com per contribuir a la presa de decisions sobre les accions que caldrà fer a nivell global, diferents col·lectius de la Universitat participen a la Conferència de l'ONU sobre Canvi Climàtic COP25, que se celebra a Madrid del 2 al 13 de desembre.

Estudiants, personal acadèmic i científic i de l'àmbit de la gestió de la URV són presents a l'espai de les Nacions Unides, on tenen lloc les conferències i negociacions entre països membres, i a l'espai habilitat per donar a conèixer les iniciatives socials. Investigadors del Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona (CEDAT) i membres de l'Associació d'Antics Estudiants i Estudiants de Dret Ambiental de la URV s'han integrat en una de les delegacions del Secretariat de Canvi Climàtic de l'ONU que aplega les organitzacions de recerca que contribueixen per desenvolupar estratègies per abordar tant les causes com les conseqüències del canvi climàtic.

Totes elles, junt amb la resta de delegacions, faran aportacions a la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre Canvi Climàtic, que treballa perquè s'implementi el Protocol de Kyoto i l'Acord de París per a la contenció de l'escalfament global.

A més d'aquest espai, que administra les Nacions Unides, la Cimera compta amb un espai obert al diàleg, la sensibilització i la presa de decisions compartit per administracions, institucions públiques i privades, emprenedors i empreses, universitats i ONG.

És en aquest marc on el vicerector de Recerca i Planificació Científica, Francesc Díaz, va presentar ahir el projecte Bibliometrics de la Xarxa Aurora, la xarxa internacional d'universitats de la qual forma part la URV.

En una taula rodona sobre el paper de l'educació superior davant del repte dels objectius de desenvolupament sostenible, Díaz va exposar aquest projecte col·laboratiu que elabora un quadre de comandament sobre la rellevància i l'impacte social de la recerca que fan les universitats. El responsable del Pla de Medi Ambient de la URV, Toni de la Torre, farà una ponència sobre l'experiència de la URV a l'hora de reduir l'emissió de gasos d'efecte hivernacle.

Així, tractarà de mostrar allò que pot ser aplicable per altres institucions, com ara els criteris de prioritització, el sistema d'obtenció de dades per dissenyar i valorar les actuacions, i les accions que han estat exitoses i les que no i el paper de les aliances amb les administracions i agents del territori. D'altra banda, la mateixa URV en col·laboració amb l'empresa WGA Water Global Access SL presentarà en un espai de ciència i innovació una nova tecnologia de dessalinització que redueix el consum d'energia respecte de la tecnologia actual, s'alimenta d'energia eòlica i solar i no aboca salmorra tòxica al mar. Susana Borràs, investigadora de la URV i adjunta per al Compromís Social, presentarà un avenç dels resultats del projecte de recerca "Constitució climàtica global: governança i dret en un context complex (CONCLIMA)" a la sessió sobre Llei Climàtica i Governança, així com investigadors del CEDAT participaran al taller "Crisi climàtica: una qüestió de justícia i drets humans" i en la sessió que es fa a la Universidad Carlos III sobre "litigis climàtics i justícia". Borràs i de la Torre també estaran a la taula rodona del grup de treball sobre Objectius de Desenvolupament Sostenibles del Consell Interuniversitari de Catalunya. A més a més, els estudiants del Màster en Dret Ambiental i els doctorands d'aquesta àrea participaran com a ponents o com a assistents en diferents sessions que tindran lloc fins al final de la cimera al mateix COP25 i en activitats paral·leles a les universitats de Madrid.

Pàgina web del Departament de Dret Públic, dimarts 10 de desembre de 2019

Investigadors/es del Departament de Dret Públic participen a la COP25 sobre Canvi Climàtic

Una delegació del Departament de Dret Públic, investigadors/es del Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona (CEDAT) i membres de l'Associació d'Alumnes i Ex alumnes de Dret Ambiental de Tarragona (AAEDAT) de la Universitat Rovira i Virgili, s'han acreditat per participar en la zona blava de la COP25 a Madrid. La Zona Blava correspon a l'espai administrat per les Nacions Unides en el qual té lloc la Vint Cinquena Conferència de les Parts (COP25) de la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic (CMNUCC). La Cimera té lloc entre el 2 i 13 de desembre al recinte firal IFEMA, Madrid, Espanya. Així mateix, en aquest espai tindrà lloc la quinzena reunió de les Parts en el Protocol de Kyoto (CMP15) i la segona reunió de les Parts de l'Acord de París (CMA2).

A més a més, també els investigadors/es del CEDAT han participat en la Zona Verda de la Conferència, un espai en el marc de la COP25 perquè la societat pugui expressar-se de forma interactiva, participativa i inclusiva generant contingut respecte de l'acció climàtica.

Per fomentar la màxima participació s'ha creat un espai obert per al diàleg, la sensibilització i la presa de decisions compartides i s'han dissenyat diferents vies participatives que impliquin governs locals, institucions públiques i privades, administracions, emprenedors, ONG, empreses, universitats, pobles indígenes i joves.

En el marc d'aquesta conferència s'han presentat els resultats del Projecte "Constitución Climática Global: Gobernanza y Derecho en un Contexto Complejo" cofinançat per MINECO/FEDER/UE (DER2016-80011-P) en l'acte "Climate Law & Governance Day 2019" Symposium during UNFCCC COP25.

Diari digital , 12 de desembre de 2019

Les universitats catalanes s'alien per pal·liar l'impacte de la petjada ecològica.

La URV presenta la seva contribució per mitigar els efectes del canvi climàtic a la Conferència de l'ONU sobre Canvi Climàtic COP 25. Representants de la URV, UOC, UPF i UVic al Fòrum acció sectorial pel clima, la innovació i la ciència, al COP 25, Madrid. El Consell Interuniversitari de Catalunya (CIC), l'organisme de coordinació entre el sistema universitari públic català i la Generalitat, ha creat un grup de treball per preparar l'estratègia conjunta com a sistema universitari que complementi la contribució individual de cada universitat a la implementació de l'Agenda 2030. El passat 11 de desembre, el CIC va organitzar una taula rodona i un debat al Fòrum d'acció sectorial i innovació de la Cimera pel Clima COP 25, que té lloc a Madrid fins demà, en la qual hi van participar la URV, la UOC, la UVic i la UPF.

Durant la sessió, les universitats van explicar les diferents estratègies i accions que estan duent a terme per convertir-se en institucions sostenibles i ser motors del canvi necessari per mitigar els efectes de l'emergència climàtica i assolir els objectius de Desenvolupament Sostenible. Susana Borràs, adjunta del vicerektorat de Relacions Institucionals, Cultura i Compromís Social de la URV, hi va explicar les mesures en els àmbits de l'educació, la recerca, la innovació i la divulgació per pal·liar l'impacte de la petjada ecològica a les universitats.

Així, la primera actuació conjunta ha estat la compra d'energia elèctrica provinent de fonts renovables. També es proposen l'eliminació dels plàstics d'un sol ús als campus, fomentar el transport col·lectiu amb fórmules que n'abarateixin el cost per als usuaris, la disminució de residus i la seva reutilització, l'ampliació de zones verdes per reduir les illes de calor i perquè siguin un embornal de captació de CO2 i incorporar la qüestió climàtica a totes les titulacions. La URV també ha explicat en una altra sessió la seva contribució específica a la reducció de les emissions de gasos d'efecte hivernacle. El passat 7 de desembre, el tècnic de gestió ambiental de la URV, Toni de la Torre, va presentar l'estratègia, les actuacions i els resultats a l'espai per a les entitats de la Conferència de l'ONU sobre Canvi Climàtic COP 25 amb l'objectiu que altres institucions puguin conèixer la iniciativa i aplicar allò que ha funcionat. A través del consum d'energia elèctrica provinent de fonts renovables i de les aliances amb les administracions públiques per a la millora del transport públic, la URV ha passat d'emetre 14.900 tonelles de CO2eq a 11.900 l'any 2018.

Pàgina web del CEDAT, 12 de diciembre de 2019

Irene Mataró, una exalumna del Màster Universitari en Dret Ambiental, guanya el Premi de la Cátedra del Agua y la Sostenibilidad.

L'exalumna del Màster Universitari en dret Ambiental va guanyar la IV Edición de los Premios de la Cátedra del Agua y la Sostenibilidad de la Universidad de Murcia als millors treballs fi de Màster en la modalitat d'estudis socials i jurídics amb el seu treball titulat: "La eliminacion de obras hidráulicas ineficaces", dirigit per la Dra. Anna Pallarès Serrano, Professora Agregada de Dret Administratiu de la Universitat Rovira i Virgili.

4. Fons bibliogràfic

Entre els anys 1993 i 2016, la Facultat de Ciències Jurídiques de la URV ha adquirit documents en matèria de medi ambient per un import aproximat de 128.000 € a través del pressupost ordinari, diversos projectes de recerca, d'un ajut de la CIRIT (1994) i de quatre ajuts específics: PIR (2003), PEIR (2004), PEIR (2005) i PEIR (2007). Això inclou un fons de més de 3.000 volums, aproximadament, i 31 publicacions periòdiques en paper a més d'altres revistes jurídiques electròniques.

A través del CBUC, el CEDAT té accés a més de 300 revistes relatives al medi ambient, en tots els seus aspectes, en format electronic, disponibles en les bases de dades Lexis-Nexis, Ecoiuris, Iustel, i Ecolegis; els portals de revistes electròniques JSTORI, JSTORII, Taylor&Francis i Scopus i els Llibres-e Oxford Referencie Online i Springer.

Des del 2010 el fons de llibres juntament amb altres documents afins procedents de la Facultat de Lletres i l'Escola d'Infermeria ocupen un espai singular al CRAI del Campus Catalunya.

III. RELACIONS INSTITUCIONALS

1. Trobades institucionals

Durant el 2019, es poden destacar les següents trobades institucionals:

- El dia 25 de gener de 2019, la Dra. Maria Marquès, en representació del CEDAT, va assistir a una reunió convocada pel vicerector de recerca en relació a la creació d'un Institut de recerca en Medi Ambient i Sostenibilitat a la URV. A

posteriori, s'han fet dues reunions més en les que han participat el Dr. Pigrau i la Dra. Maria Marqués pel mateix tema. La idea seria crear un centre amb l'acreditació d'excel·lència Severo Ochoa i Maria de Maeztu. A la reunió es va posar com exemple l'IRTA de l'UAB i altres centres de la Universitat Pompeu Fabra i la Universitat del País Basc. Aquests tipus de centres reben diners del Ministeri, però han de tenir diferents investigadors responsables amb CV molt potents i els grups de recerca per accedir han de demostrar una trajectòria conjunta.

- Els dies 4 i 5 de febrer el Dr. Jaria i el Dr. Pigrau van participar a l'Université de Limoges en una reunió del projecte: «2010-2020: dix ans de QPC». Fa referència a la figura de la “question prioritaire de constitutionnalité”. Hi haurà una reunió de seguiment i el projecte s'acabarà l'any vinent.
- Març de 2019. El Dr. Pigrau es va reunir amb els vicerectors responsables de les càtedres de la URV en relació amb el CEDAT. L'article 127 de l'Estatut de la URV diu: “1. La Universitat pot crear, en els àmbits que consideri apropiats, altres centres dedicats a la investigació, sens perjudici dels instituts universitaris de recerca. 2. Aquests centres poden ser: a) Propis de la Universitat Rovira i Virgili. b) Compartits, amb la participació d'una universitat o més d'una, soles o amb altres entitats públiques o privades, mitjançant un conveni o altres formes de cooperació. c) Vinculats a la Universitat Rovira i Virgili, mitjançant un conveni, quan la titularitat és d'una altra entitat pública o privada, incloses les empreses de base científica, tecnològica o artística que hagin sorgit de l'activitat universitària. 3. Els centres d'investigació poden adoptar qualsevol forma jurídica de les admeses en dret i adequada a les seves finalitats”.
- El dia 4 de març la Dra. Anna Pallarès i el Dr. Pigrau es van reunir amb el professor Juan Carlos Blanco, de la Universidad Tecnológica Nacional de Mar del Plata, Argentina, per discutir els termes de la col·laboració del CEDAT amb el projecte relatiu a la gestió ambiental de la costa argentina a la província de Buenos Aires.
- El divendres dia 15 de març, la Dra. Borràs i el Dr. Pigrau van participar a la reunió de la Càtedra Jean Monnet de Dret ambiental, de la UB, amb què col·labora el CEDAT. Entre d'altres activitats, es col·laborarà en el congrés de vida animal, que es realitzarà el mes de juny.
- Maig de 2019. El Dr. Pigrau va assistir a una reunió convocada pel Dr. Alberto Coronas, a la ETSEQ, on es va plantejar la proposta d'organitzar un acte sobre canvi climàtic i la conveniència d'explorar diverses convocatòries de projectes, inclosos els d'Energia i Canvi Climàtic de l'Horitzó 2020. Es faria durant el mes de setembre.

- El dia 17 d'octubre el Dr. Pigrau es va reunir amb una representació dels doctorants. Els punts que es van tractar són els següents:
 - Proposta de garantir seminaris mensuals d'intercanvi sobre la recerca en marxa o amb convidats externs.
 - Millorar accés a informació CEDAT pel que fa a congressos i networking – paper dels directors de tesi.
 - Fer publicacions conjuntes entre doctorands i directors, per facilitar l'entrada al món acadèmic.
 - Fer sessions de minitrainings, orientades a habilitats de recerca (papers, projectes, revistes).
 - Continuïtat de l'AEDAT.
 - Possibilitat de publicar petits articles al Butlletí.
 - Incloure en activitats canvi climàtic del CEDAT activitats de sensibilització i altres activitats d'educació climàtica.

- El dia 3 de desembre el Dr. Pigrau es va reunir amb el regidor responsable del medi ambient de l'Ajuntament de Tarragona, Sr. Xavier Puig, a la que també va assistir la Sra. Laura Picó. Les qüestions tractades van ser: la celebració del Segon Congrés Català de Dret Ambiental; la realització d'una avaluació preliminar de l'estat de les ordenances ambientals, i la preparació d'un conjunt de sis sessions d'informació i debat sobre temes d'actualitat del dret ambiental amb interès local.

2. Convenis de la URV impulsats pel CEDAT

Durant el 2019, el CEDAT ha impulsat la signatura dels següents convenis de col.laboració relatius als estudis de Dret Ambiental o a les activitats del Centre:

- Conveni de Col.laboració entre el Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya i la Universitat Rovira i Virgili per a la Coedició de la Revista Catalana de Dret Ambiental. Signat el dia 18 de febrer de 2019.
- Addenda IV al Conveni de Coordinació, Col.laboració i Cooperació entre la Universitat Rovira i Virgili i l'Ajuntament de Tarragona relatiu a la Càtedra d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona Alcalde Pere Lloret (CEDAT). Signat el dia 28 de novembre de 2019.
- Conveni de Col.laboració entre l'Institut Català Internacional per la Pau i la Universitat Rovira i Virgili per a la celebració conjunta d'un seminari sobre Empreses i Drets Humans. Signat 30 de juny 2019.

3. Altres

Afiliació a la IUCN Academy of Environmental Law

A proposta del CEDAT, el Consell de Govern de la URV, en la seva sessió de 18 de desembre de 2008, va acordar sol·licitar l'afiliació de la Universitat a la IUCN Academy of Environmental Law. La IUCN va confirmar l'admissió de la URV el 27 de gener de 2009. Des d'aleshores, la URV n'ha format part, organitzant-ne el coloqui anual el 2014 i assumint la gestió del web en castellà el 2016.

Centre de Recherche en Droit Public de la Université de Montréal

Des de 2010, el CEDAT és una centre associat al Centre de Recherche en Droit Public de la Université de Montréal.

Observatorio de Políticas Ambientales

El 2012 es va formalitzar la participació del CEDAT a l'Observatorio de Políticas Ambientales. Dos membres del CEDAT, la doctora Lucía Casado i el Dr. Josep Ramon Fuentes i Gasó, es van integrar al Grup de Treball de l'Observatori coordinat pel Dr. Fernando López Ramon, Catedràtic de Dret Administratiu de la Universidad de Zaragoza. Des d'aleshores, el CEDAT ha col·laborat en l'elaboració dels informes anuals, en els que hi participen els professors esmentats i, des de 2017, la professora Aitana de la Varga.

Convocatòria Premi Josep Miquel Prats Canut a la millor tesi doctoral en dret ambiental

Josep Miquel Prats Canut, catedràtic de dret penal de la Universitat Rovira i Virgili fins a la seva mort el 2003, va ser un dels impulsors principals del que avui és el CEDAT. En memòria d'aquesta contribució al procés que va culminar en la fundació del centre, es va impulsar, des de la Diputació de Barcelona, el Premi Josep Miquel Prats Canut a la millor tesi doctoral en dret ambiental, la primera edició del qual es va convocar a finals de 2015 en relació amb les tesis defensades durant el curs 2014-2015.

L'any 2019 es va convocar la V edició, amb dues modalitats: la modalitat 1, per a les tesis doctorals ja publicades o acceptades per a la seva publicació en el moment del tancament del termini de presentació de sol·licituds; i la modalitat 2, per a les tesis

doctorals no publicades ni acceptades per a la seva publicació en el moment del tancament del termini de presentació de sol·licituds.

Després d'avaluar les diferents tesis doctorals presentades, el jurat va decidir atorgar el Premi Josep Miquel Prats Canut, en la modalitat 1, a la tesi presentada pel Dr. Eduardo Salazar Ortuno titulada: "El acceso a la justicia ambiental a partir del Conveni de Aarhus (propuestas para un acceso efectivo a la justicia en conflictos ambientales)", dirigida per els Drs. Santiago M. Álvarez Carreño, professor Titular de Dret Administratiu de la Universitat de Murcia i Germán Valencia Martín, professor Titular de Dret Administratiu de la Universitat d'Alacant.

En la modalitat 2 el premi es va atorgar a la tesi presentada per la Sra. Carlota Faccioli titulada: "Calidad el aire y ciudad inteligente (smart city), La protección de la calidad del aire como motor de desarrollo urbano sostenible", dirigida pel Dr. Santiago Castellà Surribas, professor Titular de Dret Internacional Públic de la URV.

a | MÀSTER
UNIVERSITARI
EN DRET AMBIENTAL
Màster Universitari en Dret Ambiental

IV. ÀMBITS D'ACTUACIÓ DEL CEDAT

1. Formació

1.1. Màster Universitari en Dret Ambiental

El Màster en Dret ambiental es va començar a impartir, amb caràcter oficial, el curs 2006-2007, en substitució de l'antiga titulació pròpia de la URV, el Graduat Superior en Dret Ambiental (que s'impartia des del curs 2002-2003).

El Dr. Jordi Jaria va ser-ne el Coordinador els cursos 2006-2007 i 2007-2008. La Dra. Susana Borràs n'és la coordinadora des d'aleshores.

El curs 2014-2015 va entrar en funcionament el nou pla d'estudis que configura el Màster Universitari en Dret Ambiental com una titulació on-line.

El nou Màster consta de 120 crèdits ECTS, impartits en dos cursos acadèmics.

La formació és a distància, a través de la plataforma virtual Moodle, amb la possibilitat de realitzar l'últim quadrimestre del segon curs en la modalitat presencial, amb la finalitat de potenciar al màxim el desenvolupament de les habilitats en el camp de la recerca en Dret ambiental, afavorint la transició dels estudis de Màster als de doctorat, gràcies a la possibilitat d'estar en contacte permanent amb els investigadors del Centre d'Estudis de Dret Ambiental de la URV (CEDAT) i de l'accés a la seva biblioteca especialitzada en Dret Ambiental.

El dia 12 de desembre de 2017, un Comitè d'Avaluació Externa designat per AQU Catalunya va avaluar el desenvolupament i els resultats d'aquest Màster. En aquest procés, la veu i l'opinió de tots els implicats en aquesta titulació va ser molt important. Per aquest motiu, en el transcurs de la visita, el Comitè d'Avaluació Externa es va reunir amb els diferents grups d'interès del Màster: equip de direcció, professorat, estudiants, titulats i ocupadors.

L'audiència pública va tenir lloc el dimarts 12 de desembre, a les 17.00 h, a la Sala de Juntes del Campus Catalunya. Podeu consultar l'autoinforme per a l'acreditació a l'enllaç següent: [/qualitat/informes-dacreditacio/](#)

1.1.1. Nous Alumnes

Durant el curs 2019-2020 s'ha assolit el nombre de 59 estudiants matriculats al Màster Universitari en Dret Ambiental, dels quals 29 són estudiants de nou accés del curs 2019-2020. Per tant, s'ha assolit i superat el nombre desitjat de nous estudiants.

1.1.2. Ajuts, beques i premis

El Màster Universitari en Dret Ambiental es beneficia del programa de beques de postgrau de la URV, que inclou beques d'estudis i/o de mobilitat. Els alumnes del Màster també poden accedir a altres programes de beques de postgrau, com ara els del Ministeri d'Afers Exteriors i Cooperació o de l'Agència Catalana de Cooperació.

Finalment, el Màster Universitari en Dret Ambiental pot oferir beques d'estudis gràcies al suport de diversos ajuntaments del sud de Catalunya, a través de convenis de col·laboració que gestiona el Departament de Dret Públic.

Durant el curs 2019-2020 es va concedir una beca URV.

1.1.3. Activitats del Màster

1.1.3.1. Actes públics

El dia 9 de març de 2019 es va celebrar el III Encuentro de profesores y estudiantes del Máster de Derecho Ambiental de la URV. Aquesta trobada preten ser informal amb la finalitat principal que els professors i els estudiants es puguin conèixer personalment. Es fa primer una benvinguda al Campus Catalunya amb les presentacions corresponents. Després tots plegats visiten el CRAI i el fons bibliogràfic de Dret Ambiental i s'acaba la trobada amb un dinar.

1.1.3.2. Activitat acadèmica

1.1.3.2.1. Assignatures impartides

Les assignatures que s'imparteixen a partir de l'entrada en vigor del nou pla d'estudis (2014) per al Màster són les següents:

Primer curs

Codi	Assignatura	Crèdits
------	-------------	---------

Anual

15675112	Metodologia i Tècniques d'Investigació jurídica	6
----------	---	---

Primer quadrimestre

15675101	Fonaments de les Ciències Ambientals	6
15675102	Economia del Medi Ambient	4
15675103	Drets Humans i Justícia Ambiental	4
15675104	Fonaments de Dret Públic Ambiental	4
15675105	Dret Internacional del Medi Ambient	4
15675106	Dret Ambiental de la Unió Europea	4

Segon quadrimestre

15675107	Intervenció Administrativa Ambiental	8
15675108	Dret Ambiental Comparat	4
15675109	Protecció de la Biodiversitat	4
15675110	Dret Penal Ambiental	4
15675111	Dret de l'Energia i Tecnologies Ambientals i Energètiques	8

Segon curs

Anual

15675117	Seminaris	4
----------	-----------	---

Primer quadrimestre

15675113	Dret d'Aigües i Medi Marí	6
15675114	Prevenió i Control de la Contaminació i Gestió dels Residus	8
15675115	Empresa i Medi Ambient	8
15675116	Règim Jurídic de l'Ordenació del Territori i Dret Urbanístic	4

Segon quadrimestre

15675118	Clínica Jurídica Ambiental	9
15675401	Pràctiques Externes	9
15675301	Treball de Fi de Màster	12
Complement de formació (anual)		

15675201	Assignatura 0: Introducció al Dret	4
----------	------------------------------------	---

1.1.3.2.2. Pràctiques externes

Durant el curs 2018-2019 s'han realitzat les pràctiques curriculars següents:

- L'alumna Aloia López Fero, estudiant del Màster Universitari en Dret Ambiental, va realitzar pràctiques curriculars al Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona (CEDAT) des de l'1 de maig fins al 29 de juny de 2019 (180 hores).
- L'alumna Marta González de Herrero Urraca, del Màster Universitari en Dret Ambiental, va realitzar pràctiques curriculars a INSTA Serveis Jurídics Ambientals des de febrer fins a març de 2019 (270 hores).
- L'alumna Irene Mataró Villacampa, del Màster Universitari en Dret Ambiental, va realitzar pràctiques curriculars a INSTA Serveis Jurídics Ambientals des d'abril fins a maig de 2019 (270 hores).
- L'alumna Anabel Cepas Gil, del Màster Universitari en Dret Ambiental, va realitzar pràctiques curriculars a SEO/Birdlife (Sociedad Española de Ornitología) des de l'1 de març fins al 16 de setembre de 2019 (270 hores).
- L'alumna Thays Rocha de Queiroz, del Màster Universitari en Dret Ambiental, va realitzar pràctiques curriculars a SEO/Birdlife (Sociedad Española de Ornitología) des del maig fins al juliol de 2019 (240 hores).

- L'alumna Olga Belmonte Morales, del Màster Universitari en Dret Ambiental, va realitzar pràctiques curriculars a Ecologistas en Acción, Almería, des del maig fins al setembre de 2019 (120 hores).
- L'alumne Adrià del Valle Puig, del Màster Universitari en Dret Ambiental, va realitzar pràctiques curriculars a l'Ajuntament de Barcelona (Serveis Jurídics) des del 15 de maig fins al 15 de juliol de 2019 (270 hores).

Durant el curs 2018-2019 s'han realitzat les pràctiques extracurriculars següents:

- L'alumne Jordi Idefons Casadavall Fernández, del Màster Universitari en Dret Ambiental, va realitzar pràctiques extracurriculars a l'empresa Autoneum Spain, S.A.U des de l'1 d'octubre de 2018 fins al 2 de juliol de 2019 (750 hores).
- L'alumna Belen Marco Martín, del Màster Universitari en Dret Ambiental, va realitzar pràctiques extracurriculars a l'empresa Novotec Consultores, S.A. des de l'11 de febrer fins al 10 de juliol de 2019 (520 hores).

1.1.3.2.3. Clínica Jurídica Ambiental

Durant el curs acadèmic 2018-2019, la Clínica està treballant en el següents casos:

ContraMINación, rede contra a minaría destrutiva na Galiza

Galícia, Espanya

Es demana a la Clínica Jurídica Ambiental un informe jurídic sobre la necessitat de sotmetre a avaluació ambiental i participació pública la reobertura d'explotacions mineres sense activitat extractiva durant períodes de més de 15 anys, com és el cas de les mines de San Finx i Santa Corda, segons el marc legal aplicable a Galícia

Diputació de Barcelona. Àrea de Territori i Sostenibilitat - Parcs del Garraf, Olèrdola, Foix i Sant Llorenç del Munt i l'Obac

Província de Barcelona, Catalunya

Entre els Parcs Naturals que gestiona la Diputació de Barcelona, es troba el Parc del Garraf. Dins de l'àrea protegida d'aquest parc s'inclouen les costes del Garraf. S'encarrega a la Clínica Jurídica Ambiental un informe jurídic sobre la situació normativa d'aquesta zona costanera, on coexisteixen diferents figures jurídiques de

protecció de l'Estat i de les Comunitats Autònomes, per a saber i delimitar quins poden ser els àmbits d'actuació i de gestió que la Diputació de Barcelona pot realitzar en aquestes àrees costaneres i marines.

Greenpeace - Espanya

Espanya

Greenpeace-Espanya encarrega a la Clínica Jurídica Ambiental un informe jurídic en el qual es resolguin les següents qüestions: 1) Identificar i analitzar el marc normatiu internacional per a poder fer front al problema de la pesca il·legal, no declarada i no reglamentada (INDNR); 2) Identificar les institucions internacionals/regionals competents en la matèria i a les quals es podria acudir per a denunciar aquestes activitats il·lícites; 3) Identificar les mesures/mecanismes per a fer front a les activitats dels vaixells "pirates" i protegir la pesca artesanal/sostenible; 4) Com protegir les espècies, especialment vulnerables i en perill d'extinció enfront d'aquestes activitats il·lícites; i 5) Com protegir a les poblacions vulnerables de la pesca industrial sense control en molts països, com els africans.

Greenpeace

Espanya

EspanyaGreenpeace-Espanya encarrega a la Clínica Jurídica Ambiental un informe jurídic en el qual es resolguin les següents qüestions:1) Identificar i analitzar el marc normatiu internacional per a poder fer front al problema del tràfic il·legal de fusta; 2) Identificar les institucions internacionals/regionals competents en la matèria i a les quals es podria acudir per a denunciar aquestes activitats il·lícites; i 3) Identificar les mesures/mecanismes jurídics per a fer front al tràfic il·legal de fusta al Brasil i a Espanya, amb especial referència al Dret penal.

1.1.3.2.4. Acció tutorial i de coordinació

Sessions de coordinació

Al llarg del curs acadèmic es realitzen sessions grupals amb la coordinació del Màster, amb l'objectiu de poder analitzar el transcurs del curs i poder resoldre qualsevol tipus de dubte o incidència que pugui sorgir i atendre, també, els suggeriments de l'alumnat. Aquestes sessions van dirigides tant a l'alumnat de primer, com de segon curs de Màster.

Aproximadament, es celebra una sessió de coordinació cada quadrimestre a l'Aula General de Coordinació del Moodle pels estudiants del Pla d'Estudis 2014, excepte que l'alumnat o la coordinació del Màster estimin oportú convocar altres sessions, a més de las previstes. El calendari de les sessions de coordinació es comunica oportunament a començament de curs per part de la coordinació acadèmica.

Tutories acadèmiques

Les tutories acadèmiques es dirigeixen a atendre, informar, orientar i/o assessorar a l'alumnat del Màster, de forma individualitzada, en relació a qualsevol aspecte relacionat amb el pla d'estudis, activitats organitzades pel CEDAT i en tots aquells aspectes que es considerin necessaris sobre la formació acadèmica i orientació professional del alumnat.

Aquestes tutories acadèmiques es realitzen per la Coordinació del Màster i el professorat tutor, prèvia cita concertada i a excepció dels dies que estiguin convocades les sessions de coordinació. Aleshores, les tutories es realitzaran un cop finalitzada la sessió de coordinació.

Horari d'atenció del professorat

Durant el curs acadèmic, el professorat del Màster atèn les consultes de l'alumnat en relació amb les assignatures que imparteixi cada professor/a al Màster. En aquelles assignatures on el professorat és extern a la Universitat, les consultes seran ateses pel/la corresponent coordinador/a de l'assignatura en qüestió.

L'horari d'atenció del professorat es publica en la web del CEDAT i en el taulell d'anuncis reservat a l'alumnat del Màster, situat en el Seminari 1 del Departament de Dret Públic de la URV.

Pla d'Acció Tutorial (PAT)

L'objectiu del Pla d'Acció Tutorial (PAT) és millorar l'atenció als estudiants, aprofundint en un tracte o relació més personal i individualitzada. L'atenció a les diferents fases de transició en la vida acadèmica així com la inserció al mercat laboral constitueixen indicadors de qualitat i competitivitat de les universitats catalanes.

Així mateix, l'alt volum d'alumnes procedents d'altres països que volen cursar el programa de Màster en Dret Ambiental, exigeix un suport addicional d'orientació i recolzament en diversos aspectes. Les tutories periòdiques i coordinades desenvolupades en el context del PAT permeten implementar un procés de caràcter formatiu, orientador i integral, amb la finalitat d'acompanyar i d'orientar a cada estudiant en tot el seu procés formatiu.

1.1.3.3. Treballs finals i publicacions del Màster

Els treballs de fi de Màster defensats durant el curs 2018-2019 han estat els següents:

- “La rehabilitación de espacios afectados por actividades mineras. Especial referencia a Galicia”. Data de defensa: 03/07/2019.
- “La eliminación de obras hidráulicas ineficaces”. Data de defensa: 09/07/2019.
- “La relevancia de la protección del hábitat natural en la protección del canis lupus signatus”. Data de la defensa: 09/07/2019.
- “Gestión local de los biorresiduos y su papel en el impulso de una economía circular. Especial referencia a Cataluña y Andalucía”. Data de la defensa: 11/07/2019.
- “Law and the Anthropocene. Explorations on new legal narratives for the geological transition”. Data de la defensa: 15/07/2019.
- “Dissenyant el model de governança i l'estratègia per a la sostenibilitat de la “Costa Brava” reserva de Biosfera”. Data de la defensa: 24/07/2019.
- “La consulta previa de los pueblos indígenas como mecanismo a su libre determinación en el nuevo texto constitucional boliviano aplicado en el conflicto del territorio indígena del Parque Nacional Isiboro Séure-Tipnis”. Data de defensa: 04/09/2019.
- “La divulgació del canvi climàtic en la societat de la comunicació de risc global. El paper dels científics”. Data de defensa: 04/09/2019.
- “La transformación espiritual del jurista”. Data de defensa: 04/09/2019.
- “La protección de la calidad del aire en el marco de la Smart City: Barcelona”. Data de defensa: 07/09/2019.
- “Aproximació jurídica teòrico-pràctica a la problemàtica de la protecció dels desplaçats ambientals”. Data de defensa: 07/09/2019.
- “Análisis jurídico del incidente probo Koala, Costa de Marfil, agosto 2006: una visión práctica”. Data de defensa: 09/09/2019.

1.1.4. Activitats dels alumnes

L' Associació d'Alumnes i Exalumnes de Dret Ambiental de Tarragona (AAEDAT), que es va crear el 27 de novembre de 2009, ha realitzat diverses activitats al llarg de l'any 2019, entre les que destaquen les que es consignen a continuació.

a) Organització del IV Tarragona International Environmental Law Colloquium (TIEC)

L'AAEDAT va col. laborar amb el CEDAT en l'organització del IV Tarragona International Environmental Law Colloquium (TIEC), titulat: "New Trends in Environmental Litigation: Issues of Theory and Practice", que va tenir lloc els dies 27 i 28 de juny de 2019, a la Facultat de Ciències Jurídiques de la URV.

El col.loqui va proporcionar a estudiants del Màster i Doctorat i als acadèmics, en general, un espai per presentar i discutir les seves investigacions i els seus avenços i va servir per crear amistats i contactes amb altres col.legues interessats en el dret ambiental. Els temes tractats van ser amplis. Particularment, aquesta quarta edició es va centrar en el tema dels conflictes ambientals i les noves tendències en matèria de litigació ambiental, com a instrument per accedir a la justícia i resoldre conflictes socio-ambientals. Per tal de difondre el col.loqui es va crear una pàgina web i es va fer difusió mitjançant correu electrònic, cartells i Twitter.

b) Activitats de cooperació amb Enginyeria sense fronteres Tarragona

Al maig, amb col.laboració amb Enginyeria sense fronteres i l'Observatorio para la autonomía y los derechos de los PPII Colombia, es va organitzar una trobada amb l'activista i polític mexicà Damián Gallardo Martínez. Durant la trobada en Damián va explicar la seva experiència com a defensor i impulsor del territori a Mèxic. També es va parlar i es va debatre sobre els reptes de

la defensa del territori i les amenaces a la llibertat i a la vida que en determinats contextos poden surgir.

c) Seminaris, col. loquis, tallers d'educació ambiental

Al juliol es va realitzar un taller jurídic que va comptar amb la participació de membres de l'AAEDAT, advocats ambientals, docents de la URV i interessats en el tema. El taller el va dirigir Isabel Vilaseca, Integrant de l'Associació, que va exposar la situació actual a Catalunya respecte a la pobresa energètica i els reptes jurídics futurs del territori.

Es van discutir algunes possibles estratègies per garantir el drets humans als subministraments bàsics de la vivenda i assumir reptes jurídics a nivell de Catalunya.

Al setembre es va impartir un taller sobre “cambio climático y crisis humanitaria” a la Facultat de Ciències Jurídiques. L'objectiu del taller va ser donar a conèixer les implicacions del canvi climàtic en el benestar de la població i els riscos que imposa als drets humans. El taller el va dinamitzar l'Stephanie Ascencio i el Gastón Médico, ambdós membres de l'associació.

Es va jugar al joc “Paying for predictions” dissenyat per la Creu Roja. Amb el joc van reflexionar sobre el canvi climàtic com a multiplicador de riscos, els seus impactes a la societat i als ecosistemes, la importància de prendre mesures de mitigació i adaptació de manera preventiva. Es va poder constatar la dificultat en la presa de decisions en contextos d'incertesa i risc.

Al mes de desembre els membres de l'AAEDAT van organitzar el Seminari “Ètica animal i ètica ambiental”. El seminari va anar a càrrec del Sr. Eze Paez, advocat, filòsof i expert en ètica animal. Després del seminari es va fer una debat en el que es van discutir qüestions com si el ésser humà té obligacions ètiques cap als animals i quines serien. A l'activitat hi van assistir, a banda de membres de l'associació, investigadors del departament de dret públic, i altre públic entre els quals hi havien biòlegs i químics, fet que va fer que el debat fos interessant amb diversitat d'opinions i perspectives.

d) Col.laboració amb el projecte educatiu: Jocticia

En el marc del projecte educatiu Jocticia Ambiental: “El debat per l’educació socioambiental. E-Waste: L’Altra Cara de la Tecnologia” es va enviar la comunicació titulada: “Justicia ambiental: estrategias para su abordaje en el aula. Guía docente: e-waste. La otra cara de la tecnología” al 2do. Congreso Nacional de Educación Ambiental para la Sustentabilidad. Educación ambiental y movimientos socioambientales, que es va dur a terme del 13 al 16 d’octubre a Cancún, Q.R., México.

La comunicació presentava els resultats i l’avaluació de l’implementació de la guia dels darrers dos anys a l’Institut de Tarragona i tenia com a objectiu difondre el projecte i els seus resultats. La comunicació va ser acceptada però per motius econòmics i càrrega de treball no es va poder assistir al congrés. De totes maneres a l’AAEDAT se segueix treballant el tema de l’educació ambiental, particularment del canvi climàtic, i des de l’associació s’espera continuar treballant en aquesta línia en els propers anys.

1.1.5. Seguiment de la qualitat del Màster

El Comitè de Qualitat del Màster, creat el febrer del 2011, a partir de les conclusions del projecte “Manual de procediments de gestió acadèmica i de millora de la qualitat docent dels estudis oficials de Màster: un objectiu estratègic del Màster Universitari en Dret Ambiental” (2009-2010), s’encarrega de realitzar l’avaluació interna de la qualitat de la titulació de Màster. El comitè de qualitat té un caràcter tècnic, centrat en l’emissió d’informes de seguiment sobre la qualitat de la titulació. Des de la seva creació, ha realitzat un seguit d’activitats de suport a la millora de la qualitat del programa.

1.2. Altres Titulacions

Diversos membres del CEDAT participen com a docents en el Màster en Estudis Avançats en Administració i Dret Públic, que coordina el Dr. Endrius Cocciolo, i en el Màster en Advocacia, coordinat per la Dra. Ana Giménez.

La Dra. Lucía Casado Casado, membre del CEDAT, ha participat, durant curs 2018-2019, com a docent a la Diplomatura de Postgrau en Dret urbanístic avançat (II edició), organitzat per l’Associació catalana de Municipis en col·laboració amb la Càtedra Enric Prat de la Riba d’Estudis Jurídics Locals, la Universitat Autònoma de Barcelona i la Fundació URV. També ha participat com a docent al Postgrau en Dret Local de l’EAPC, a Barcelona, els dies 30 d’abril i 7 de maig de 2019.

1.3. Seminaris de formació i conferències

En el marc del Màster Universitari en Dret Ambiental, al llarg del 2019 s’han realitzat els següents seminaris:

- Del 28 de gener al 24 de febrer de 2019, es va impartir el Seminari “La regresión estándar de la protección en la normativa ambiental” a càrrec del Dr. Santiago Manuel Álvarez Carreño, Professor Titular de Dret Administratiu de la Universidad de Murcia.
- Del 4 al 31 de març de 2019, es va impartir el Seminari “Organización Mundial del comercio y Medio Ambiente” a càrrec del Dr. Xavier Fernández Pons, Professor Titular de Dret Internacional Públic de la Universitat de Barcelona. Aquest seminari es va impartir en el marc de les activitats docents de la Càtedra Jean Monnet de Derecho Ambiental de la Unión Europea (587220-EPP-1-2017-1-ES-EPPJMO-CHAIR).
- Del 29 d'abril al 26 de maig de 2019, es va impartir el Seminari “Miradas ecofeministas a la crisis de civilización” a càrrec de la Sra. Yayo Herrero, Antropòloga, enginyera, professora, activista ecofeminista i Professora de la Càtedra de Educación Ambiental y Desarrollo Sostenible de la Universidad Nacional de Educación a Distancia.

1.4. Projectes d'innovació docent

Pel que fa als projectes i/o activitats d'innovació docent en què els investigadors del CEDAT han treballat durant el 2019, cal destacar el següent:

- El dia 14 de juny de 2019 es va dur a terme la VI Jornada de Innovación docente: Retos jurídico-sociales en la Unión Europea: de la Investigación a la docencia. Organitzada pel Grup d'Innovació Docent de la Facultat de Ciències Jurídiques de la URV (GID-FCJ) de la URV. Aquestes jornades van adreçades a professors, als grups d'innovació docent, investigadors i persones relacionades amb la innovació docent i la formació universitària.

A la jornada hi van participar els següents membres investigadors del CEDAT:

- Antoni Pigrau Solé, Degà de la Facultat de Ciències Jurídiques de la URV. Membre del comitè científic de les Jornades. Va participar en la Inauguració de la Jornada.
- Laura Román Martín, Secretària General i Responsable d'Igualtat de la URV. Va participar a la Inauguració de la Jornada.

- Núria Torres Rosell, Responsable d'ensenyament del Grau de Dret de la Facultat de Ciències Jurídiques de la URV. Membre del Comitè Científic de les Jornades.
 - Ángeles Galiana Saura. Agregada de Filosofia de la URV. Va presentar la comunicació titulada: “La enseñanza del Derecho a través del cine: La apuesta de Mario Ruíz”.
- La Dra. Aitana de la Varga Pastor va participar en el Programa d'Aprenentatge Servei (APS) de la URV com a Docent de l'assignatura Clínica Jurídica Ambiental, de l'ensenyament Màster Universitari en Dret Ambiental, el curs 2018-2019 i 2019-2020. També com a tutora en l'assignatura “Clínica Jurídica Ambiental” del Màster Universitari en Dret Ambiental.

2. Recerca

2.1. Projectes

2.1.1. Projecte finançats

A continuació, es detallen els projectes de recerca relacionats amb les línies de recerca del CEDAT on participen investigadors del Centre.

Projectes amb Investigador Principal membre del CEDAT

- “Jean Monnet Chair on European Union Environmental Law”, finançat per EACEA, European Commission, 587220-EPP-1-2017-1-ES-EPPJMO-CHAIR. Durada: 2017-2020. Investigador principal: Dra. Mar Campins Eritja.
- “Diversidad Biológica y Derecho Internacional: Nuevos problemas y tendencias, interacción de regímenes jurídicos y principales retos normativos” (“Biological diversity and International Law: New problems and trends, interaction of legal regimes and main normative challenges”). Ministeri d'Educació i Ciència. DER2017-85406-P. Durada: 2018-2021. Investigador principal: Dra. Mar Campins Eritja i Dr. Francesc Xavier Pons Rafols.

- “Constitución climática global: gobernanza y derecho en un contexto complejo -proyecto CONCLIMA”. Dirección General de Investigación Científica y Técnica. Subdirección General de Proyectos de Investigación. Ministerio de Economía y Competividad. Programa Proyectos EXCELENCIA y Proyectos RETOS. DER2016-80011-P. Durada: 30/12/2016-29/12/2019. Prorrogat fins el 30/06/2020. Investigadors principals: Dra. Susana Borràs i Dr. Jordi Jaria.
- “Empreses i acaparament de terres (land grabbing): una anàlisi jurídica de les tendències i les seves conseqüències”. Institut Català Internacional per la Pau (ICIP). 2017 RICIP 00028, Durada: 2018-2019. Investigadora responsable: Dra. Susana Borràs.
- “DEFENDER: Seminario internacional para la capacitación y protección de las personas defensoras de derechos humanos, de la tierra y el medio 27-29 marzo de 2019”. Ministerio de Asuntos Exteriores y Cooperación. Ayuda para la organización de un Seminario Internacional en México. Investigadora responsable: Dra. Susana Borràs.
- Subvención Ministerio de Asuntos exteriores, cooperación y Unión Europea. Seminario. Defender en América Latina. Seminario Internacional sobre las personas defensoras de derechos Humanos, de la tierra y del medio ambiente. Instituto de Investigaciones Jurídicas, Universidad Nacional Autónoma de México, Ciudad de México, México, 27-28/03/2019. Organizado por el Centro de Estudios de Derecho Ambiental de Tarragona, de la Universitat Rovira i Virgili, el Instituto de Investigaciones Jurídicas de la Universidad Nacional Autónoma de México y el Instituto Catalán Internacional para la Paz, con el apoyo de la Comisión Nacional de Derechos Humanos y del Ministerio de Asuntos Exteriores, Cooperación y Unión Europea, de España, la Dirección General de Cooperación al Desarrollo de la Generalitat de Catalunya y el Ayuntamiento de Tarragona. Investigadora principal: Dra. Susana Borràs Pentinat.
- “Conseqüències del feminicidi en la violència masclista: Anàlisi de les necessitats de fills, filles i familiars per a noves propostes d'intervenció integral a Catalunya”. Institut Català de les Dones. Investigadora Principal: Dra. Laura Roman i Dra. Eva Zafra. Hi participa la Dra. Neus Oliveras Jané.
- "Secret del vot en sistema de vot electrònic remot". Ajut per a la realització d'un projecte de doctorat industrial. Empresa: Scytl Secure Electronic Voting. Doctorand: Adrià Rodríguez Pérez. Import: 33.960 €. Data finalització: 28/07/2019. Professor responsable de la URV: Dr. Jordi Barrat.

- Grup de recerca "Territori, Ciutadania i Sostenibilitat" de la URV, al que pertanyen la major part dels investigadors del CEDAT, va estar reconegut com a grup de recerca consolidat per la Generalitat de Catalunya. Convocatòria per donar suport a les activitats dels grups de recerca (SGR). Referència SGR 2017-781. Durada: 1/01/2017-31/12/2019. La durada ha estat prorrogada. L'Investigador principal és el Dr. Antoni Pigrau Solé.
- Ayuda de consolidación y estructuración 2017, Grupos con Potencial de Crecimiento. Xunta de Galicia. Import: 90.000€. Durada: 2017-2019. Investigadora principal Dra. Alba Nogueira López.
- "Vulnerabilidad social, crisis económica y derecho de la vivienda". Proyectos de I+D+i del Programa estatal de investigación, desarrollo e innovación orientada a los retos de la sociedad. DER2016-79913-R. Import: 30.000 €. Contratado Predoctoral concedido. Durada: 2016-2019. Investigadora Principal: Dra. Alba Nogueira López.
- "Marco Jurídico del fomento de la innovación por el sector público, bases, sistemas e instrumentos". Programa Estatal de Investigación, Desarrollo e Innovación Orientada a los Retos de la Sociedad, en el marco del Plan Estatal de Investigación Científica y Técnica y de Innovación 2013-2019. Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades. RTI2018-099295-B-I00. Import 12.100€. Durada: 01/01/2019-31/12/2021. Investigador Principal: Dr. José Luis Blasco.
- "La efectividad del derecho ambiental en la comunidad autónoma de la región de Murcia". Fundación Séneca -agencia de ciencia y tecnología de la región de Murcia (convocatoria de ayudas a proyectos para el desarrollo de investigación científica y técnica por grupos competitivos, incluida en el programa regional de fomento de la investigación. Plan de actuación 2019. carm. Referencia: 20971/pi/18. Import: 16.640€. Durada: 01/04/2019-31/03/2022. Investigador principal: Dr. Santiago Alvarez Carreño.

Projectes amb participació de membres del CEDAT

- "Recovery and utilization of nutrients 4 low impact fertilizer (RUN4LIFE)". Call: Industry 2020 in the circular economy. Call identifier: H2020-IND-CE-2016-17/H2020-CIRC-2016. Referència: 730285. Import: 6.239.340,65 € (Universidad Santiago de Compostela 527.125 €). Durada: 01/06/2017-31/05/2021. Investigador Principal: Dr. Juan Lema Devesa. Hi participa: Dra. Alba Nogueira López.

- “Transition from linear 2 circular: Policy and Innovation” (R2PI) (2016-PI141) Proyecto del Programa Marco UE Horizon 2020. Referencia: 730378. Import: 182.250 €. Durada: 2016-2019. Investigador principal: Dr. Xavier Vence Deza. Hi participa: Dra. Alba Nogueira López.
- “La minería extractiva en el siglo XXI: retos jurídicos y ambientales”, Dirección General de Investigación Científica y Técnica. Subdirección General de Proyectos de Investigación. Ministerio de Economía y Competividad. Programa Estatal d'I+D+I Orientat als Reptes de la Societat, Subprograma Estatal de Generació del Coneixement, en el marc del Pla Estatal d'Investigació Científica i Tècnica i d'Innovació 2013-2016. Referència: DER2016-78393-R. Import: 11.000 €. Durada: 30/12/2016-29/12/2020. Investigadors principals: Drs. Encarnación Montoya Martín i José Luis Rivero Ysern. Hi participen la Dra. Lucía Casado i el Dr. Josep Ramon Fuentes.
- “Marco Jurídico del fomento de la innovación por el sector público, bases, sistemas e instrumentos”, Programa Estatal de Investigación, Desarrollo e Innovación Orientada a los Retos de la Sociedad, en el marco del Plan Estatal de Investigación Científica y Técnica y de Innovación 2013-2019. Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades. Referencia RTI2018-099295-B-I00. Import 12.100 €. Durada: 01/01/2019-31/12/2021. Investigador Principal: José Luis Blasco. Hi participa la Dra. Anna Pallarès Serrano.
- “La reforma de los delitos del Título XVI del Código Penal: cuestiones problemáticas”, Direcció General de Ciència i Investigació de la Conselleria d'Innovació, Universitats, Ciència i Societat Digital de la Generalitat Valenciana. AICO/2019/177. Durada: 2019-2020. Investigadora principal: María Luisa Cuerda Arnau. Hi participa la Dra. Lucía Casado Casado.
- “De la Jurisdicción a la soberanía: Formas de organización política y jurídica de las Monarquías hispánicas (siglos XIII-XX)”. Universitat Pompeu Fabra. Referencia DER2016-75830-P. Hi participa el Dr. Antoni Jordà Fernández.
- “La justicia especial para la paz (JEP) en Colombia. Diseño de un observatorio social”. Banco de Proyectos de Alto. Referencia: IMP-DER 2928/2019. Durada: 2019-2020. Investigadora principal: Melba Luz Calle Meza, Universidad Militar de Nueva Granada. Hi participa el Dr. Albert Noguera Fernández.
- “Hacia una Ley integral contra la trata de seres humanos y la esclavitud”, MEYC - Ministerio de Economía y Competividad. Referencia: RTI2018-094686-B-C21. Durada: 2019-2021. Investigadora principal: Villacampa Estiarte. Hi participa la Dra. Núria Torres Rosell.

- “Conseqüències del feminicidi en la violència masclista: Anàlisi de les necessitats de fills, filles i familiars per a noves propostes d'intervenció integral a Catalunya”. Institut Català de la Dona. Durada: 3 mesos. Investigadora principal: Eva Zafra. Hi participa la Dra. Núria Torres Rosell.
- “Diversidad Biológica y Derecho Internacional: nuevos problemas y tendencias”, Ministerio de Economía y Competitividad, Programa Nacional de ciencias sociales, económicas y jurídicas. Referència: DER2017-85406-P, Import. 24.200 €. Durada: 2018-2020. Investigadors principals: Mar Campins i Xavier Pons Ràfols. Hi participa el Dr. Xavier Fernández Pons.
- Unió europea, PRER - Programa Erasmus “Jean Monnet Chair on European Union Environmental Law”. Referència: 587220-EPP-1-2017-1-ES-EP. Import: 50.000€. Durada: 2017-2020. Hi participa el Dr. Xavier Fernández Pons.
- “Estudi sobre la (des)coordinació entre la jurisdicció penal i civil en relació amb les mesures civils amb la finalitat de millorar la protecció de les víctimes de violència masclista”, beca CEJFE (Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada), Generalitat de Catalunya. Investigadora principal: Dra. Ana Giménez. Hi participa la Dra. Neus Oliveras Jané.
- Generalitat de Catalunya. Beca 2017MFP-COFUND-16 (DLFI5346/Climate litigation and constitutional discourse), finançat per la Universitat Rovira i Virgili i la Comissió Europea, per la realització d'una tesi doctoral, concedit a Gastón Médiçi Colombo, pel període 2017-2020. El supervisor de la beca és el Dr. Jordi Jaria Manzano.
- “2010-2020: dix ans de QPC”, finançat pel Conseil Constitutionnel de França, període 2018-2020. Investigadores principals: Jessica Makowiak i Emilie Chevalier. Hi participa el Dr. Jordi Jaria Manzano.

2.1.2. Altres projectes de recerca sol·licitats, pendents de resolució

El 14/10/2019 es va presentar al Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades, a la Modalitat Projectos I+D Generación del Conocimiento el projecte titulat: “Conflictos ambientales en el Antropoceno”. Els investigadors principals són el Dr. Jordi Jaria Manzano i la Dra. Susana Borràs. A la resolució provisional no ha estat atorgat.

2.2. Participació en Jornades i Congressos

Álvarez Carreño, S., ponència “El Reto del juez nacional como juez europeo”, Congreso AEPDA, Murcia, 02/2019.

Álvarez Carreño, S., “Hacia una administración ambiental verdaderamente eficaz y al servicio de la ciudadanía”, Salón de actos del Edificio Moneo, 12/02/2019.

Ascencio Serrato, S.V., “Marco jurídico para la adaptación y mitigación urbana en México”, Segundo Congreso Nacional de Derecho Ambiental, Derecho a la Ciudad, Patrimonio y entornos urbanos resilientes, Universidad de Guanajuato, México, 8-9/05/2019.

Ascencio Serrato, S.V., conferència. “Adaptación al cambio climático. Del discurso internacional a la acción local”, Universidad Michoacana de San Nicolás de Hidalgo, México, 4/06/2019.

Ascencio Serrato, S.V., “La litigación estratégica como instrumento para la adaptación al cambio climático en México”, Noveno Congreso Nacional de Investigación en Cambio Climático, México, 8/10/2019.

Ascencio Serrato, S.V., panel d'experts “Una Constitución Climática Global a través de la Gobernanza y el Derecho en un Contexto Complejo”, Global Climate Law and Governance Day, Madrid, 6/12/2019.

Ascencio Serrato, S. V., “Governance in protected natural areas, ecological-distributive conflicts and risks in a middle City of Mexico”, Tarragona International Environmental Law Colloquium (TIEC), Tarragona, 25-26/05/2019.

Barrat Esteve, J., “Sesión IV – El voto electrónico”, Desafíos de la política y la Democracia en la Era Digital, IX Foro de la Democracia Latinoamericana, Ciutat de Mèxic: Instituto Nacional Electoral, 4-5/04/2019. <https://www.ine.mx/internacional/ix-foro-democracia>.

Barrat Esteve, J., “Dilemas y alternativas para la regulación de las redes digitales a la luz de principios y valores democráticos”, Curso Internacional Especializado sobre Redes Sociales, Campañas Electorales y Voto Informado, Ciutat de Mèxic: Instituto Nacional Electoral, 27-31/05/2019.

Borràs Pentinat, S., “Climate Justice in Courts: an overview of the most relevant climate change strategic litigation cases”. Workshop on Climate Justice in the Anthropocene - International Institute for Sociology of Law- Oñati, 2-3/05/2019.

Borràs Pentinat, S., “El Pacto Global por el Medio Ambiente”, Seminario de Derecho Ambiental, Liga Mundial de Abogados Ambientalistas, Facultad de Derecho de la UNAM, México, 26/03/2019.

Borràs Pentinat, S., “Defender en américa latina: Seminario internacional sobre las personas defensoras de derechos humanos, de la tierra y el medio ambiente”, Organització i participació XX Aniversari de la Declaración de Naciones Unidas sobre las personas defensoras de derechos humanos, 27-29 març 2019.

Borràs Pentinat, S., “Defensa y resistencia: protegiendo a las personas defensoras de los derechos ambientales y sobre la tierra”, I Congreso internacional land and human rights, Sevilla, 12-14/06/2019.

Borràs Pentinat, S., “Drets humans a la Mediterrània Occidental”, VIII Edició Ciutats Defensores de Drets Humans, Tarragona, 2/04/2019.

Borràs Pentinat, S., “El Pacto Mundial para el medio ambiente: ¿respuestas a la crisis ecológica?”, Seminario internacional XIV diálogo ambiental, constitucional e internacional, Santiago de Compostela, 1/07/2019.

Borràs Pentinat, S., “Horts Socials de la URV, una iniciativa d'educació ambiental per a la innovació social”, Seminari Innovació i Reptes Socials a Catalunya, Associació catalana d'Universitats Públiques, Palau Macaya, Obra Social La Caixa, 18/09/2019.

Borràs Pentinat, S., “Justicia Climática” Conferencia Universitat Cadiz-Campus Algeciras, 2019.

Borràs Pentinat, S., “La eclosión de las migraciones climáticas”, Ante el Antropoceno. Cuando la humanidad desborda los límites biofísicos del planeta, Fundación César Manrique, Lanzarote, 25-28/06/2019.

Borràs Pentinat, S., “Dia Internacional de la Dona i la Nena en la Ciència”, Trobada de científiques de Tarragona - La Cantonada, 12/02/2019.

Borràs Pentinat, S., “The Rights of Nature: A Global Movement”, URV Solidària, Hort de la Sínia, 28/09/2019.

Borràs Pentinat, S., “Refugiats ambientals: una definició jurídica?”, Curs d'asil, immigració i drets humans de la CCAR, Campus Poble Nou de la Universitat Pompeu, 5/03/2019.

Borràs Pentinat, S., "Reptes internacionals a la crisi climàtica: compromisos sense respostes?", V Jornades d'Història Mn. Sanç Capdevila i Felip, Paisatge històric i canvi climàtic, Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona, Arxiu Capitular de Tarragona i Arxiu Històric Hospital de Sant Pau i Santa Tecla i URV, 13-14/06/2019.

Borràs Pentinat, S., "Nous desafiaments en materia de protecció internacional: les migracions forçades per motius ambientals". 7 edició Curs d'asil, immigració i drets humans de la CCAR, Reus, 7/10/2019.

Borràs Pentinat, S., "Retos de la seguridad humana en el contexto de emergencia climática", X Congreso Seguridad Humana e Desenvolvimento Social, ESMAT Palmas, Brasil, 7/11/2019.

Borràs Pentinat, S., “Rights of Nature”. International Seminar on Human Rights, Universidad de Hiroshima-URV, 02/2019.

Borràs Pentinat, S., “Wangari Maathai: la historia de la dona arbre”, Biblioteca de Tarragona, 4/02/2019.

Borràs Pentinat, S., “Migracions Ambientals: realitats i reptes”, Rotary Club, Cambrils, 17/10/2019.

Borràs Pentinat, S., “La UE y el reto de una transición ecológica inaplazable”, Mesa redonda en el Congreso: “El capitalismo frente al espejo. La respuesta socioambiental a un sistema depredador”, Equo Universidad Verde de Verano, Córdoba, 16/11/2019.

Borràs Pentinat, S., “Justice for Nature to protect rights”, Colloque "Proportionnalité, droits fondamentaux et juges", Faculté de droit de l'Université de Neuchâtel, 20-21/11/2019.

Borràs Pentinat, S., “Refugiats climàtics, una realitat en augment”, XVIII Curs de Cooperació i solidaritat internacional "Dificultat de mobilitat en un món de fronteres", Rubí, 23/11/2019.

Borràs Pentinat, S., “Desplazamientos y migraciones climáticas: un reto que debemos abordar”, IV Curso de Verano Agenda 2030. ODS 13. Cambio Climático: Evidencias Presentes y Retos del Mañana, Bloque III: Impacto y retos sociales del cambio climático, 2/10/2019.

Campins Eritja, M., ponència “Le cas de l'Espagne”, Ponència, al congrés EU-DELEC Vues d'Europe: Élections européennes et enjeux de la transition écologique, les inégalités et de la crise migratoire, Université de Rennes 2019, Université de Neuchâtel, 2019.

Campins Eritja, M., Cocciolo, E., presentació comunicació “Geo-engineering and biodiversity: An Earth system law approach”, Presentació comunicació al congrés 19th International Wildlife Law Conference (IWLC-19), Stetson University, 2019.

Campins Eritja, M., ponència “L'appréhension jurisprudentielle du principe de précaution par le TIDM dans le cadre de la Convention sur le droit de la mer”, Dynamique du Droit et activisme des juges, Université de Neuchâtel, Suisse, 2019.

Campins Eritja, M., presidència comitè científic/organitzador del congrés 19th International Wildlife Law Conference (IWLC-19). Stetson University, 2019.

Cardesa-Salzmänn, A., Cocciolo, E., "Global Governance, Sustainability and the Emergence of Earth System Law", Climate Justice in the Anthropocene Oñati International Institute for the Sociology of Law, Oñati (Spain), 2-3/05/2019.

Casado Casado, L., "Restricciones en los recursos de los procesos contencioso-administrativos", ponència presentada a la primera sessió, "Restricciones", al XIV Congreso de la Asociación Española de Profesores de Derecho Administrativo, organitzat per l'Asociación Española de Profesores de Derecho Administrativo (AEPDA) i la Universitat de Múrcia, i realitzat a Múrcia, els dies 8-9/02/2019.

Casado Casado, L., "El acceso a la información ambiental en España: situación actual y perspectivas de futuro", comunicació presentada a la Jornada preparatòria de l'edició de 2018 de l'Observatorio de Políticas Ambientales, realitzada al Departament de Dret Administratiu de la Universidad Complutense de Madrid el dia 5/04/2019.

Casado Casado, L., "Actividades extractivas y espacios naturales protegidos: la Red Natura 2000", ponència presentada a la II Jornada Internacional "Minería extractiva, planificación territorial y urbanismo", organitzada per la Dra. Encarnación Montoya Martín y coordinada per la Dra. Mª Ángeles Fernández Sacgliusi, en el marc del projecte de recerca estatal "La minería extractiva en el siglo XXI: retos jurídicos y medioambientales", i realitzada a Sevilla, a la Facultat de Dret de la Universitat de Sevilla, el dia 12/04/2019.

Casado Casado, L., "El procedimiento de elaboración de ordenanzas locales tras la Ley del procedimiento administrativo común de las administraciones públicas. Especial referencia al trámite de consulta pública previa", ponència presentada a la 6ª sessió del Seminario de Régimen Local (Seminari 2018-2019), organitzat per la Fundación Ramón Sáinz de Varanda i dirigit pel Dr. Antonio Embid Irujo, i realitzat a Saragossa, a la Diputació Provincial de Zaragoza, el dia 13/06/2019.

Casado Casado, L., "La buena administración en el proceso de creación de normas", ponència presentada a la Mesa "Reforma administrativa y buena administración", al III Seminario de Verano Jesús González Pérez, Derecho Administrativo y Administración Pública, "Nuevas tendencias del Derecho Administrativo", dirigit pel Dr. Jaime Rodríguez-Arana Muñoz i coordinat per la Dra. Almudena Fernández Carballal, i realitzat al Pazo de Mariñán, a A Coruña, els dies 17-18/06/ 2019.

Casado Casado, L., "La evaluación de impacto ambiental de los proyectos mineros: a propósito de la integración del plan de restauración con la declaración de impacto ambiental", comunicació presentada a la Mesa plenària 5 "Evaluación de impacto ambiental: balance de treinta y cuatro años", al Congreso Homenaje a Ramón Martín Mateo, VIII Congreso Nacional de Derecho

Ambiental (vulnerabilidad ambiental), dirigit pels Drs. Jesús Jordano Fraga i Blanca Soro Mateo, organitzat per la Universitat de Sevilla, la Universitat de Múrcia, l'Associació de Dret Ambiental Espanyol (ADAME) i el Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona (CEDAT), i realitzat a la Facultat de Dret de la Universitat de Sevilla, a Sevilla, els dies 10-11/10/2019.

Casado Casado, L., "Restricciones en los recursos contra resoluciones procesales en el contencioso-administrativo", participació en la taula rodona de la Jornada "O control do poder público en España tras dúas décadas de vixencia da Lei 29/1998 reguladora da xurisdición contencioso-administrativa", dirigida pels Drs. Roberto O. Bustillo Bolado i Mª Antonia Arias Martínez, organitzada per la Universidad de Vigo i l'Il·lustre Colegio de la Abogacía de Ourense, i realitzada a Ourense el dia 24/10/2019.

Casado Casado, L., "Los recursos en el proceso contencioso-administrativo: restricciones y limitaciones", ponència impartida al Màster de l'Advocacia de la Universidade de Vigo, a Vigo, el dia 25/10/2019.

Casado Casado, L., assistència al XIV Congreso de la Asociación Española de Profesores de Derecho Administrativo, organitzat per l'Asociación Española de Profesores de Derecho Administrativo (AEPDA) i la Universitat de Múrcia, i realitzat a Múrcia, els dies 8-9/02/2019.

Casado Casado, L., assistència a la Jornada preparatòria de l'edició de 2018 de l'Observatorio de Políticas Ambientales, realitzada al Departament de Dret Administratiu de la Universidad Complutense de Madrid el dia 5/04/2019.

Casado Casado, L., assistència a la II Jornada Internacional "Minería extractiva, planificación territorial y urbanismo", organitzada per la Dra. Encarnación Montoya Martín y coordinada per la Dra. Mª Ángeles Fernández Sacgliusi, en el marc del projecte de recerca estatal "La minería extractiva en el siglo XXI: retos jurídicos y medioambientales", i realitzada a Sevilla, a la Facultat de Dret de la Universitat de Sevilla, el dia 12/04/2019.

Casado Casado, L., assistència a les III Jornades de Medi Ambient i Ens Locals, organitzades pel Departament de Dret Públic i el Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona (CEDAT) de la Universitat Rovira i Virgili i la Diputació de Tarragona, mitjançant la Càtedra d'Estudis Jurídics Locals Màrius Viadel i Martín, i l'Ajuntament de la Poble de Mafumet, i realitzades a la Poble de Mafumet els dies 9/05 i 6/06 de 2019.

Casado Casado, L., assistència a la 6ª sessió del Seminario de Régimen Local (Seminari 2018-2019), organitzat per la Fundació Ramón Sáinz de Varanda i dirigit pel Dr. Antonio Embid Irujo, i realitzat a Saragossa, a la Diputació Provincial de Zaragoza, el dia 13/06/2019.

Casado Casado, L., assistència al III Seminario de Verano Jesús González Pérez, Derecho Administrativo y Administración Pública, “Nuevas tendencias del Derecho Administrativo”, dirigit pel Dr. Jaime Rodríguez-Arana Muñoz i coordinat per la Dra. Almudena Fernández Carballal, i realitzat al Pazo de Mariñán, a A Coruña, els dies 17-18/06/2019.

Casado Casado, L., assistència al Congreso Homenaje a Ramón Martín Mateo, VIII Congreso Nacional de Derecho Ambiental (vulnerabilidad ambiental), dirigit pels Drs. Jesús Jordano Fraga i Blanca Soro Mateo, organitzat per la Universitat de Sevilla, la Universitat de Múrcia, l'Associació de Dret Ambiental Espanyol (ADAME) i el Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona (CEDAT), i realitzat a la Facultat de Dret de la Universitat de Sevilla, a Sevilla, els dies 10-11/10/2019.

Casado Casado, L., assistència a la Jornada “O control do poder público en España tras dúas décadas de vixencia da Lei 29/1998 reguladora da xurisdición contencioso-administrativa”, dirigida pels Drs. Roberto O. Bustillo Bolado i Mª Antonia Arias Martínez, organitzada per la Universidad de Vigo i l'Il·lustre Colegio de la Abogacía de Ourense, i realitzada Ourense el dia 24/10/2019.

Cocciolo, E., organitzar i presidir el workshop d'investigació “Nationalism, Populism and Earth System: Challenges for Developing Environmental Law on the Anthropocene?” at the 17th Annual Colloquium of the IUCN Academy of Environmental Law “Achieving the Sustainable development Goals: Law as Part of the Solution”, Kuala Lumpur Malaysia, 4-9/08/2019.

Cocciolo, E., presidir la taula “Trophy Hunting and the Conservation of Biodiversity”, 19th International Wildlife Law Conference, Universitat de Barcelona, Barcelona, 3-4/06/2019.

Cocciolo, E., M. Campins Eritja, M., “Geoengineering and biodiversity: an Earth system law approach”, 19th International Wildlife Law Conference, Universitat de Barcelona, Barcelona, 3-4/06/2019.

Cocciolo, E., “‘Do you like to drive?’ The issue of harmonization of fossil fuel vehicles banning among decarbonization, energy transition and the principle of technology neutrality”, 10 Years Law Faculty University of Hasselt Conference, Harmonization in Environmental and Energy Law, 28-29/03/2019.

De Armenteras Cabot, M., presentació dels “informes del projecte CONCLIMA” al Climate Law and Governance Day COP25 - Universidad Autónoma de Madrid, 2019.

De Armenteras Cabot, M., “Justicia climática como justicia redistributiva”. Seminari entre la Universitat Jaume I i la Universitat Rovira i Virgili sobre Empreses i Drets Humans, URV, Tarragona, 2019.

De Armenteras Cabot, M., “Emissions allocations and Distributive Justice”, al workshop sobre Climate Justice in the Anthropocene, Instituto Internacional de Sociología Jurídica, Oñati, 2019.

De Armenteras Cabot, M., “Judicial Dialogue in Climate Litigation”, Chaire Hoover d'éthique économique et sociale, Louvain-la-Neuve, 2019.

De Armenteras Cabot, M., “Market Substitution Defense in Climate Litigation”, al Climate Litigation Workshop, Université Catholique de Louvain, Louvain-la-Neuve, 2019.

De la Varga Pastor, A., “La protección del suelo en la Unión Europea y los Estados Miembro. Un análisis comparado con México, en el marco de la asignatura: Suelos, materiales y residuos peligrosos”, en las instalaciones de la División de Estudios de Postgrado en Derecho de la Universidad Nacional Autónoma de México, 26/03/2019.

De la Varga Pastor, A., conferència “Els reptes mediambientals de Catalunya: Què està a les teves mans per a protegir el medi ambient?” en el marc de les jornades sociologia a l'abast de l'associació de sociologia de Catalunya, Barcelona, 10/04/2019.

De la Varga Pastor, A., intervenció a la comissió d'investigació sobre el Projecte Castor (CIPC) com a compareixent en qualitat d'experta al Parlament de Catalunya, Barcelona, 11/03/2019.

De la Varga Pastor, A., participació com a moderadora del “Panel 2. La situación de las personas defensoras de los derechos de la tierra, el territorio y el ambiente en América Latina” el 27/03/2019 en el marc del Seminari internacional “La situación de las personas defensoras de Derechos Humanos de la tierra y del medio ambiente. Defender en América Latina”, celebrat al Instituto de Investigaciones Jurídicas de la UNAM a Ciutat de Mèxic, 27-28/03/2019.

De la Varga Pastor, A., Merino Sancho, V., dinamitzadors del taller “Defender en América Latina” celebrat a l’Auditorio Guillermo Floris, a l’instituto de Investigaciones Científicas de la UNAM a Ciutat de Mèxic, 29/03/2019.

De la Varga Pastor, A., moderadora de la taula rodona “Els reptes de la prevenció i el control de la contaminació acústica a nivell local” a les III Jornades de Medi Ambient i Ens Locals, a la primera sessió “La contaminació acústica”, organitzada pel Departament de Dret Públic de la Universitat Rovira i Virgili i el Centre d’Estudis de Dret Ambiental de Tarragona (CEDAT), i la Càtedra d’Estudis Jurídics Locals Màrius Viadel i Martín, La Pobla de Mafumet, 9/05/2019.

De la Varga Pastor, A., moderadora de la taula rodona “Els reptes de la intervenció sobre les activitats amb incidència ambiental en l’àmbit local” a les III Jornades de Medi Ambient i Ens Locals, a la segona sessió “La intervenció administrativa sobre les activitats a Catalunya”, organitzada pel Departament de Dret Públic de la Universitat Rovira i Virgili i el Centre d’Estudis de Dret Ambiental de Tarragona (CEDAT), i la Càtedra d’Estudis Jurídics Locals Màrius Viadel i Martín, La Pobla de Mafumet, 6/06/2019.

De la Varga Pastor, A., conferència invitada. Ponència a la mesa “sociedad reciclada, residuos y economía circular” del Congrés homenatge a Ramón Martín Mateo VIII Congreso nacional de Derecho ambiental, celebrat a la Universitat de Sevilla, Sevilla, 10-11/10/2019.

De la Varga Pastor, A., assistència III Jornades de medi Ambient i Ens Locals, La Pobla de Mafumet, 10/05/2019 i 7/06/2019.

De la Varga Pastor, A., assistència al Seminari internacional “La situación de las personas defensoras de Derechos Humanos de la tierra y del medio ambiente. Defender en América Latina”, Instituto de Investigaciones Jurídicas de la UNAM, Ciutat de Mèxic, 27-28/03/2019.

Donati, D., “The strategic planning of metropolitan areas”, Associació Catalana de Municipis i Comarques amb col.laboració de la Universitat Rovira i Virgili, Barcelona, 1/02/2019.

Donati, D., “Che cosa sta succedendo al Codice dello Spettacolo e ai suoi Decreti attuativi”, Fondazione Giangiacomo Feltrinelli, XV edizione delle Buone Pratiche del Teatro, Associazione Culturale ATeatro, Milano, 30/03/2019.

Donati, D., “Post verità”, RiFestival – Culture in rete 2019, revisió internacional i interdisciplinària organitzada pels estudiants de l’Escola d’Arts i Patrimoni Cultural de la Universitat de Bolonya, 13/04/2019.

Fallada García Valle, J.R., coordinació del VI Seminario Internacional en Derechos Humanos, URV-Hiroshima University, Tarragona, 18/02-1/04/2019.

Fallada García Valle, J.R., ponència “Discriminación racial/dignidad humana”, en las XXVII Jornadas de la Sociedad Española de filosofía Jurídica y Política “Debates en el modelo democrático y en el Estado de derecho”, Facultad de Derecho de la Universidad de Valladolid, 6-7/05/2019.

Fallada García Valle, J.R., comunicació “Las constituciones como reglas de juego de las comunidades políticas”, en las XXVII Jornadas de la Sociedad Española de filosofía Jurídica y Política, “Debates en el modelo democrático y en el Estado de derecho”, Facultad de Derecho de la Universidad de Valladolid, 6-7/05/2019.

Fauth, G., conferència invitada “Construcciones normativas y austeridad: los efectos en las políticas urbanas y ambientales”. CEDAT/URV, Tarragona, 2019.

Fauth, G.; Assis, V. A., ponència “Novas construções normativas: cenário de retrocessos e austeridade. O caso referência da Lei 13.465/2017”, UFRN, Natal, 2019.

Fauth, G., conferència invitada “Prácticas sociales instituyentes como alternativa política”, UPO/UNIA, La Rábida, 2019.

Fauth, G, ponencia. “Practicas sociales instituyentes y derecho a la ciudad en las ciudades contemporáneas”. UPO/UNIA, La Rábida, 2019.

Fauth, Cavallazzi, R. L., ponència. “Práticas sociais instituintes e direito à cidade no contexto da crise”. UV, Valencia, 2019.

Fauth, G., Periera, T. C. G., ponència “Saúde, segurança alimentar e risco no caso dos agrotóxicos no Brasil: para onde estamos indo?” USC, Santiago de Compostela, 2019.

Felipe Pérez, B., “Legal solutions for climate migrants from an evolving environmental justice perspective”, Environmental Justice Conference 2019: Transformative Connections- University of East Anglia, Norwich, Reino Unido, 2-4/07/2019.

Felipe Pérez, B., “Las migraciones climáticas en México: vulnerabilidad, degradación de la tierra y movilidad humana”, I Congreso Internacional ‘Land and Human Rights’. Universidad de Sevilla, Sevilla, 12-14/06/2019.

Felipe Pérez, B., “Beyond the Shortcomings of International Law: a review and update of the proposal for the Legal Protection of Climate Migrants”, Rectifying the Protection Gap for ‘Climate Refugees’: Where Next?, University of London, Londres, 6/06/2019.

Felipe Pérez, B., “Migraciones climáticas. Perspectivas jurídicas”, I Congreso Internacional sobre Derechos Humanos, Democracia, Cultura de Paz y No Violencia, Universidad Autónoma de Madrid, 29-30/05/2019.

Fernández Pons, X., “Animal welfare in the WTO after the dispute over the EU ban on seal products”, Congrès: 19th International Wildlife Law Conference (IWLC-19), Barcelona 3-5/06/2019.

Fernández Pons, X., “Parallel Session 4A: Cross-cutting issues”, Congrès:19th International Wildlife Law Conference (IWLC-19), Barcelona 3-5/06/2019.

Fuentes Gasó, J.R., moderador de taula rodona “La formació jurídica especialitzada en atenció a la persona en matèria social”, Jornada: El règim jurídic de l’atenció a la persona en matèria social, El Vendrell, Tarragona, 2019.

Fuentes Gasó, J.R., conclusions Jornada: El règim jurídic de l’atenció a la persona en matèria social, El Vendrell, Tarragona 2019.

Fuentes Gasó, J.R., conferenciant “La organización policial en la República Federal de Alemania”, Seminario del Màster Oficial Derechos Fundamentales y Poderes Públicos, Bilbao, 2019,

Fuentes i Gasó, J.R., ponència. “La protezione giurisdizionale dei diritti fondamentali nel contenzioso amministrativo alla Spagna”, Seminario: Crisi democratica in Brasile e tutela dei diritti fondamentali, Palermo, 5/06/2019.

Fuentes i Gasó, J.R., Grau i Ortis, Àlex; ponència “La dirigenza pubblica professionale o a contratto in Spagna”. Regolazione formale priva di contenuti Congreso: Convegno internazionale: La responsabilità dirigenziale tra diritto ed economia, Palermo, 6 i 7 de juny de 2019.

Fuentes i Gasó, J.R., ponència “III Seminario de Verano Jesús Gonzáles Pérez”, Pazo de Mariñan, A Coruña, 17-18/06/2019.

Fuentes i Gasó, J.R., ponència “Una nuova cultura della pubblica amministrazione: dalla repressione alla prevenzione”, Il Forum Internazionale del Gran Sasso, Teramo, Italia, 20-22/06/ 2019.

Galiana Saura, A., ponència “L’ensenyança del Dret a través del cinema: l’aposta de Mario Ruiz”, a la VI Jornada d’Innovació Docent. Reptes jurídic-socials a la Unió europea: de la investigació a la docència, organitzada pel Grup d’Innovació Docent de la Facultat de Ciències Jurídiques de la Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, 14/07/2019.

Galiana Saura, A., moderadora a la taula rodona “Reptes en immigració i asil a la Unió europea: perspectiva europea, internacional, nacional i comparada”, tercera sessió del Congrés Internacional d’Investigadors en Immigració i Asil. IX Jornada d’Estrangeria., Facultat de Dret, Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, 13/06/2019.

Gifreu Font, J., “El rol de les administracions davant la crisi d’accés a l’habitatge a les ciutats”, Fòrum d’Habitatge i Rehabilitació (FHAR), organitzat per la Regidoria d’Habitatge i Rehabilitació de l’Ajuntament de Barcelona i l’Institut Municipal d’Habitatge i Rehabilitació de Barcelona al MACBA, Barcelona, 20/03/2019.

Gifreu Font, J., “L’acció de l’Agència de l’Habitatge a Catalunya: polítiques per a l’exercici d’un dret bàsic”, Postgrau en Polítiques d’Habitatge, organitzat per l’Escola Sert del Col·legi d’Arquitectes de Catalunya, Barcelona, 19/03/2019.

Gifreu Font, J., “La intervenció administrativa en el mercat privat de l’habitatge”, Postgrau en Polítiques d’Habitatge, organitzat per l’Escola Sert del Col·legi d’Arquitectes de Catalunya, Barcelona, 2/04/2019.

Gifreu Font, J., “Strategies for the Reduction of Land Take in Spain”, SURFACE Expert Workshop, German Environment Agency- Helmholtz Centre of Environmental Research, Berlín, 4-5/04/2019.

Gifreu Font, J., “El Decret Llei 5/2019 de mesures urgents per millorar l’accés a l’habitatge: La moderació de preus en el mercat privat de lloguer”, Jornada sobre Mesures Urgents en Matèria d’Habitatge i altres Instruments de Gestió, organitzada per l’Associació Catalana de Municipis i l’Agència de l’Habitatge de Catalunya, Barcelona, 2/04/2019.

Gifreu Font, J., "Urbanisme i polítiques d'habitatge", Máster Universitario en Abogacía, UPF, Barcelona, 7/05/2019.

Gifreu Font, J., "La incorporación de las Políticas de Vivienda a la Planificación Urbanística", V Congreso APLU. Estado del urbanismo y retos para el futuro, Agencia de Protección de la Legalidad Urbanística – Xunta de Galicia, 10/06/2019.

Gifreu Font, J., "Prevenzione e alloggio: sicurezza e stabilità degli edifici", Il Forum Internazionale del Gran Sasso, Università di Teramo, Teramo, 21/06/2019.

Gifreu Font, J., "Polítiques de promoció de l'habitatge de lloguer protegit i mesures de protecció del dret a l'habitatge de les persones en risc d'exclusió residencial", Jornada: El mercat immobiliari residencial de lloguer a Catalunya. Novetats en el marc jurídic d'aplicació, Organitzat per l'Associació Promotors de Catalunya (APCE), Sala Auditori APCE. Barcelona, 5/06/2019.

Gifreu Font, J., "Les iniciatives per afrontar la crisi de l'habitatge i el nou model d'habitatge públic", Jornada: L'habitatge públic a Catalunya, organitzada pel Gremi de Promotors i Constructors d'Edificis de Girona, Girona, 8/07/2019.

Gifreu Font, J., "Urban mobility policy and planning policy in Spain", XII International Urban Law Congress: Urban Mobility, organitzat per l'Association Internationale de Droit de l'Urbanisme (AIDRU). Trier, Alemanya, 20/09/2019.

Gifreu Font, J., "Las tensiones en el mercado del alquiler y los mecanismos para su contención", Congreso Internacional Vulnerabilidad social, crisis económica y derecho a la vivienda, organizado por el grupo Armela, Facultad de Ciencias Políticas y Sociales de la Universidad de Santiago de Compostela, 3/10/2019.

Gifreu Font, J., "Polítiques urbanístiques i rehabilitació energètica d'edificis", Jornada HolaDomus: Impulsant ciutats vibrants, saludables i sostenibles, organitzat per l'Ajuntament d'Olot en el marc de el programa EuroPACE (Propeerty Assessed Clean Energy), finançat per la Comissió Europea, 8/10/2019.

Gifreu Font, J., "Dret a l'habitatge, polítiques socials", Jornada: Rehabilitació en un canvi d'època. Setmana de la Rehabilitació 2019, organitzat pel Col·legi d'Aparelladors, Arquitectes Tècnics i Enginyers d'Edificació de Barcelona, Generalitat de Catalunya i Ajuntament de Barcelona, 9/10/2019.

Gifreu Font, J., "Polítiques públiques d'habitatge en el context d'un mercat tensionat", II edició del Postgrau en Polítiques d'Habitatge, organitzat per l'Escola Sert del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC), Girona, 23/10/2019.

Gifreu Font, J., "L'urbanisme en les noves polítiques d'habitatge", Seminari d'Actualització Urbanística 2019, organitzat per la Gerència de Serveis d'Habitatge, Urbanisme i Activitats de la Diputació de Barcelona, 26/11/2019.

Gifreu Font, J., direcció Jornada sobre Mesures Urgents en Matèria d'Habitatge i altres instruments de gestió, organitzada per ACM i l'Agència de l'Habitatge de Catalunya, Barcelona, 2/04/2019.

Gifreu Font, J., direcció de la Jornada "La planificación i gestió administrativa de las prácticas profesionales: aspectos legales", Facultat de Dret de la UAB, 25/06/2019.

Jaria Manzano, J., ponència "I can see for miles. The Scopocentric Civilisation in the origins of the Anthropocene (and its crisis)", Workshop 'Climate Justice in the Anthropocene', organizado por el Instituto Internacional de Sociología Jurídica de Oñati, Oñati, 2-3/05/2019.

Médici Colombo, G., "Presupuesto de carbono y aprobación de proyectos: Luces y sombras del caso 'Gloucester Resources v. Minister of Planning'", COP25 Madrid Side Event Universitario: Litigios Climáticos y Justicia: Luces y Sombras. CLIMALEX, Universidad Carlos III de Madrid, 12/2019

Médici Colombo, G., "Experts Panel: Una Constitución Climática Global a través de la Gobernanza y el Derecho en un Contexto Complejo", Global Climate Law and Governance Day 2019, International Law Association, Universidad Autónoma de Madrid, 06/2019.

Médici Colombo, G., "Towards effective climate litigation in Latin America: the case for considering impacts on climate in environmental impact assessments and decision-making processes", IV Tarragona International Environmental Law Colloquium, Universidad Rovira i Virgili, Tarragona, 06/2019.

Médici Colombo, G., "Climate Litigation in Latin America: the case for considering impacts on climate in environmental impact assessments", Workshop on Climate Litigation. Grantham Research Institute on Climate Change and the Environment, London School of Economics and Political Sciences, Reino Unido.

Merino Sancho, V., comunicació “Homonacionalismo(s): la persistencia de estereotipos en el régimen de asilo ante las demandas de protección por orientación sexual e identidad de género”, Transformaciones de la justicia: Autonomía, Inequidad y Ejercicio de Derechos, Valencia, 2019.

Merino Sancho, V., participació taula rodona “Violencia de género y desplazamientos forzados: ¿son suficientes los regímenes actuales de protección de derechos?”, curs d'estiu: Violencias de género: nuevos y viejos escenarios, Madrid, 2019.

Merino Sancho, V., ponència “Disidencias migratorias: la identidad LGTBI en el régimen de asilo”, Congreso internacional de investigadores en inmigración y asilo IX jornada de extranjería, Tarragona, 2019.

Nogueira López, A., “Competition Law and strong liberalization vs. an ambitious Circular Economy boost”, 7TH Annual European Environmental Law Forum, Utrecht, 08/2019.

Nogueira López, A., “Legal, administrative and technical obstacles for vulnerable people access to social housing benefits”, ENHR Conference 2019, Atenas, 28-31/08/2019.

Nogueira López, A., comunicació “Circular Economy in the Liberalization Era. Is Public Law prepared to address this new legal paradigm?”, 2019 ICON•S (International Society of Public Law) Conference on Public Law in Times of Change?, Santiago, Chile, 1-3/07/2019.

Nogueira López, A., ponència “Galician in a Globalized World: Between a Declaration of Officiality and Inactivity in Linguistic Protection”, sessió “Can Language Shift Be Reversed? Insights from and for Galician”, Modern Language Association Conference, Chicago, Estados Unidos, 3-6/01/2019.

Noguera Fernández, A., “La Constitución de Bolivia, 2009”, Congreso: Nuevo constitucionalismo latinoamericano 1999-2019: Innovaciones, balance y expectativa, Fundación Manuel Giménez Abad, Zaragoza, 13/12/2019.

Noguera Fernández, A., “La protección de los derechos sociales en la Unión Europea”, Congreso Internacional: Unión Europea y crisis del Estado social, Generalitat Valenciana, València, 08/11/2019.

Noguera Fernández, A., “Derechos Humanos: compromisos y desafíos”, I Congreso Internacional: Derechos Humanos, Democracia y diseños institucionales en tiempos de crisis, Departamento de Derecho Constitucional, Ciencia Política y de la Administración, Universitat de València, 05/11/2019.

Noguera Fernández, A., “¿Es posible una cooperación efectiva entre medios de comunicación y academia?”, VI Jornadas de Desarrollo estatutario y promoción del autogobierno: Medios de comunicación y reforma territorial, Universitat de València, 21/10/2019.

Noguera Fernández, A., “¿Que significa hoy ser soberano?”, III Coloquio euro-latinoamericano: Derechos, naciones, estados y fronteras, Universidad del País Vasco, 09/10/2019.

Noguera Fernández, A., “Derecho y marxismo: ¿puede el derecho ser emancipador?”, Conferencia Internacional Historical Materialism Barcelona 2019, Barcelona, 28/06/2019.

Noguera Fernández, A., “Poder Constituyente y procesos comparados de ruptura jurídica”, II Jornada Nació XXI: Les bases socials de la ruptura, Fundació Congrès de Cultura Catalana, 23/03/2019.

Noguera Fernández, A., “La garantía de los derechos en la era de la economía colaborativa”, Seminario de investigación, Regulation Research Group. The Regulation of the Sharing Economy, DER2015-67613-R, Universitat de València, 26/02/2019.

Oliveras Jané, N., membre del comitè organitzador del Congrès Internacional: La construcción de Europa a través de la cooperación judicial en materia de protección de víctimas de violencia de genero, Valencia, 28/02-1/03/ 2019.

Oliveras Jané, N., ponència "Mapa de las medidas de protección en la Unión Europea", congrés internacional: La construcción de Europa a través de la cooperación judicial en materia de protección de víctimas de violencia de genero, Valencia, 28/02-1/03/ 2019.

Pigrau Solé, A., “La persecución de los crímenes de guerra: Justicia penal internacional”, XXI Seminari sobre el Dret internacional humanitari, organitzat en el marc del Conveni subscrit el 9/03/1994 per la Oficina Provincial de la Cruz Roja de Tarragona i la Universitat Rovira i Virgili, amb la col·laboració de l'Institut Català Internacional per la Pau., Facultat de Ciències Jurídiques, Tarragona, 21/03/2019.

Pigrau Solé, A., participació sessió inaugural del seminari “Defender en América Latina: Seminario internacional sobre la situación de las personas defensoras de derechos humanos, de la tierra y del medio ambiente”, Instituto de Investigaciones Jurídicas, Universidad Nacional Autónoma de México, Ciutat de Mèxic, 27-28/03/2019.

Pigrau Solé, A., moderador del Panel 5: “Defensa de la tierra y el territorio”, Foro Internacional por la Construcción de Paz en México, ICIP-Taula per Mèxic-SERAPAZ, CCCB, Barcelona, 25-27/09/2019.

Pigrau Solé, A., “Mecanismos judiciales y extrajudiciales. Obstáculos y oportunidades a propósito del Plan Nacional de Derechos Humanos de España”, Seminario Mecanismos de Reclamación de Derechos Humanos, Facultad de Derecho/ Globance; Universidad del País Vasco, Facultad de Derecho de Donostia, 3-4/10/2019.

Pigrau Solé, A., “Los mecanismos nacionales de protección de las personas defensoras del medio ambiente en América Latina: Avances y limitaciones”, Congreso Homenaje a Ramón Martín Mateo. VIII Congreso Nacional de Derecho Ambiental, Facultad de Derecho, Universidad de Sevilla, Sevilla, 10-11/10/2019.

Pigrau Solé, A., participació sessió sobre “Contractació pública: una eina per fer complir les obligacions d'administracions públiques i empreses en matèria de drets humans”, Jornades de compra pública socialment responsable, L'obligació de les administracions d'innovar per garantir els drets humans en un món globalitzat, organitzades per la Generalitat de Catalunya, Ajuntament de Barcelona, Diputació de Barcelona, ACM, Barcelona, 5/11/2019.

Presicce, L., ponència “Dal globale al locale. Il ruolo degli enti locali nella lotta ai cambiamenti climatici”, Dipartimento di Storia Culture Civiltà dell'Alma Mater Studiorum-Università di Bologna, 11/04/2019.

Presicce, L., ponència “Climate action at the local level: How Spanish municipalities can help in energy transition Networks and Energy Transition: From Local to Global”, University of Groningen - Center for Media and Journalism Studies, 26/06/2019.

Presicce L., comunicació “La gobernanza multinivel del cambio climático en la Agenda Urbana de la Unión Europea”, VIII Congreso de Derecho Ambiental, Universidad de Sevilla, 10-11/10/2019.

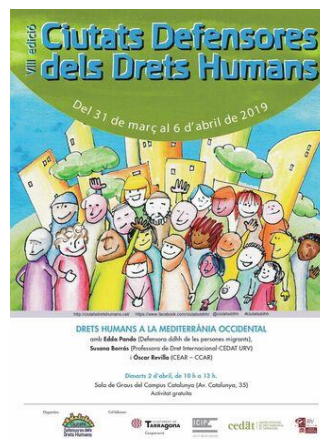
Presicce, L., ponència “What is the contribution of local climate mitigation and adaptation policies and actions?”, Seminari: Strengthening Legal Foundations for Climate Ambition & Compliance. Climate Law & Governance Day 2019. Universidad Autónoma de Madrid, 6/12/2019.

Presicce, L., assistència XIV Congreso de la Asociación Española de Profesores de Derecho Administrativo, Universidad de Murcia, 8-9/02/2019.

Presicce, L., assistència congrés: Public participation in decision-making on energy transition, Energy Center, University of Groningen, 9/05/2019.

Presicce, L., assistència congrés: VIII Congreso de Derecho Ambiental, Universidad de Sevilla, 10-11/10/2019.

Ruiz de Apodaca, A., “La Agenda 2030 de Desarrollo Sostenible y su alineamiento en las políticas y programas públicos y privados: localización de los ODS y acción multinivel”, en Gobernanza y métodos de trabajo para la implementación de la Agenda 2030 de Desarrollo Sostenible en La Rioja, Universidad de La Rioja, 19/11/2019.

Ruíz de Apodaca, A., "Evaluación ambiental: balance de treinta y cuatro años", VIII Congreso Nacional de Derecho Ambiental, Sevilla, 10-11/10/2019.

Ruíz de Apodaca, A., "Ciudades y cambio climático", Curso de verano de las Universidades navarras "Fabricas del sujeto: la ciudad en el siglo XXI", Pamplona, 3/09/2019.

Ruíz de Apodaca, A., "Planes energéticos y evaluación ambiental estratégica", Màster de Derecho de la energia, Club Español de la Energía, Madrid, 16/05/2019.

Ruíz de Apodaca, A., "El marco normativo y competencial en relación a la contaminación acústica con especial referencia a las Entidades Locales", III Jornades de medi ambient y ens locals, Diputació de Tarragona, Fundació URV, Tarragona, 9/05/2019.

Ruíz de Apodaca, A., "Transparencia y control ciudadano de los servicios públicos del agua", Congreso Internacional sobre el control de la colaboración privada en la gestión de los servicios urbanos del agua: hacia un nuevo pacto social por la gestión del agua, Universidad de Granada, 14-15/03/2019.

Ruíz de Apodaca, A., "Información y medio ambiente: de Aarhus a Escazú", II Congreso Internacional, Derecho y Sociedad de la Información, Universidad de Navarra, Pamplona, 17-18/01/2019.

Sangama Suazo, P., ponència "Petróleo y consulta previa en el Perú: el caso del Lote 192", V Seminario de Investigación Universitat Jaume I / Universitat Rovira i Virgili "Empresas y Derechos Humanos", Tarragona, 8/11/2019.

Sangama Suazo, P., ponència "Las inversiones sostenibles en el contexto del cambio climático y su rol para alcanzar la justicia ambiental", Climate Law & Governance Day 2019, Madrid, 6/12/2019.

Sangama Suazo, P., organització del IV Tarragona International Environmental Law Colloquium (TIEC.), Tarragona, 27-28/06/2019.

Sangama Suazo, P., assistència on line "El papel de los inversores en la promoción de una transición justa", 20/02/2019.

Sangama Suazo, P., assistència Seminario "Medi Ambient i Drets Humans a la UE", Tarragona, 16/05/2019.

Sangama Suazo, P., assistència "Mediterranean Courses on Environmental Justice 2019", Tarragona, 25/06/2019-03/07/2019.

Sangama Suazo, P., assistència Cumbre Mundial del Clima - COP 25, Madrid, 2-15/12/2019.

Sangama Suazo, P., assistència "Climate Law and Governance Specialisation Course 2019", Madrid, 8/12/2019.

San Lucas Ceballos, M., Seminario Internacional. Defender en América Latina, CEDAT & UNAM, Ciutat de Mèxic, 27-28/03/2019.

Terto Neto, U., II Semana Jurídica "Direitos Fundamentais em Tempos de Crise", Universidad Estatal de Goiás (UEG), Uruaçu/GO, 18-20/09/2019.

Terto Nieto, U., coordinació taules rodones Seminário Internacional "X Pensar Direitos Humanos", Universidad Federal de Goiás (UFG), Goiânia/GO, 11-13/09/2019.

Terto Nieto, U., ponència "Bolsonaro, Militarism and the Neo-Fascist Threat", Centre for Citizenship, Civil Society and Rule of Law (CISRUL), University of Aberdeen, Reino Unido, 7/11/2019.

Terto Nieto, U., taller de recerca "Taking the long view: civil society resistance and resilience", Centre for Applied Human Rights (CHAR), University of York, Reino Unido, 4-5/11/2019.

Terto Nieto, U., comunicació "Bolsonaro, Militarism and the Neo-Fascist Threat", taula rodona/panel: "Finding new ways to resist: How activists and movements strategise in the face of adversity in Latin America", Centre for Applied Human Rights (CHAR), University of York, Reino Unido, 5/11/2019.

Torres Rosell, N., Marquès i Banqué, M., ponència "Study on the implementation of the environment through Criminal Law", International workshop on combatin illegal killing of wild birds, organitzat per la Societat Hel·lènica d'Ornitologia, Atenes, Grècia, 29/11/2019.

Torres Rosell, N., "Victimologia y comunicación: concienciación y actuaciones para la protección de víctimas de violencia de género y trata de seres humanos", curs La violencia de género: comunicar y juzgar con perspectiva de género, Universitat Jaume I de Castelló, 25/10/2019.

Vilavicencio Calzadilla, P., presentació oral "Una Constitución Climática Global a través de la Gobernanza y el Derecho en un Contexto Complejo", Climate Law & Governance Day "Strengthening Legal Foundations for Climate Ambition & Compliance", CLG Initiative i la Universidad Autónoma de Madrid, en el marc de la 25ª Conferencia de las Partes de la Convención Marco de las Naciones Unidas sobre el cambio climático (COP 25), Madrid, 6/12/2019.

Villavicencio Calzadilla, P., presentació oral "Migraciones y cambio climático: Repensar el concepto de refugiado", 3er Encuentro "Drink for Diplomacy", organitzat per la United Nations Students' Association Barcelona (UNSA Barcelona), Barcelona, 15/11/2019.

Villavicencio Calzadilla, P., presentació oral “Climate emergency and the Migration crisis”, VIII MCA Foundation Meeting “Young in Mediterranean”, organitzat pel Mediterranean Citizen's Assembly Foundation (MCAF), Barcelona, 7-10/11/2019.

Villavicencio Calzadilla, P., presentació oral “Los Objetivos de Desarrollo Sostenible ante la emergencia climática: Entre oportunidades y desafíos”, VIII Congreso Nacional de Derecho Ambiental y el XV Diálogo Ambiental, Constitucional e Internacional “Sociedad de Riesgo y Justicia Climática”, organitzat per la Universidad de Sevilla i el CEDAT de la URV, Sevilla, 10-11/10/2019.

Villavicencio Calzadilla, P., presentació oral “Sustainable Development Goals, climate crisis and sustained injustices”, 1st Workshop on Climate Justice in the Anthropocene, organitzat pel International Institute for the Sociology of Law, Oñati, 2-3/05/2019.

2.3. Seminaris de recerca - congressos

Durant l'any 2019, s'han organitzat els següents seminaris de recerca:

Els dies 27, 28 i 29 de març el CEDAT-URV va organitzar i participar a l'UNAM de México al “Seminario Internacional sobre la situación de las personas defensoras de derechos humanos, de la tierra y del medio ambiente” (Defender en América Latina). Es va organitzar conjuntament entre el CEDAT, la Universidad Nacional Autónoma de México, la Universitat Rovira i Virgili i l'ICIP amb la col. laboració de l'Ajuntament de Tarragona, la Comisión Nacional de los Derechos Humanos México, el Ministerio de Asuntos exteriores, Unión Europea y cooperación del Gobierno de España. Al Seminari hi van participar el Dr. Antoni Pigrau, Director del CEDAT, la Dra. Susana Borrás, el Dr. Víctor Merino Sancho, la Dra. Aitana de la Varga i les doctorants Sra. Malka San Lucas i la Sra. Stephanie Ascencio.

El dia 11 d'abril es va impartir el Seminari titulat: “Mecanismos de democracia directa sobre decisiones públicas amb l'impacte sobre el propi model de desenvolupament estatus jurídic i problemas teòrics”. El seminari va anar a càrrec de la Dra. Isabel Vilaseca, investigadora del CEDAT i professora associada de la URV.

Els dies 9 de maig, a la Pobla de Mafumet, es van organitzar les “III Jornades de Medi Ambient i Ens Locals (I). La contaminació acústica”. Els ponents que hi van participar són: El Dr. Ángel Ruíz de Apodaca Espinosa, professor titular de la Universidad de Navarra, el Sr. Carles Sala, Responsable d'Avaluació i Gestió de la Contaminació Acústica de la Generalitat de Catalunya, el Dr. Jesús Jordano Fraga, catedràtic de dret administratiu de la Universitat de Sevilla, el Sr. Agustín Bocos Muñoz, advocat

especialitzat en contaminació electromagnètica i, com a moderadora, la Dra. Aitana de la Varga Pastor, professora agregada interina de Dret administratiu de la URV i membre del CEDAT.

El dia 6 de juny, a la Pobla de Mafumet, es van organitzar les “III Jornades de Medi Ambient i Ens Locals (II). La intervenció administrativa sobre les activitats a Catalunya”. Els ponents que hi van participar són: La Dra. Marina Rodríguez Beas, professora de dret administratiu de la URV i membre del CEDAT; el Dr. Josep Maria Sabaté Vidal, vicesecretari general de l'Ajuntament de Reus i professor aassociat de dret administratiu de la URV, membre del CEDAT; el Sr. Ernest Valls Montagut, Cap Àrea de Serveis a la Persona de l'Ajuntament de Tortosa. La moderadora va ser la Dra. Aitana de la Varga, professora agregada interina de dret administratiu de la URV i membre del CEDAT. La Dra. Encarnación Montoya Martín, catedràtica de dret administratiu de la Universidad de Sevilla, va impartir la lliçó de cloenda titulada: “Les competències municipals en l'actualitat o el grau de “sensibilitat” de l'Estat i de les Comunitats autònomes del Govern Municipal”.

Aquestes jornades van ser organitzades conjuntament entre el Departament de Dret Públic, el CEDAT, la Diputació de Tarragona, mitjançant la Càtedra d'Estudis Jurídics Locals, la Fundació URV i l'Ajuntament de la Pobla de Mafumet. A la direcció acadèmica hi van participar la Dra Lucía Casado Casado, professora titular de dret administratiu de la URV, el Dr. Josep Ramon Fuentes, professor titular de dret administratiu i director de la Càtedra d'Estudis Jurídics Locals Màrius Viadel i la Dra. Aitana de la Varga Pastor, professora agregada interina de la URV, subdirectora de la Càtedra d'Estudis Jurídics Locals. Tots tres membres del CEDAT. A la coordinació acadèmica hi va participar la Dra. Marina Rodríguez Beas, professora contractada doctoral de dret administratiu de la URV i també membre del CEDAT.

Els dies 13 i 14 de juny, amb col·laboració amb el CEDAT, es van organitzar les “V Jornades d'Història Mn. Sanç Capdevila i Felip”. L'acte es va dur a terme al Centre Tarraconense: El Seminari. Com a membre del CEDAT hi va participar la Dra. Susana Borràs amb la ponència titulada: “Reptes Internacionals a la crisi climàtica: compromisos sense respostes?”.

Del 25 de juny al 3 de juliol es va organitzar la segona edició de “CEDAT Mediterranean Courses on Environmental Justice 2019”, a la Facultat de Ciències Jurídiques. Els mòduls van ser impartits per experts de renom internacional en els temes tractats:

- “Canvi climàtic i drets humans: lliçons del marc de la justícia”. Que va anar a càrrec del Sr. Sudumu Atapattu, Director, Centres de Recerca i Director Executiu. Programa de drets humans de la UW-Madison. University of Wisconsin Law School (EUA).

- “Cultura legal a l’antropocè”. Que va anar a càrrec del Dr. Jordi Jaria, Serra Hunter Fellow del dret constitucional i ambiental, URV i membre del CEDAT.
- “Justícia ambiental reimaginada”. Que va anar a càrrec del Sr. Louis Kotzé, professor de la Facultat de Dret de la universitat de North-West (Sud-Àfrica) i professor visitant de Dret Ambiental. Universitat de Lincoln (Regne Unit)
- “Ecofeminisme, Justícia ambiental i canvi climàtic”. Que va anar a càrrec de la Sra. Karen Morrow, professora de Dret Ambiental Swansea University (Regne Unit) .
- Presentació del llibre: *El canvi climàtic i la veu sense veu: protegir les generacions futures, la vida salvatge i els recursos naturals*. Que va anar a càrrec del Sr. Randal S. Abate, professor, Departament de Ciències Polítiques i Sociologia de la Univesitat de Nonmouth (EUA)

El dia 30 d'octubre, al Seminari 1 de la Facultat de Ciències Jurídiques, es va impartir el seminari titulat: “Construcciones normativas y austeridad: los efectos en las políticas urbanas y ambientales”. El seminari el va impartir la Dra. Gabriela Fauth, investigadora postdoctoral del Programa de Postgrau en Urbanisme (PROURB/FAU/UFRJ) i del CEDAT.

El dies 7 i 8 de novembre, a la Sala de Juntes del Campus Catalunya, es va celebrar el Seminari d'investigació: “Empreses i Drets Humans”. Els ponents que hi van participar són la Dra. Mª Chiara Marullo (UJI), el Dr. Francisco.J. Zamora Cabot (UJI), la Sra. Lorena Sales Pallarès (UCLM), el Dr. José Elías Esteve Moltó, el Dr. Antoni Pigrau (URV), el Dr. Agustín Viguri Perea (UJI), la Dra. Victoria Camarero (UJI), la Dra. Nuria Reguard Segarra (UJI), la Sra. Patricia Sangama (URV), el Sr. Marcos de Armentedas (URV), i la Dra. Sara Ortiz-Arce Vizcarro (UV). El seminari el va organitzar la Universitat Jaume I i la Universitat Rovira i Virgili amb el suport de l'ICIP.

Els dies 10 i 11 de noviembre es va impartir el “Congreso Homenaje a Ramón Martín Mateo. VIII Congreso Nacional de Derecho Ambiental & Seminario Internacional XV”, a la Universidad de Sevilla. El Dr. Antoni Pigrau i la Dra. Aitana de la Varga, membres del CEDAT, hi van participar com a ponents. El Dr. Josep Ramon Fuentes, membre del CEDAT, va participar en el Comitè organitzador. El Dr. Pigrau i el Dr. Fuentes, ambdós membres del CEDAT, van participar també al Comitè Científic.

El dia 13 de novembre es va impartir la xerrada: “Defensem la Pau a Colòmbia”. La xerrada va anar a càrrec de la Sra. Irene Ramírez, presidenta de l'Asociación Campesina del Valle del Rio Cimitarra, el Sr. Carlos Morales, coordinador de la Acció Humanitària Nordeste de Antioquia, i la Sra. Laura Lorenzi, coordinadora Internacional Action for Peace. La presentació va anar a càrrec de la Dra. Susana Borràs, professora agregada de dret internacional públic i relacions internacionals i membre del CEDAT. La xerrada va comptar amb el suport de International Action for Peace, la URV, la URV Solidària i l'Agència catalana de Cooperació al Desenvolupament de la Generalitat de Catalunya.

2.4. Publicacions de recerca

Es detallen a continuació les publicacions de recerca relatives al dret ambiental o connectades directament amb el dret ambiental.

2.4.1. Llibres dirigits, coordinats o editats

Barrat Esteve, J., Pérez-Moneo, M., (eds.), *La digitalización de los partidos políticos y el uso del voto electrónico*, Aranzadi, Cizur Menor, 2019.

Borràs Pentinat, S. (coord.), *La defensa de la vida y el medio ambiente: La situación de las personas defensoras del medio ambiente*, Aranzadi, Cizur Menor, 2019.

Borràs Pentinat, S., Villavicencio Calzadilla, P. (eds.), *El Acuerdo de París sobre el Cambio Climático: Análisis Jurídico y Perspectivas Futuras*, Aranzadi, Cizur Menor, 2019.

De la Varga Pastor, A., (coord.), Sabaté Vidal, J.M., Rodríguez Beas, M., Carmona Garias, S., *Sóc regidor/a de medi ambient, i ara què? Les principals 150 preguntes. Mandat 2019-2023*, Associació Catalana de Municipis, Barcelona, 2019.

Fuentes i Gasó, J.R., Carballeira Rivera, M.T., González Lopo, D., (coord.), *Camino de Santiago y patrimonio cultural: una visión jurídica integradora*, Atelier, Barcelona, 2019.

Jaria-Manzano, J., Borràs Pentinat, S., (eds.), *Research Handbook on Global Climate Constitutionalism*, Edward Elgar Publishing, Chentelham, 2019.

Merino Sancho, V., Gascón Cuenca, A., Añón Roig, M J., García Cívico, J., Mora Castro, A., *Igualdad de trato, prevención de la discriminación y delitos de odio en la Comunitat Valenciana*, Tirant lo Blanch, Valencia, 2019.

Pigrau Solé, A., Galiana Saura, A., Fanquet Sugrañes, T., (coord.), *Dret, Economia i Societat: Questions actuals. 25 anys de la Facultat de Ciències Jurídiques de la Universitat Rovira i Virgili*, Tirant lo Blanch, València, 2019.

Vernet Llobet, J., "Presentació", a VVAA, *Dret, Economia i Societat: Qüestions actuals. 25 anys de la Facultat de Ciències Jurídiques de la Universitat Rovira i Virgili*, Tirant lo Blanch, València, 2019.

2.4.2. Capítols de llibre

Álvarez Carreño, S., Soro Mateo, B., Pérez de los Cobos, E., “Murcia: avances normativos para la protección del mar menor”, a López Ramón, F. (coord.), *Observatorio de políticas ambientales 2018*, Ciemat, Madrid, 2019.

Blasco Díaz, J., “Capítulo III del Libro I. Reutilización de la información pública (artículos 20 a 23)”, a García Macho R., Díez Sanchez, J.J., (coord.), *Comentarios a la Ley 2/2015, de 2 de abril, de Transparencia, Buen Gobierno y Participación Ciudadana de la Comunitat Valenciana*, Ed. Reus, Madrid, 2019.

Blasco Díaz, J., “Artículos 29, 30, 31, 34, 36, 37 y 38 del Título III. Régimen sancionador”, a García Macho R., Díez Sanchez, J.J., (coord.), *Comentarios a la Ley 2/2015, de 2 de abril, de Transparencia, Buen Gobierno y Participación Ciudadana de la Comunitat Valenciana*, Ed. Reus, Madrid, 2019.

Campins Eritja, M., “Geoengineering: Between the potential to reduce the risks of global warming and to cause irreversible damage to human health and biodiversity”, a Negri, S. (Ed.), *Environmental Health in International and European Law: Current Challenges and Legal Responses*, Routledge, London-Torino, 2019.

Campins Eritja, M., “Unión Europea: Biotecnología”, a López Ramón, F., (coord.), *Anuario del Observatorio de Políticas Ambientales 2019*, Ciemat, Madrid, 2019.

Casado Casado, L., “El acceso a la información ambiental en España: situación actual y perspectivas de futuro”, a López Ramón, F. (coord.), *Anuario del Observatorio de Políticas Ambientales 2019*, Ciemat, Madrid, 2019.

Casado Casado, L., “Actividades extractivas y espacios naturales protegidos: la Red Natura 2000”, en Montoya Martín, E. (dir.), Fernández Dcagliusi, M^a de los Ángeles (coord.), *Minería extractiva, planificación territorial y urbanismo*, Tirant lo Blanch, València, 2019.

Casado Casado, L., “Restricciones en los recursos de los procesos contencioso-administrativos”, a López Ramón, F., Valero Torrijos, J. (coords.), *20 años de la Ley de lo Contencioso-Administrativo. Actas del XIV Congreso de la Asociación Española de Profesores de Derecho Administrativo. Murcia 8-9 de febrero de 2019*, INAP, Madrid, 2019.

Castellá Surribas, S., “La Sociedad de Naciones y la protección de las minorías”, a Klein Bosquet, O., (coord.), *Cien años de la Primera Guerra Mundial: El fracaso de la paz*, Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, 2019.

- Donati, D., "Reasons for and methods of performing a comparative and intercultural project on public law", a Donati, D., (dir.), *Annotated legal dictionary for European / Islamic comparative studies*, Bononia University Press, Bologna, 2019.
- Donati, D., "Governance (the european tradition)" a Donati D., (dir.), *Annotated legal dictionary for European / Islamic comparative studies*, Bononia University Press, Bologna, 2019.
- Fauth, G., Cavallazzi, R. L., "Desafios e estratégias na cidade standard: vulnerabilidades, resiliência e sustentabilidade", a Miranda, J., Amado Gomes, C., Borràs Pentinat, S., (ed.) *Diálogo Ambiental, Constitucional e Internacional*, Vol. 11, Lumen Juris, Rio de Janeiro, 2019.
- Fauth, G., Assis, V. A., "Desconstruções normativas: do processo histórico de constituição de direitos à atual conjuntura de retrocessos. O caso da Lei Federal 13.465/2017", a Camargo Martins, B., (ed.) *Arquitetura e Urbanismo: Planejando e Edificando espaços 2*, Vol. 2, Atena, Ponta Grossa, 2019.
- Fernández Pons, X., Lembo, C., "Chapter 20: The Case EC – Seal Products: The WTO Dispute Settlement System Before a "Trilemma" Between Free Trade, Animal Welfare, and Rights of Indigenous Peoples", a Do Amaral Júnior, A., De Oliveira Sa Pires, M. L., Carneiro Lucena, C., (eds.), *The WTO Dispute Settlement Mechanism: A Developing Country Perspective*, Springer, Cham (Suíça), 2019.
- Fernández Pons, X., "Chapter 4: The Dispute on Brazilian Measures Affecting Imports of Retreaded Tyres at the WTO: An Exemplary Intersection of Trade, Health and Environment", a Negri, S. (ed.), *Environmental Health in International and European Law: Current Challenges and Legal Responses*, Routledge – Giappichelli, London – Torino, 2019.
- Fuentes i Gasó, J.R., "Aval del Tribunal Constitucional al recurso de casación autonómica", a López Ramón, F., Valero Torrijos, J., (coord.), *20 años de la Ley de lo Contencioso-administrativo: Actas del XIV Congreso de la Asociación Española de Profesores de Derecho Administrativo Murcia 8-9 de febrero de 2019*, INAP, Madrid, 2019.
- Fuentes i Gasó, J.R., "La protección jurídica del patrimonio cultural en la era "smart city"", a Fuentes i Gasó, J.R., Carballeira Rivera, M.T., González Lopo, D., (coord.), *Camino de Santiago y patrimonio cultural: una visión jurídica integradora*, Atelier, Barcelona, 2019.

Fuentes i Gasó, J.R., “Administración local: normación reglamentaria y planificación estratégica en materia de medioambiente”, a López Ramón, F. (coord.), *Anuario del Observatorio de Políticas Ambientales 2019*, Ciemat, Madrid, 2019.

Fuentes i Gasó, J.R., Presicce, L., “Authority. The European Tradition”, a Donati, D., (dir.), *Annotated legal dictionary for European / Islamic comparative studies*, Bononia University Press, Bolonia, 2019.

Fuentes i Gasó, J.R., “La colaboración público-privado en el sector público local español”, a Costa Gonçalves, P., Tavares Da Silva, S., Lopes Martins, L., *Internalização dos serviços públicos municipais em Portugal e Espanha*, Centro de Estudos de Direito Público e Regulação (CEDIPRE), Coimbra, 2019.

García Rubio, F., “Estudio del procedimiento expropiatorio español”, a Rayón Ballesteros, MC., (coor.), *Actualidad de la expropiación en España y en Colombia*, Dykinson, Madrid, 2019.

García Rubio, F., “Los ayuntamientos como sujetos activos de la protección del patrimonio cultural en itinerarios intermunicipales, bajo parámetros urbanísticos”, Fuentes i Gasó, J.R., Carballeira Rivera, M.T., González Lopo, D., (coord.), *Camino de Santiago y patrimonio cultural: una visión jurídica integradora*, Atelier, Barcelona, 2019.

Gifreu Font, J., “The lack of an inclusive conceptualization of protected heritage in Spain and the existence of multiple sectoral protective mechanisms”, a Renders, D., Morand-Deville J., i Gifreu Font, J., (eds.), *Architectural heritage, sites & landscapes seized by Urban Law*, Bruylant, Bruxelles, 2019.

Gifreu Font, J., “Los bienes de las entidades locales” a Moreno Torres, J.L., i Arroyo Gil, A. (coords.), *Guía del concejal*, Claves 20, Fundación Democracia y Gobierno Local, Madrid, 2019.

Gifreu Font, J., “Edificación y sostenibilidad: líneas de actuación y retos pendientes en los procesos de construcción y de rehabilitación del parque edificado”, a Fernando López Ramón (Coord.), *Anuario Observatorio de Políticas Ambientales 2019*, CIEMAT, Madrid, 2019.

Iglesias Márquez, D., Márquez Carrasco, C., Domínguez Díaz, FA., “Conclusiones y propuestas para mejorar el I Plan sobre empresas y derechos humanos de España”, a coord. por Daniel Iglesias Márquez, Francisco Antonio Domínguez Díaz; María

del Carmen Márquez Carrasco (dir.), *El I Plan de acción nacional sobre empresas y derechos humanos en España: evaluación, seguimiento y propuestas de revisión*, Aranzadi, Cizur Menor, 2019.

Iglesias Márquez, D., Márquez Carrasco, C., Domínguez Díaz, FA., "Introducción. De los principios rectores al I Plan sobre empresas y derechos humanos de España", a coord. por Daniel Iglesias Márquez, Francisco Antonio Domínguez Díaz; María del Carmen Márquez Carrasco (dir.), *El I Plan de acción nacional sobre empresas y derechos humanos en España: evaluación, seguimiento y propuestas de revisión*, Aranzadi, Cizur Menor, 2019.

Jaria Manzano, J., "Constitucionalismo y cambio climático", a Pilar Moraga Sariego (ed.), *La protección del medio ambiente: reflexiones para una reforma constitucional*, Editorial Jurídica de Chile. Santiago de Chile, 2019.

Merino Sancho, V., "La (a)simetría de género en el concepto de violencia. Una propuesta de reforma a la Ley Orgánica 1/2004 tras el Convenio de Estambul", a VVAA *Anuario de filosofía del derecho 2019*, BOE, Madrid, 2019.

Nogueira López, Alba., "¿El hábito hace al monje?: sobre las normas de reparto de asuntos y su incidencia en materia de vivienda y alojamiento colaborativo", López Ramón, F., Valero Torrijos, J., (coord.), *20 años de la Ley de lo Contencioso-administrativo: Actas del XIV Congreso de la Asociación Española de Profesores de Derecho Administrativo*, Murcia, 8-9 de febrero de 2019, INAP, Madrid, 2019.

Nogueira López, A., Puentes Cociña, B., "Galicia: un latido ambiental autonómico en mínimos busca que los ayuntamientos hagan los deberes", a Lopez Ramon, F., (coord.), *Observatorio de Políticas Ambientales 2019*, CIEMAT, Madrid, 2019.

Noguera, A., "El desmontaje de la Constitución democrática, auge y formas de los neofascismos", a Guamán, A., Aragonese, A., i Martín, S., (dirs.) *Neofascismo. La bestia neoliberal*, Siglo XXI editores, Madrid, 2019.

Nogueira López, A., Quintiá Pastrana, A., "The Spanish housing crisis: between autonomic social action and neoliberal recentralization", a Vols, M., Schmidt, C., *Houses, Homes and the Law. Studies in Housing Law*, Volume 3, Eleven Publishing, The Hague, 2019.

Noguera, A., “¿Redefinición del modelo de los partidos políticos o redefinición del modelo de democracia? Asamblearismo digital y democracia interna en el caso de la CUP”, a Barrat i Esteve, J., i Pérez Moneo, M., (ed.) *Digitalización de los partidos políticos. El uso del voto electrónico*, Aranzadi, Cizur Menor, 2019.

Noguera, A., “La participación ciudadana en el Estado constitucional: hacia una nueva institucionalidad política democrática”, a VVAA, *Una vida dedicada al parlamento. Estudios en homenaje a Lluís Aguiló i Lúcia*, Corts Valencianes, València, 2019.

Noguera, A., “Diez años de constitución en Ecuador y Bolivia: el desmontaje por vía política y judicial del modelo de constitucionalismo social andino”, a VVAA, *Constitucionalización de Derechos Sociales: análisis de los procesos constituyentes recientes en África y América Latina, y perspectivas de futuro*, Observatori DESC/Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, Barcelona, 2019.

Pigrau Solé, A., “La perspectiva ambiental del Plan de Acción Nacional de empresas y derechos humanos de España”, a Márquez Carrasco, C., (dir.), *El I Plan de Acción Nacional sobre empresas y derechos humanos de España: evaluación, seguimiento y propuestas de revisión*, Aranzadi, Cizur Menor, 2019.

Pigrau Solé, A., “Foreword”, a Iglesias Márquez, D., *The Institutionalisation of Initiatives to Promote Business Respect For Human Rights, ICIP Research 07*, Institut Català Internacional per la Pau, Barcelona, 2019.

Quintero Olivares, G., “El penalista y la libertad, una experiencia personal”, a Pigrau i Solé, A., Galiana Saura, A., Franquet Sagrañes, T., (coord.), *Dret, economia i societat: qüestions actuals: 25 Anys de la facultat de ciències jurídiques de la Universitat Rovira i Virgili*, Tirant lo Blanch, València, 2019.

Quintero Olivares, G., “La globalización y el Derecho penal: un cajón de sastre conceptual”, a Galán Muñoz, A., Mendoza Calderón, S., (dir.), *Globalización y lucha contra las nuevas formas de criminalidad transnacional*, Tirant lo Blanch, València, 2019.

Quintero Olivares, G., “Independencia, interpretación y creación judicial del Derecho Penal”, a Pomares Cintas, E., Fuentes Osorio, J., (coord.), Portilla Contreras, G., Velásquez Velásquez, F., (dir.), *Un juez para la democracia: libro homenaje a Perfecto Andrés Ibáñez*, Dykinson, Madrid, 2019.

Quintero Olivares, G., “Las penas en el siglo XXI, reflexiones obligatorias”, a Roca de Agapito, L., (dir.), *Un sistema de sanciones penales para el siglo XXI*, Tirant lo Blanch, València, 2019.

Rodriguez Beas, M., “La contratación pública en la gestión de la ciudad inteligente y del "smart heritage"”, a Fuentes i Gasó, JR., (coord.), Carballeira Rivera, MT., (coord.), González Lopo, D., (coord.), *Camino de Santiago y patrimonio cultural: una visión jurídica integradora*, Atelier, Barcelona, 2019.

Román Martín, L., “El marco internacional de protección de las víctimas de violencia de género”, a Giménez Costa, A., (dir.), *Las respuestas del derecho ante la violencia de género desde un enfoque multidisciplinar*, Aranzadi, Cizur Menor 2019.

San Lucas Ceballos, M., “The Failure to Consult Indigenous Peoples and Obtain their Free, Prior and Informed Consent in Ecuador: The Yasuní ITT Case in Claire Wright”, a Tomaselli, A., (ed.), *The Prior Consultation of Indigenous Peoples in Latin America: Inside the Implementation Gap*, Routledge, London, 2019.

Villavicencio Calzadilla, P., “La judicialización de la protección climática: Una alternativa ante la inacción”, a Queiroz Caúla B. et al. (eds.), *Diálogo Ambiental, Constitucional e Internacional*, Vol. 12, Escola Superior da Magistratura Tocantinense, Brazil, 2019.

Villavicencio Calzadilla, P., “El fomento de capacidades en el Acuerdo de París: un elemento crucial para reforzar la acción climática”, a Borràs Pentinat, S.; Villavicencio Calzadilla, P. (eds.), *El Acuerdo de París sobre el Cambio Climático: Análisis Jurídico y Perspectivas Futuras*, Aranzadi, Cizur Menor, 2019.

2.4.3. Monografies

Casado Casado, L., *Los recursos en el proceso contencioso-administrativo: restricciones y limitaciones*, Tirant lo Blanch, València, 2019.

Felipe Pérez, B., *Las migraciones climáticas ante el ordenamiento jurídico internacional*, Aranzadi, Cizur Menor, 2019.
Jaria-Manzano, J., *La constitución del Antropoceno*, Tirant lo Blanch. València, 2019.

Médecini Colomo, G., *La tutela judicial frente al daño ambiental colectivo. Radiografía del acceso a la justicia ambiental en Argentina y España*, a la colecció Quaderns de Dret Ambiental 11, Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, 2019.

Noguera, A., *La ideología de la soberanía. Hacia una reconstrucción emancipadora del constitucionalismo*, Trotta, Madrid, 2019.

2.4.4. Articles en revistes científiques

Álvarez Carreño, S., "Tiempos nuevos, ¿tiempos salvajes?", *Revista Aranzadi de Derecho Ambiental*, núm. 43, 2019.

Álvarez Carreño, S., "El derecho ambiental entre la ciencia, la economía y la sociología: reflexiones introductorias sobre el valor normativo de los conceptos extrajurídicos", *Revista Catalana de Dret Ambiental*, vol. 10, núm. 1, 2019.

Álvarez Carreño, S., "Derecho y políticas ambientales en la región de Murcia (primer semestre 2019)", *Revista Catalana de Dret Ambiental*, vol. 10, núm. 1, 2019.

Campins Eritja, M., "Transboundary water management in Central Asia and its implications on regional security", *Paix et Sécurité*, vol. 7, 2019.

Campins Eritja, "Los espacios marítimos protegidos en el Océano Ártico", *Revista Catalana de Dret Ambiental*, vol. 10, núm. 2, 2019.

Campins Eritja, M., "La regulación de la biotecnología moderna en la Unión Europea", *Revista Aragonesa de Administración Pública*, núm.53, 2019.

Cardesa-Salzmänn, A., Cocciolo, E., "Global Governance Governance, Sustainability and the Earth System. Critical Reflections on the Role of Global Role", *Transnational Environmental Law*, vol.8, 2019.

Casado Casado, L., "El nuevo Pilar Europeo de Derechos Sociales: ¿hacia un fortalecimiento real de la dimensión social de la Unión Europea?", *Revista de Investigações Constitucionais*, vol. 6, núm. 2, 2019.

Casado Casado, L., “El acceso a la información ambiental en España: situación actual y perspectivas de futuro”, *Revista Aragonesa de Administración Pública*, núm. 53, 2019.

Casado Casado, L., “Sentencia del Tribunal Supremo de 15 de noviembre de 2018 (Sala de lo Contencioso-Administrativo, Sección 5ª, ponente: César Tolosa Tribiño)”, *Actualidad Jurídica Ambiental*, núm. 86, 2019.

Casado Casado, L., “Sentencia del Tribunal Supremo de 29 de noviembre de 2018 (Sala de lo Contencioso-Administrativo, Sección 3ª, ponente: Ángel Ramón Arozamena Laso)”, *Actualidad Jurídica Ambiental*, núm. 86, 2019.

Casado Casado, L., “Sentencia del Tribunal Supremo de 16 de julio de 2019 (Sala de lo Contencioso-Administrativo, Sección 5ª, número de recurso: 487/2017, ponente: Francisco Javier Borrego Borrego)”, *Actualidad Jurídica Ambiental*, núm. 94, 2019.

Casado Casado, L., “Sentencia del Tribunal Supremo de 30 de septiembre de 2019 (Sala de lo Contencioso-Administrativo, Sección 5ª, número de recurso: 2675/2017, ponente: Inés María Huerta Garicano)”, *Actualidad Jurídica Ambiental*, núm. 95, 2019.

Casado Casado, L., “Sentencia del Tribunal Supremo de 10 de octubre de 2019 (Sala de lo Contencioso-Administrativo, Sección 5ª, número de recurso: 170/2018, ponente: Francisco Javier Borrego Borrego)”, *Actualidad Jurídica Ambiental*, núm. 95, 2019.

Casado Casado, L., “Sentencia del Tribunal Supremo de 15 de octubre de 2019 (Sala de lo Contencioso-Administrativo, Sección 5ª, número de recurso: 109/2017, ponente: Rafael Fernández Valverde)”, *Actualidad Jurídica Ambiental*, núm. 95, 2019.

Casado Casado, L., “Sentencia del Tribunal Supremo de 16 de octubre de 2019 (Sala de lo Contencioso-Administrativo, Sección 4ª, número de recurso: 248/2018, ponente: María del Pilar Teso Gamella)”, *Actualidad Jurídica Ambiental*, núm. 96, 2019.

Casado Casado, L., “Sentencia del Tribunal Supremo de 31 de octubre de 2019 (Sala de lo Contencioso-Administrativo, Sección 5ª, número de recurso: 1878/2016, ponente: Francisco Javier Borrego Borrego)”, *Actualidad Jurídica Ambiental*, núm. 96, 2019.

De la Varga Pasator, A., “Jurisprudencia ambiental en Cataluña.”, *Revista catalana de dret ambiental*, vol. 10, núm.1, 2019.

De la Varga Pastor, A., “Jurisprudencia ambiental en Cataluña.”, *Revista catalana de dret ambiental*, vol. 10, núm. 2, 2019.

- Donati, D., “Le città collaborative: forme, garanzie e limiti delle relazioni orizzontali”, *Istituzioni del federalismo*, núm. 4, 2019.
- Fajardo, T., “La Unión Europea y las Áreas Marinas Protegidas en el Océano Antártico”, *Revista Catalana de Dret Ambiental*, vol. 10, núm. 2, 2019.
- Fajardo, T., “Las Áreas Marinas Protegidas más Allá del 2020”, *Revista Catalana de Dret Ambiental*, vol. 10, núm. 2, 2019.
- Fajardo, T., “Avances y Retrocesos en la Negociación del Pacto Mundial por el Medio Ambiente”, *Actualidad Jurídica Ambiental*, núm. 95, 2019.
- Fajardo, T., “Competencia Exterior Medioambiental de la Unión Europea y Desarrollo Progresivo del Derecho Internacional en el Marco de la Asamblea General de Naciones Unidas.”, *Revista General de Derecho Europeo*, núm. 47, 2019.
- Fauth, G., Reis, J. T., “A importância da coordenação, acompanhamento e fiscalização no estágio de estudantes”, *Revista da Faculdade de Direito de Guanabá*, núm. 2, vol.6, 2019.
- Felipe Pérez, B., “Las migraciones climáticas en México: apuntes sobre el estado de la cuestión”, *Derecho Ambiental y Ecología*, núm. 77, 2019.
- Felipe Pérez, B.; Iglesias Marqués, D.; Villavicencio Calzadilla, P., “Migraciones climáticas: El papel de los derechos humanos para superar el persistente vacío jurídico”, *Revista Latinoamérica de Derechos Humanos*, vol. 30, núm. 1, 2019.
- Fernández Egea, R.M., i Simou, S., “Litigación climática en España: posibilidades y límites”, *Revista de Derecho Urbanístico y Medio Ambiente*, núm. 328, 2019.
- Fuentes i Gasó, J.R., “La pervivencia de la gestión indirecta de los servicios públicos locales tras la nueva Ley de Contratos del Sector Público: las sociedades de economía mixta”, *Cuadernos de derecho local*, núm. 39 50, 2019.
- Fuentes i Gasó, J.R., “La virtud está en el término medio: las sociedades de economía mixta. Especial referencia al ámbito local”, *Revista de Direito Administrativo y Constitucional*, núm. 76, 2019.

Galiana Saura, A., “El legado de Mario Ruiz: cine, derecho y política”, *Cuadernos Electrónicos de Filosofía del derecho*, núm. 40, 2019.

García Rubio, F., “Concesiones mineras y ordenación urbanística”, *Cuadernos de derecho local*, núm. 39 51, 2019.

García Rubio, F., “La intervención administrativa sobre las viviendas vacacionales. Especial referencia a las entidades locales”, *Cuadernos de derecho local*, núm. 39 49, 2019.

Gifreu Font, J., “La integración de medidas de eficiencia energética en la edificación a la vista de los objetivos de la UE para los horizontes 2020-2030. Las redes district heating and cooling”, *Revista Catalana de Dret Ambiental*, vol. 10, núm.1, 2019.

Gifreu Font, J., “La valoración del suelo no urbanizable afecto a sistemas generales. De su contribución a ‘crear ciudad’ a la negación de expectativas urbanísticas en el valor del suelo”, *Revista de Derecho Urbanístico y Medio Ambiente*, núms. 330-331, 2019.

Jaria-Manzano, J., “Jurisprudencia constitucional en materia de protección del medio ambiente (Primer semestre 2019)”, *Revista Catalana de Dret Ambiental*, vol.10, núm. 1, 2019.

Jaria-Manzano, J., “Los principios del derecho ambiental: Concreciones, insuficiencias y reconstrucción”, *Revista Ius et Praxis*, vol. 25, núm. 2, 2019.

Jaria-Manzano, J., “Jurisprudencia constitucional en materia de protección del medio ambiente (Segundo semestre 2019)”, *Revista Catalana de Dret Ambiental*, vol. 10, núm. 2.

Marquès i Banqué,M., Górriz Royo, E., Torres Rosell,N., “Jurisprudencia penal ambiental (Primer semestre 2019)”, *Revista Catalana de Dret Ambiental*, vol. 10, núm 1, 2019.

Marquès i Banqué,M., Torres Rosell,N., “Jurisprudencia penal ambiental (Segundo semestre 2019)”, *Revista Catalana de Dret Ambiental*, vol. 10, núm 2, 2019.

Marquès i Banqué, M., "Estrategias sancionadas en materia de cambio climático: la persecución penal del tráfico ilegal de madera en la Unión Europea y en España", *Revista Catalana de Dret Ambiental*, vol. 10, núm 2, 2019.

Médici Colombo, G., Wegener, L., "The Value of Climate Change-Impacted Litigation: An Alternative Perspective on the Phenomenon of 'Climate Change Litigation'", *Strathclyde Centre for Environmental Law and Governance (SCELG) Working Papers*, núm. 12, 2019.

Nogueira López, A., "Cuadrar el círculo", *Indret: Revista para el Análisis del Derecho*, núm. 3, 2019.

Nogueira López, A., "La huella ecológica: El establecimiento de indicadores ambientales y su significación para el Derecho", *Revista Catalana de Dret Ambiental*, vol. 10, núm 1, 2019.

Nogueira López, A., "Socioeconomia i llengua: entre la protecció pública i l'autonomia privada", *Revista de llengua i dret*, núm. 72, 2019.

Noguera, A., "La legitimidad activa y pasiva del Sistema Interamericano de Derechos Humanos: una propuesta de reforma del art. 44 de la Convención", *Revista del Ministerio de Trabajo, Migraciones y Seguridad Social (Serie Derecho social internacional y comunitario)*, vol. 142, 2019.

Noguera, A., "La Constitución cubana de 2019: un análisis crítico", *Revista de Derecho Político*, núm. 105, 2019.

Noguera, A., "El sistema político-institucional de la nueva Constitución cubana, ¿continuidad o reforma?", *Revista Catalana de Dret Públic*, núm. 59, 2019.

Noguera, A., "Régimen de propiedad y trabajo por cuenta propia en Cuba: de 1959 a la Constitución de 2019", *Estudios de Deusto*, vol. 67, núm. 1, 2019.

Noguera, A., "Derecho antidiscriminatorio y protección de los colectivos en situación de vulnerabilidad en las Constituciones de Ecuador de 2008 y Bolivia de 2009", *Derechos y libertades. Revista del Instituto Bartolomé de las Casas*, núm. 40, 2019.

Quintero Olivares, G., "La Facultad sin Mario", *Cuadernos electrónicos de filosofía del derecho*, núm. 40, 2019.

Quintero Olivares, G., “La tormenta catalana y la capacidad del Derecho penal: sobre la Sentencia 459/2019, de 14 de octubre de 2019”, *El Cronista del Estado Social y Democrático de Derecho*, núm. 82-83, 2019.

Quintero Olivares, G., “La “sentencia catalana” y la desobediencia”, *Teoría y derecho: revista de pensamiento jurídico*, núm.26, 2019.

Pallarès Serrano, A., “Análisis de la regulación estatal en materia de mitigación del cambio climático en el ámbito de los sectores difusos”, *Revista Aragonesa de Administración Pública*, núm. 53, 2019.

Pallarès Serrano, A., “Jurisprudencia ambiental del Tribunal Supremo (Primer semestre 2019)”, *Revista Catalana de Dret Ambiental*, vol. 10, núm. 1, 2019.

Pallarès Serrano, A., “Jurisprudencia ambiental del Tribunal Supremo (Primer semestre 2019)”, *Revista Catalana de Dret Ambiental*, vol. 10, núm. 2, 2019.

Pigrau Solé, A., Iglesias Márquez, D., “La versión revisada del Borrador del Tratado sobre Empresas y Derechos Humanos: hacia la siguiente ronda de negociaciones”, *Institut Català Internacional per la Pau ICIP Policy Paper*, núm. 19, 2019.

Rodríguez Beas, M., “El conflicto competencial sobre cambio climático entre España y Cataluña: avances y retrocesos a la luz de la reciente Sentencia del Tribunal constitucional 87/2019, de 20 de de junio, sobre la Ley 16/2017, de 1 de agosto, de cambio climático”, *A&C-Revista de Direito Administrativo & Constitucional*, vol.19, núm.77, 2019.

Rodríguez Beas, M., “El futuro incierto de las diputaciones provinciales en España: Efectos de la reforma local tras la interpretación del tribunal constitucional”, *Revista Española de Derecho Administrativo*, núm. 202, 2019.

Rodríguez Beas, M., “El procedimiento de asociación para la innovación en la Ley 9/2017, de 8 de noviembre, de contratos del sector público: oportunidades e incertidumbres”, *Revista General de Derecho Administrativo*, núm.15, 2019.

Ruiz de Apodaca, A., Óscar Muñoz, M., “El acceso a la justicia ambiental. Estudios comparados en España y Argentina en el contexto de integración regional. Tendencias y perspectivas”, *Revista de Derecho Ambiental Thomson Reuters-La Ley*, núm.58, 2019.

Ruiz de Apodaca, A., “Hacia la economía circular. Aspectos destacados de la Ley Foral 14/2018, de residuos y su fiscalidad”, *Actualidad Jurídica Ambiental*, núm.87, 2019.

Ruiz de Apodaca, A., “Comentarios a la Jurisprudencia ambiental del TJUE (enero, febrero, marzo, octubre, noviembre y diciembre de 2019)”, *Actualidad Jurídica Ambiental*, 2019.

Terto Neto, U., Machado, De Fátima, V., Barbosa de Lima, R., “A long walk to establish the universal Declaration of Human Rights at domestic level”, *Revista Interdisciplinar de Direitos Humanos*, vol. 7, núm. 1. 2019.

Torres Rosell, N., Villacampa Estiarte, C., “El matrimonio forzado em España. Uma aproximación empírica”, *Revista Española de Investigación Criminológica*, núm. 17, 2019.

Vernet Llobet, J., “El ‘jove’ professor Mario Ruiz”, *Cuadernos Electrónicos de Filosofía del Derecho*, núm. 40, juny de 2019.

Villavicencio Calzadilla, P., “A Paradigm Shift in Courts' View on Nature: The Atrato River and Amazon Basin Cases in Colombia”, *Law, Environment and Development Journal*, vol. 15, 2019.

2.4.5. Altres publicacions

Álvarez Carreño, S., recensión libro Beltrán Castellanos, J. M., *Fauna exótica invasora*, Reus, Madrid, 2019, en *Revista Aragonesa de Administración Pública*, núm, 53, 2019.

Álvarez Carreño, S., recensión libro Barone, S., Mayaux, P-L., *Les politiques de l'eau*, LGDJ, Issy-les-Moulineaux, 2019 en: *Revista Aranzadi de Derecho Ambiental*, vol. 43, 2019.

Casado Casado, L., recensió del llibre de José Miguel Beltrán Castellanos, *Instrumentos para la efectividad del régimen de la responsabilidad medioambiental* (Atelier, Barcelona, 2014), publicada a la *Revista de Administración Pública*, núm. 209, 2019, pp. 469-474. ISSN: 0034-7639.

Casado Casado, L., recensió del llibre de Guillermo Martínez Jiménez, *Acceso a la justicia ambiental ante el Tribunal de Justicia de la Unión Europea. Aplicación del Convenio de Aarhus a las instituciones de la Unión* (Centro de Estudios Políticos y

Constitucionales, Madrid, 2018), publicada a la *Revista de Administración Pública*, núm. 210, 2019, pp. 502-506. ISSN: 0034-7639.

Donati, D., "Che cosa sta succedendo al codice dello spettacolo e ai suoi decreti attuativi?", *iteatro Webzine di cultura teatrale, Per una politica dello spettacolo*, 168, 10 april 2019.

2.5. Tesis doctorals

Durant l'any 2019, s'ha realitzat la defensa de les següents tesis doctorals dirigides per membres del CEDAT:

El dia 15 de febrero de 2019 es va dur a terme la defensa de la Tesi doctoral del Sr. Javier Requejo García titulada "El control interno en el sector público local: Origen, evolución y perspectiva de futuro", dirigida pel Dr. Josep Ramon Fuentes. El tribunal va estar format pel Dr. Joan Pagès, la Dra. Marta Franch i Saguer i el Dr. Francesc Cid i Grau.

El dia 1 de març de 2019 es va dur a terme la defensa de la Tesi doctoral de la Sra. Stephanie Ascencio Cerrato titulada: "El marco facilitador de la adaptación al cambio climático en México. Propuestas desde las políticas públicas y el Derecho", dirigida per la Dra. Susana Borràs Pentinat. El tribunal va estar format pel Dr. Javier Sanz Laruga, la Dra. Isabel Pont Castejón i la Dra. Claudia Rojas Quiñonez.

El dia 9 de maig de 2019 es va dur a terme la defensa de la Tesi doctoral de la Sra. Itzel Ramos Olivares titulada: "Transición energética y conflictos socioambientales en México: situación, problemas y perspectivas jurídicas para una transición justa", dirigida pel Dr. Endrius Cocciolo. El tribunal va estar format pel Dr. Jesús Jordano Fraga, el Dr. Ángel Ruíz de Apodaca Espinosa i el Dr. Giovanni Poggeschi.

El dia 15 de novembre de 2019 es va dur a terme la defensa de la Tesis doctoral de la Sra. Carlotta Faccioli titulada: "Calidad del aire y ciudad inteligente (Smart city). La protección de la calidad del aire como motor del desarrollo urbano sostenible", dirigida pel Dr. Santiago José Castellà Surribas. El tribunal va estar format per la Dra. Lucia Casado Casado, el Dr. Marco Brocca i el Dr. Sergi Lozano Pérez.

2.6. Quaderns de Dret Ambiental

L'any 2005, amb el patrocini de l'Ajuntament de Vila-seca, es va iniciar la publicació d'una col·lecció de llibres sota el títol "Quaderns de Dret Ambiental", on es publiquen, entre d'altres, el millor treball de fi de Màster dels Estudis de Dret Ambiental de la URV.

Fins a l'actualitat, s'han publicat els següents números:

- Quadern número 1: "L'informe ambiental en el planejament urbanístic", Irene Martín Abellan, Publicacions URV, USBN: 978-8424-082-2, 2007.
- Quadern número 2: "La contaminació lumínica a Catalunya", especial referència als municipis, Isabel Junquera i Muriana, Publicacions URV, ISBN: 978-84-8424-099-0.
- Quadern número 3: "Régimen jurídico de la edificación sostenible", Isabel Toro Flores, Publicacions URV, ISBN 978-84-8424-410-9.
- Quadern número 4: "El derecho ambiental como instrumento de gestión del riesgo tecnológico", Paula Cerski Lavratti, Publicacions URV, ISBN 978-84-8424-176-8, 2011. 2011.
- Quadern número 5: "La investigación e 'imputación policial' en los delitos contra los recursos naturales y el medio ambiente", Pedro Fernández Sánchez, Publicacions URV, ISBN 978-84-8424-193-5, 2011.
- Quadern número 6: "Marc jurídic de l'estalvi d'aigua. Especial referència a l'àmbit local", Jordi Recordà Cos, Publicacions URV, ISBN: 978-84-8424-226-0.
- Quadern número 7: "Eines per a la regulació dels serveis ambientals dels ecosistemes a Catalunya", Joan Pons Solé. Publicacions URV, ISBN: 978-84-8424-268-0.
- Quadern número 8: "El régimen jurídico de los incendios forestales", Marta Aguilera Sánchez, Publicacions URV, ISBN: 978-84-8424-343-4.
- Quadern número 9: "La incidencia de la directiva de emisiones industriales en el régimen jurídico catalán de prevención y control ambiental de actividades", Alejandro Ruíz Lobato, Publicacions URV. ISBN: 978-84-8424-517-9.
- Quadern número 10: "La protección de la calidad del aire en el Marco de la Smart City: Barcelona", Publicacions URV Carlotta Faccioli. ISBN: 978-84-8424-646-7.
- Quadern número 11: "La tutela judicial frente al daño ambiental en Argentina y España. Radiografía del Acceso a la Justicia Ambiental", Gastón Alejandro Medici. Publicacions URV, ISBN: 978-84-8424-553-7.

- Quadern número 12: “El reconocimiento y la protección jurídica internacional de las migraciones climáticas: las realidades de los pequeños Estados insulares en desarrollo”, Publicacions URV, Dídac Julio Sales. ISBN: 978-84-8424-803-3.
- Quadern número 13: “Acciones locales frente a los retos del cambio climático en España”, Raquel Solà Nadal. Publicacions URV, ISBN: 978-84-8424-782-1.
- Quadern número 14: “La contaminació odorífera: límits y posibilidades de la actuació de un municipi de Catalunya”, Alicia Valle Martín. Pendent de publicar

2.7. Revista Catalana de Dret Ambiental

El 25 de febrer de 2010 es va signar el conveni entre la Universitat Rovira i Virgili i el Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat per a l'edició de la Revista Catalana de Dret Ambiental (RCDA). El corresponent conveni es va signar amb data 25 de febrer de 2010, modificat mitjançant l'addenda de 9 de novembre de 2010. Des del 2010 fins al 2019, se n'han publicat dos números cada any.

La Revista disposa de la Creative Commons Attribution 3.0 License i el seu ISSN és el següent: 2014-038X. El web és el següent: www.rcda.cat.

La RCDA ha estat inclosa en el directori de revistes d'accés obert DOAJ, així com també a Dialnet. També s'ha autoritzat el Portal VLEX per a què publiqui la RCDA, que, així mateix, ha estat incorporada a DICE (Difusión y Calidad Editorial de las Revistas Españolas de Humanidades y Ciencias Sociales y Jurídicas), del CSIC i l'ANECA (<http://dice.cindoc.csic.es/revista.php?rev=2014-038X>), i LATINDEX-Catálogo, on reuneixi 36 dels 36 criteris de qualitat per a revistes electròniques (<http://www.latindex.unam.mx/buscador/ficRev.html?opcion=2&folio=20777>).

També és present a l'índex RESH (Revistas Españolas de Ciencias Sociales y Humanidades), on es reconeix a la RCDA l'acompliment de 17 criteris de qualitat de la CNEAI, sobre 18 possibles, i també 20 criteris de qualitat d'ANECA, sobre 22 possibles) (<http://epuc.cchs.csic.es/resh/>). En l'edició 2014 de CARHUS+, s'hi inclou en la categoria B i a l'edició CARHUS+2018 s'inclou a la categoria A.

La RCDA està inclosa en els següents directoris, índexs i bases de dades de revistes científiques:

- ERIH PLUS (European Reference Index for the Humanities and Social Sciences).
- Directory of Open Access Journal (DOAJ).
- Revistes Catalanes amb Accés Obert (RACO).
- Catálogo Colectivo de la Red de Bibliotecas Universitarias (REBIUN).
- V/Lex.
- Dialnet.
- Information Matrix for the Analysis of Journals (MIAR 2015 Live).
- DICE (Difusión y Calidad Editorial de las Revistas Españolas de Humanidades y Ciencias Sociales y Jurídicas), CSIC / ANECA.
- LATINDEX-Catálogo. La RCDA aconsegueix els 36 criteris de qualitat.

- RESH
- La RCDA aconsegueix 17 dels 18 criteris de qualitat de la CNEAI, i 20 dels 22 criteris de qualitat fixats per ANECA.
- CARHUS+ 2018 Qualificació A.
- Plataforma SUCUPIRA (Brazil) Classificació A2
- REDIB - Red Iberoamericana de Innovación y Conocimiento Científico REDIB.
- Sumarios ISOC (Ciencias Sociales y Humanidades).
- ROAD (Directory of Open Access Scholarly Resources).
- SUDOC.
- CIRC: Clasificación Integrada de Revistas Científicas.

a | REVISTA
CATALANA DE
DRET AMBIENTAL

La RCDA forma part d'e-Revistas (Plataforma Open Access de Revistas Científicas Electrónicas Españolas y Latinoamericanas) i el Directorio Dulcinea, del CSIC. Durant l'any 2016 es va incorporar el DOI (Digital Object Identifier) a tots els textos publicats a la RCDA. Es continuen les gestions per incorporar la RCDA a altres índexs i bases de dades.

Durant el 2019 han aparegut els números 1 i 2 del Volum 10 (www.rcda.cat).

2.8. Estadades de recerca

Durant el 2019 les següent persones han fet les estadades de recerca:

La Dra. Mar Campins, membre del CEDAT, va realitzar una estada de recerca al Law School, Nova Southeastern University, Fort Lauderdale a Florida, com a professora convidada durant 15 dies. Impartició d'un curs titolat "Introduction to EU Law".

El Dr. Jordi Barrat Esteve, membre del CEDAT, va realitzar una estada de recerca a la Universidad Anáhuac de Xalapa (UAX), del febrer a l'abril 2019 i del juny a l'agost 2019.

El Dr. Daniel Donati va realitzar una estada: Mobilitat per ensenyament e visites de monitoraggio Erasmus+ a Londres, del 29 d'abril al 3 de maig de 2019.

3. Transferència

3.1. Projectes o contractes finançats de transferència en l'àmbit del dret ambiental o en temes afins

Els projectes o contractes de transferència desenvolupats pel CEDAT durant el període cobert per aquesta memòria han estat els següents:

T19170S	AGENCIA DE L'HABITATGE DE CATALUNYA	DICTAMEN JURIDIC SOBRE EL PROGRAMA 60/40
T19152S	AJUNTAMENT DE VALLS	SERVEI DE DEFENSA JURIDICA DE LA CORPORACIO
T19196S	AJUNTAMENT DE VILA-SECA	DICTAMEN SOBRE LA MUNICIPALITZACIO DEL SERVEIS SOCIALS DE VILA-SECA
T19082S	FUNDACIO PARC TECNOLOGIC DEL VI-VITEC	ESTUDI DE LES NORMES SOBRE EL CONTROL ANALITIC I ORGANOLEPTIC DELS VINS AMB DOP
T19205N	FUNDACIO PRIVADA CENTRE D'ESTUDIS INTERNACIONALS	IMPARTICIO D'ACTIVITATS ESPECIALITZADES AL MÀSTER EN DIPLOMACIA I ORGANITZACIONS INTERNACIONALS
T19175S	OBSERVADORS PER LA DEMOCRACIA	INFORME/DICTAMEN DE CONSULTORIA SOBRE LA POSSIBLE ACCEPTACIO QUE LES LLEIS AUTONOMIQUES MODIFIQUIN LA LOREG EN MATERIA D'OBSERVACIO ELECTORAL DOMESTICA
T19184S	SERVEIS D'INCINERACIO DE RESIDUS URBANS, S.A.	DICTAMEN SOBRE EL BREF DE LA INCINERACIO DE RESIDUS
T19093S	SERVEIS D'INCINERACIO DE RESIDUS URBANS, S.A.	DICTAMENS DIVERSOS 2019
T19067S	THE CARTER CENTER	DRC ELECTION TECHNOLOGY ANALYST (AMENDMENT FEBRUARY 2019)

T19280N	INSTITUT CATALA DE LA DONA	CONVENI ENTRE L'ICD I LA FURV PER A L'ESTUDI DE LES CONSEQÜENCIES DEL FEMINICIDI EN VIOLÈNCIA MASCLISTA: ANALISI DE LES NECESSITATS DE FILLS, FILLES I FAMILIARS PER A NOVES PROPOSTES D'INTERVENCIÓ INTEGRAL A CATALUNYA
---------	----------------------------	---

3.2. Clínica Jurídica Ambiental

El nou pla d'estudis del Màster Universitari en Dret Ambiental preveu l'assignatura de Clínica Jurídica Ambiental com una matèria que es cursa durant el segon quadrimestre del segon curs de l'ensenyament. Es poden consultar els casos treballats durant el curs 2018-2019 a l'apartat 1.1.3.2.3. d'aquesta Memòria.

4. Cooperació

El dia 13 de novembre de 2019, al Campus Catalunya es va dur a terme la xerrada: "Defensem la Pau a Colòmbia". En quin punt està la implementació dels Acords de Pau? Totes les parts estan complint allò que van firmar? Com ha canviat la vida a Colòmbia en els últims tres anys? Quin paper juguen les organitzacions internacionals que treballen sobre el terreny? A la xerrada hi va participar la Sra. Irene Ramírez, Presidenta de l'Associació camperina de Valle del Rio Cimitarra, el Sr. Carlos Morales, Coordinador de Cooperación Acción Humanitaria Nordeste de Antioquía, la Sra. Laura Lorenzi, Coordinadora Internacional Action for Peace. La presentació de la Jornada va anar a càrrec de la Dra. Susana Borràs, professora agregada de Dret Internacional i Relacions Internacionals i membre del CEDAT. L'acte es va organitzar amb la col·laboració d'Internacional Action For Peace, la URV, el CEDAT, la URV Solidària, l'Agència catalana de Cooperació al Desenvolupament i la Generalitat de Catalunya.

La Dra. Aitana de la Varga Pastor ha participat en les següents activitats de cooperació internacional:

- Assistència al Seminari internacional "La situación de las personas defensoras de Derechos Humanos de la tierra y del medio ambiente. Defender en América Latina", celebrat els dies 27 i 28 de març de 2019 al Instituto de Investigaciones Jurídicas de la UNAM a Ciutat de Mèxic.
-
- Participació com a moderadora del "Panel 2. La situación de las personas defensoras de los derechos de la tierra, el territorio y el ambiente en América Latina", el dimecres 27 de març, en el marc del Seminari internacional "La situación

de las personas defensoras de Derechos Humanos de la tierra y del medio ambiente. Defender en América Latina”, celebrat els dies 27 i 28 de març de 2019 al Instituto de Investigaciones Jurídicas de la UNAM a Ciutat de Mèxic.

I conjuntament amb el Dr. Victor Merino Sancho han estat dinamitzadors del taller “Defender en América Latina” celebrat a l’Auditorio Guillermo Floris, el 29 de març, en el Instituto de Investigaciones Científicas de la UNAM a Ciutat de Mèxic.

ANNEX I

REGLAMENT DEL CENTRE D'ESTUDIS DE DRET AMBIENTAL DE TARRAGONA ALCALDE PERE LLORET, DE LA UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

Preàmbul

El Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona (CEDAT) va néixer com una càtedra que implicava l'Ajuntament de Tarragona, l'Empresa Municipal Mixta d'Aigües de Tarragona (EMATSA), l'Empresa Municipal de Transports de Tarragona (EMT) i la Universitat Rovira i Virgili (URV), mitjançant el conveni signat el 23 de maig de 2007. El CEDAT té com a finalitats l'organització d'activitats de formació, de recerca, de transferència de coneixements i de sensibilització i creació d'opinió en el camp del dret ambiental. Mitjançant una addenda al conveni, signada el 15 de novembre de 2010, s'hi va afegir el Servei Municipal d'Habitatge i Actuacions Urbanes SA de Tarragona (SMHAUSA).

A proposta dels investigadors que en formaven part, el Consell de Govern, en la sessió del juliol de 2008, va aprovar iniciar el procés de constitució del CEDAT com a centre de recerca de la URV. Aquesta etapa va culminar amb l'aprovació del Pla estratègic i el Reglament del CEDAT, formalitzats en la sessió del Consell de Govern del 30 d'abril de 2009.

En aquest marc, el CEDAT es va constituir com un centre compartit entre la URV i altres entitats, creat mitjançant un conveni, a l'empara de l'article 127 de l'Estatut de la URV, en la modalitat prevista en l'apartat 2.b. Així, doncs, té el reconeixement com a centre de recerca de la Universitat Rovira i Virgili. Un cop caducat el conveni signat el 2007, el CEDAT va deixar de ser un centre compartit i es va convertir en un centre propi de la URV. Des del punt de vista de l'estructura administrativa, és sota el paraigua del Departament de Dret Públic. D'acord amb les normes aplicables, els instituts i centres de recerca propis de la URV han de dotar-se d'un reglament de funcionament intern.

Capítol I. Disposicions generals

Article 1 - Denominació i règim jurídic

1. El Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona (CEDAT) és una estructura de recerca pròpia de la URV d'acord amb allò que preveu l'article 127.2.a de l'Estatut de la Universitat Rovira i Virgili. Es configura com un centre virtual que no modifica l'adscripció als departaments del personal docent i investigador o el personal d'administració i serveis que hi treballa.
2. El CEDAT es regeix:
 - a. Per la legislació vigent que hi sigui d'aplicació.
 - b. Per l'Estatut de la URV.
 - c. Per la normativa de la URV reguladora dels centres de recerca i altres normatives de desenvolupament adoptades o que puguin adoptar els òrgans competents de la URV que els puguin afectar.
 - d. Per les disposicions d'aquest reglament intern i altres normes que es desenvolupin, sempre que no envaeixin l'àmbit competencial d'un altre òrgan o administració.

Article 2 - Objectius i activitats

1. L'objectiu del CEDAT és generar i socialitzar el coneixement en l'àmbit del dret ambiental, sobre la base del compromís pel desenvolupament sostenible.
2. Per assolir aquest objectiu i en exercici de les funcions que li són pròpies, el CEDAT durà a terme les activitats següents:
 - a. Desenvolupar projectes de recerca i difondre'n els resultats mitjançant l'edició i la participació en publicacions, organitzar congressos, col·loquis i seminaris científics i participarhi.
 - b. Participar en l'organització d'estudis de postgrau, doctorat i altres cursos d'especialització i d'actualització professional en l'àmbit de les seves competències i impartir-los d'acord amb la normativa vigent.

- c. Dur a terme treballs científics i tècnics i canalitzar la transferència dels resultats a persones físiques i entitats públiques o privades en el marc de la legislació vigent, amb atenció especial a les qüestions d'interès per a la ciutat de Tarragona i el Camp de Tarragona.
- d. Desenvolupar activitats de divulgació científica i de prestació de serveis pro bono en l'àmbit del dret ambiental, mitjançant la formació, l'elaboració d'estudis o l'assessorament. pro bono en l'àmbit del dret ambiental, mitjançant la formació, l'elaboració d'estudis o l'assessorament

Article 3 – Recursos humans, materials i de gestió

1. El CEDAT pot comptar amb els recursos humans, materials i de gestió assignats pels departaments als grups de recerca que l'integren, així com investigadors associats, visitants i predoctorals.
2. La vinculació de nous membres al Centre, a proposta del director o la directora, l'ha d'acordar el Consell de Direcció.
3. Les formes i els requisits de vinculació corresponents al Centre són les següents:

3.1. És membre de ple dret del CEDAT el PDI doctor de la URV amb dedicació a temps complet o parcial, que hagi fet una sol·licitud prèvia o a proposta d'un membre de ple dret del Centre, sempre que almenys una de les línies de recerca tingui relació amb l'àmbit científic del Centre. Els membres de ple dret del CEDAT perden la seva condició en el cas que deixin de ser PDI de la Universitat o abandonin la recerca en l'àmbit científic del CEDAT.

3.2. També pot ser membre del CEDAT el personal investigador que treballi en línies de recerca relacionades amb l'àmbit científic del Centre, en les modalitats següents, sense que la vinculació amb el CEDAT impliqui cap mena de relació laboral amb la Universitat:

a) Investigadors associats: a.I) Poden tenir aquesta condició, a proposta del director o de la directora, els professors i investigadors d'universitats i centres de recerca, experts i professionals, nacionals o internacionals, que tinguin una trajectòria especialment destacada en l'àmbit científic del Centre, sempre que col·laborin en alguna de les activitats del CEDAT. La condició d'investigador associat o investigadora associada es perd si passen dos anys sense fer cap activitat de col·laboració amb el CEDAT. a.II) Poden tenir també la condició d'investigadors i investigadores associats aquelles persones formades en els programes acadèmics del CEDAT així com aquelles que hagin obtingut el doctorat sota la direcció d'un membre del CEDAT, de ple dret o associat, que presentin un pla d'activitats de dos anys validat i supervisat per un membre

de ple dret del CEDAT. El pla pot incloure el desenvolupament d'activitats de recerca, publicacions, participacions en congressos i conferències o altres activitats relacionades amb el Centre. La pertinença es pot renovar en períodes successius de dos anys, sempre que es presentin els plans d'activitat corresponents, en les mateixes condicions.

b) Investigadors visitants: tenen aquesta condició aquelles persones que, d'acord amb el procediment establert pel Centre, hi facin una estada temporal amb l'objectiu de desenvolupar activitats de recerca o de reforç de la cooperació interinstitucional.

c) Investigadors predoctorals: tenen aquesta consideració aquelles persones que siguin beneficiàries d'una beca per matricular-se en un programa de doctorat de la URV, quan aquests estudis estiguin vinculats a un projecte o línia d'investigació del Centre. També aquelles que durant els estudis de doctorat a la URV hi tinguin una relació contractual amb finalitats de suport a la investigació o siguin beneficiàries d'una beca o ajuda d'investigació finançada pel mateix Centre. També tenen la consideració d'investigadors predoctorals els doctorands de la URV la tesi dels quals tracti sobre temes ambientals, a proposta del director o directora de tesi, sempre que aquest sigui membre de ple dret del CEDAT o, si no és el cas, a proposta del director o directora i sense que ser'n derivin obligacions per al CEDAT ni que la vinculació amb el CEDAT impliqui cap mena de relació laboral amb la Universitat. Perden aquesta condició quan deixin de complir els requisits per formar-ne part.

4. El Centre ha d'elaborar protocols interns per definir els seus procediments de vinculació en les formes previstes a l'article 3.2, lletres a) i b).

5. Es poden vincular temporalment al CEDAT persones procedents d'altres universitats o institucions públiques o privades mitjançant un conveni de col·laboració que ha de definir les persones que es vinculin, la durada i les condicions de la vinculació.

6. La desvinculació de membres del Centre, a proposta del director o la directora o de la persona interessada, l'ha d'acordar el Consell de Direcció del Centre.

7. El director o la directora ha de mantenir actualitzada la relació dels membres del CEDAT.

Capítol II. Organització

Article 4 – Estructura del CEDAT

El CEDAT té els òrgans de govern i gestió següents:

1. El director o directora
2. El subdirector o subdirectora, si escau,
3. El Consell de Direcció

Article 5 - El director o directora i el subdirector o subdirectora

1. El director o directora del CEDAT és elegit entre els professors i professores del Departament de Dret Públic de la URV, a proposta del Consell de Direcció.
2. El director o la directora el nomena el rector o rectora de la URV, per un mandat de tres anys, renovable per períodes d'igual durada. El director o directora pot ser cessat en qualsevol moment pel rector o rectora de la URV, a proposta de les parts en el conveni de creació a través de la Comissió de Seguiment.
3. Són funcions del director o directora:
 - a) Representar el Centre, dirigir-lo i gestionar-lo.
 - b) Proposar als òrgans competents contractar els recursos humans propis.
 - c) Executar el programa d'accions aprovat pel Consell de Direcció.
 - d) Signar els contractes programa que es puguin establir entre el centre de recerca i la URV.
 - e) Convocar i presidir les reunions del Consell de Direcció.
 - f) Autoritzar les despeses del CEDAT.
 - g) Trametre anualment al vicerector competent les modificacions que s'hagin pogut produir en la relació dels membres del CEDAT.
 - h) Totes les altres funcions que li atribueixi aquest reglament i aquelles altres relatives a la direcció de la gestió ordinària del CEDAT que aquest reglament no atribueixi al Consell de Direcció.

4. Quan el volum d'activitat del Centre ho requereixi, el director o directora pot designar un coordinador o coordinadora que l'assisteixi en la gestió de les activitats del CEDAT.

5. El CEDAT pot comptar amb un subdirector o subdirectora elegit pel Consell de Direcció, a proposta del director o directora, amb la mateixa durada del mandat que el director o directora, que l'assisteix en les seves funcions. El subdirector o subdirectora el nomena el rector o rectora de la URV.

Article 6 - El Consell de Direcció

El Consell de Direcció, presidit pel director o directora, està format per un nombre no inferior a onze investigadors amb grau de doctor o doctora, entre els investigadors de la URV vinculats al CEDAT, un representant dels investigadors en formació que duguin a terme la seva activitat de recerca al CEDAT i un membre del personal tècnic de suport vinculat al CEDAT. Tots són designats pel director o directora, després d'haver-ho consultat als els membres del CEDAT.

El membre del personal tècnic de suport fa les funcions de secretari o secretària encarregat d'elaborar les actes de les reunions del Consell de Direcció.

Són competències del Consell de Direcció:

- a) Elaborar les línies d'acció estratègiques del CEDAT, i garantir-ne el desenvolupament i la revisió.
- b) Aprovar el pressupost anual del CEDAT.
- c) Aprovar les línies de recerca i la programació d'activitats del CEDAT.
- d) Aprovar la memòria anual d'activitats del CEDAT.
- e) Elaborar el Reglament del CEDAT i les possibles modificacions, i elevar-lo al Consell de Govern perquè l'aprovi.
- f) Acordar la vinculació i desvinculació dels membres del CEDAT.
- g) Aprovar la proposta dels contractes programa que eventualment es puguin establir amb la URV.
- h) Avaluar i autoritzar els projectes de transferència que es duguin a terme des del CEDAT.
- i) Aprovar les accions formatives en què participi el CEDAT.

El Consell es reuneix en sessió ordinària, com a mínim una vegada al trimestre, i en sessió extraordinària sempre que el director o directora ho cregui oportú per iniciativa pròpia, o a petició d'una tercera part dels membres.

Les convocatòries s'han de fer per escrit, amb l'ordre del dia corresponent, amb una antelació mínima de quaranta-vuit hores. No es poden prendre acords vàlids respecte de nous assumptes no inclosos en l'ordre del dia, llevat que a la reunió hi siguin presents tots els membres del Consell i se n'aprovi la inclusió amb el vot favorable de la majoria.

Per a la constitució vàlida del Consell de Direcció en primera convocatòria és necessària, com a mínim, la presència de la meitat més un dels membres del Consell, a més a més de la del director o directora o subdirectora o subdirectora, i del secretari o secretària, o les persones que els substitueixin. En segona convocatòria, que ha de ser mitja hora després de la primera, el Consell de Direcció queda vàlidament constituït si hi són presents, a més a més del director o directora i del secretari o secretària o les persones que els substitueixin, un terç dels membres. Els acords s'adopten per assentiment i, quan sigui necessària una votació, per majoria simple dels membres que es trobin presents en el moment de la votació. En supòsits d'empat, el vot del director o directora té valor diriment.

Per adoptar acords sobre la modificació del Reglament, l'aprovació del pressupost i de la memòria cal el vot favorable de la majoria absoluta dels membres del Consell. Capítol III. Règim econòmic

Article 7 - Gestió econòmica

1. Les despeses del centre de recerca les ha d'autoritzar el director o directora.
2. La gestió econòmica depèn directament del CEDAT i a efectes administratius es du a terme des del Departament de Dret Públic.
3. Tots els projectes de recerca o de transferència relatius al dret ambiental en què la persona responsable o investigador principal sigui un membre del centre vinculat a la URV, es gestionen al CEDAT des del Departament de Dret Públic.
4. La part de cànon corresponent a departaments de projectes de recerca i transferència obtinguts pel CEDAT es distribueixen entre els departaments participants en el projecte de manera proporcional al nombre d'investigadors de cadascun dels departaments.

Article 8. Drets de propietat intel·lectual i industrial

1. Les patents, models d'utilitat, creacions intel·lectuals o qualsevol altre mena de drets derivats de l'activitat desenvolupada pels membres del CEDAT vinculats a la URV en l'àmbit del dret ambiental són de titularitat de la URV. En tot cas, aquest fet no afecta la condició d'autors.

2. En totes les publicacions, documents i materials que es generin amb motiu de l'activitat del centre i en la participació en conferències, cursos o congressos en l'àmbit del dret ambiental, els investigadors de la URV han d'identificar la pertinença al CEDAT, al Departament i a la URV.

Disposició final

Aquest reglament entrarà en vigor un cop aprovat pel Consell de Govern, el dia de la publicació en el FOU.

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

AJUNTAMENT DE
TARRAGONA

cedàt | CÀTEDRA D'ESTUDIS
DE DRET AMBIENTAL
DE TARRAGONA